

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

N:o 12.

50 öre.

SVENSKA
ORIGINAL-ROMANER.

RIK OCH LYCKLIG.

(FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE HÄFTE.)

MYRTEN OCH SILFVER

AF

F. W.

(BÖRJAN I DETTA HÄFTE.)

STOCKHOLM,
F. C. ASKERBERGS FÖRLAG.

Till salu hos alla bokhandlare:

Romaner och Noveller.

- ALMQVIST, C. J. L. *Smaragdbluden*, följderna af ett rikt nordiskt arf. Andra upplagan. Pris 2 kr.
- BLANQUET, ALBERT. *Studentängens Sköna Damer*. Illustrerad historisk roman. Sju häften. Pris 3: 50.
- DAUDET, ALPHONSE. *Fromont Junior och Risler Senior*. Parisisk sedemålning. Prisbelönt af Franska Akademien. Öfversättning från fjerde upplagan af Eduard Taube. Pris 2 kr.
- Du BOYS, J. *Grefvinnan af Monte Christo*. Roman i tre afdelningar med prolog och epilog. Öfversättning, 3 delar. Pris 6: 50.
- DUMAS, ALEXANDRE (den äldre). *Afgrundshålet*. Roman. Pris 2: 50.
- DUMAS. *Mina husdjurs historia*. Öfversättning af Eduard Taube. Pris 2 kr.
- ELIMAR. *Borgfruns Historia*. Svenskt original. Pris 4: 25.
- FÉVAL, PAUL. *Londons mysterier*. Komplet i 2 delar. Pris 4 kr.
- Förtalets makt*. Svensk originalberättelse. Pris 1 kr.
- GABORIAU, E. *Med repet om halsen*. Öfversättning från Franska af E—e. Två delar. Pris 4 kr.
- GABORIAU, E. *Vägen utföre*. Öfversättning af E—e. 4 delar, tillsammans 1360 sidor. Pris 8 kr.
- HUGO, VICTOR. *Quasimodo* eller Ringaren i Notre-Dame. Sammandragen öfversättning, med 10 franska illustrationer. Komplet i ett häfte. Pris 80 öre.
- Rosen och Resedan**. Svensk originalroman af L.—E. Andra af förf. öfversedda upplagan. Pris 3 kr.

MYRTEN OCH SILFVER.

SVENSKT ORIGINAL

AF

F. W.

STOCKHOLM.

F. C. ASKERBERGS FÖRLAG.

MYSTERN OCH SLEFVÄR

AV ERIK J. ÖRNGREN

STOCKHOLM,
ASSOCIATIONS-BOKTRYCKERIET,
1882.

FÖRSTA KAPITLET.

Bröllopet.

Klädd i sin blomsterskrud, stod hela naturen liksom smyckad till en bröllopfest. Så ock den lilla sockenkyrkan, der alla bänkar voro prydda med kransar och buketter, samt de åldriga väggarna betäckta med löf och blomstergirlander, hvilka slingrade sig ända fram till altaret. Dettas golf, så väl som det i koret och hela kyrkogången framåt, var belagdt med den rikaste matta af Floras täcka barn, likasom hade man derigenom velat antyda, att de unga tu, som nu i den lilla helgedomen genom äktenskapets band högtidligen ville förena sina öden, hela lifvet igenom skulle vandra endast på rosor. Orgelns och sångens toner blandades, då den högtidsklädde bröllopsskaran trädde in i templet, hvilket snart blef ända till trängsel uppfylt af nästan hela socknens befolkning, hvilkens blickar följde det unga brudparet, som knäböjde vid altaret.

Den bleke, ljuslockige och spenslige brudgummen hade helt nyligen fyllt tjuguet år, och bruden femton. Pingstdagen hade hon för första gången begått Herrans nattvard, söndagen derpå afkunnades hennes första lysning till äktenskap, och midsommaraftonen firades bröllopet. Men hvarför denna brådska? De voro ju så unga; nog hade de kunnat dröja ännu någon tid. Var det måhända en fix idé, en nyck som bestämde öfver deras öde, såsom kanhända en åldrig anhörigs länge närda önskan att genom detta äktenskap — enligt sitt sätt att se saken — bäst kunna betrygga de ungas framtida lycka och välgång?

Lagman Knutson hade blott ett enda barn, en dotter. Den rika flickan fick många friare, men då hon vid tjugu

års ålder förlorade sin mor, tyckte hon sig icke ega något skönare lefnadsmål, än att genom sin dotterliga kärlek förljufva den älskade faderns, den så djupt sörjande enklings återstående dagar, och hvar och en som kom i friareärenden fick ett bestämdt, ett oåterkalleligt nej, hvarför alla voro öfverens om att lagmannens dotter skulle lefva och dö som ogift. Men slutligen — hon hade då hunnit sina trettiofyra år — uppträdde helt plötsligt en man, som egde förmåga att eröfra det ditintills ointagliga hjertat, ehuru han tyvärr af alla var minst värdig att ega det. Efter ett olyckligt, men kort, knappt treårigt äktenskap återvände enkan med ett spädt barn till det kära fadernehemmet, der hon kärleksfullt slöts i den älskande faderns famn och fann en trygg fristad. Hon hade pröfvat lifvets bitterhet; nu skulle hon njuta lugnet och friden med så mycket tacksammare hjerta, och barnet vid hennes bröst skulle utgöra hennes glädjämne.

Så försvunno tvenne år i stilla lycka.

Då nalkades den objudne gästen *döden*, och kallade henne till ett bättre land. På morfaderns knä lekte och jollrade den lilla treåriga dotterdottern, och hennes små knubbiga händer bortsmeckte leende de tårar som smögo sig ned öfver den gamles kinder.

Lagmannen hade en syster, några år yngre än han sjelf, ett ogift fruntimmer, som under de sednaste åren varit i hans hus. För dessa båda syskon utgjorde nu lilla Olga hela lifvets fröjd och lycka, och de täflade med hvarandra att afguda och skämma bort det lilla goda, älskliga, men häftiga, nyckfulla och egensinniga barnet. Samma år som lagmannen förlorade sin dotter, dog äfven en af hans högt värderade och intimare vänner, efterlemnande tvenne moderlösa barn, en fullväxt dotter och en nioårig son. Den förstnämnda hade redan plats som guvernant i en adlig familj, och för gossen lofvade lagmannen sin döende vän att åtaga sig en huld faders alla pligter. Nu fick Olga en lekkamrat, som snart blef såväl hennes som de gamles förklarade gunstling, synnerligast därför att den stillsamme, tålmodige gossen i allt fogade sig efter den

lillas nycker. Så växte de upp, och lagmannen såg med den innerligaste glädje, huru den barnsliga kärleken allt fastare förenade deras hjertan. Slutligen uppstod och närdes den önskan i hans själ, att han skulle få upplefva den dag, då han finge se dessa barn såsom äkta makar, »ty», brukade han säga, »jag kan aldrig säkrare betrygga deras lycka. De älska ju hvarandra redan, och ingen kan bättre passa för hennes lifliga temperament än han med sitt lugna, fogliga lynne. Att han är fattig betyder ingenting; jag har tillräckligt för dem båda, och det blir snarare ännu ett band, tacksamhetens, som fäster honom vid henne.»

— Men låtom oss ej nämna något; må deras känslor fritt utveckla sig! Ett ord i otid kan mera skada än gagna, — menade systemen.

— I qvinnor vilja alltid vara så försigtiga, — smålog lagmannen, — men lita på mig, jag sköter nog saken. Emellertid är ännu ingen brådska.

Den första sorg som träffade Olga, den största motsägelse hon rönte, var den dag, då Edgard skulle lemna hemmet, för att genomgå krigsskolan vid Carlberg. Det hjälpte ej att hon stampade med sin lilla fot i golvet och ropade: »jag vill det ej, du får ej resa ifrån mig!» Den sextonårige gossen tog henne på sitt knä och bad henne ömt, att icke gråta; det gjorde endast afskedet bittert för honom, och det *måste* dock ske. Han skulle en gång komma tillbaka som riktig officer, och dessutom lofvade han att ofta skriva till henne. Ja, detta var förtjusande, var något alldeles nytt; hon hade ännu aldrig fått ett bref! Lagmannen hade visserligen helst sett att Edgar gått den juridiska vägen, »men», sade han, »hvar och en bör få följa sin böjelse, och det vore illa gjordt af mig, att vilja tvinga gossen in på en bana, för hvilken han hvarken eger håg eller fallenhet.» Alltså blef Edgar kadett.

Lagmannen hade nu en längre tid varit sängliggande sjuk, och han trodde med skäl — ty han var redan öfver åttio år — att han ej hade många dagar kvar. Detta var samma år som Olga skulle konfirmeras, och för hvarje dag tilltog den sjukes oro och ångest. Skulle han få lefva

öfver den tillstundande högtiden? Dessförinnan ville och borde han ej säga något; barnets lugn finge ej störas, hennes tankar ej grumlas, hennes hjerta ej delas emellan den himmelske och den jordiske brudgummen.

Ändtligen var pingsten kommen, och Edgard hade redan varit hemma några dagar, hvilka han oafbrutet tillbringat vid den gamles sjukläger. Den tacksamme ynglingen tänkte med smärta på att han ej längre skulle få behålla sin älskade välgörare, derföre ville han nu med sitt sällskap och sin outröttliga uppmärksamhet söka att om möjligt lindra och förkorta plågans långa timmar. Pingstdag och annandag voro förbi; den tredje dagens morgon kom Olga leende och barnslig som vanligt för att höra »hur morfar mådde.» Edgard hade redan en lång stund setat och läst för den gamle.

— Hvarför har du dröjt så länge i dag, min flicka; jag har med riktig otålighet väntat dig? — frågade lagmannen.

— Ack! morfar, jag ville så gerna först springa ned i parken och ploka några liljekonvaljer åt dig! — och nu lade hon en bukett af de friska välluktande blommorna i gubbens hand.

— Tack! tack, min flicka, — suckade han.

— Du suckar, morfar; är du ledsen? har du mycket ondt? — frågade hon med oro.

— Nej, men jag har något allvarligt, något viktigt att säga eder.

Han vinkade åt Edgard, som genast steg upp och gick fram till honom.

— Svaren mig uppriktigt på de frågor jag vill göra eder, — bad han med darrande stämman, likasom bäfvade han nu i den afgörande stunden för de svar han skulle få.

— Ja, nog skall jag vara uppriktig, — försäkrade Olga.

— Äfven jag! — tillade Edgard.

— Nå väl! sägen mig då, om ni ännu älska hvarandra lika trofast och innerligt som i edra barndomsdagar?

— Ack! ja, ja! — utropade båda på en gång och sträckte armarna mot hvarandra.

Ett glädjeskimmer spred sig öfver den gamles drag och han frågade åter: — skulle ni vilja högtidligen besegla eder kärlek; med ett ord, viljen I blifva man och hustru?

— Nå så roligt, morfar, derpå har jag aldrig tänkt! — log Olga; — men hvarför icke, — tillade hon, — jag skall väl också en gång som andra unga flickor gifta mig, och kan bestämdt aldrig få någon som jag håller mer af än Edgard.

Den unge mannen hade bleknat; det syntes att det för honom var en allvarlig, en för hela lifvet afgörande stund, då han fattade Olgas hand och sade: äfven för mig är tanken att kalla Olga maka alldeles ny; dock kan jag heligt förklara att näst min ädle välgörare, min andre fader, fins ingen, ingen som är mig så kär, som hon! Och vill du blifva min, Olga, så skall min högsta önskan vara den att kunna göra dig lycklig, att blifva dig en värdig make.

— Må Herren välsigna ert trolofningsförbund, mina älskade barn! — utbrast den gamle med ifver. — I eftermiddag, — fullföljde han, — vexlen I ringar, och till söndagen taga vi ut lysning. Sen I barn, jag har brådtom, jag vill så gerna se min käraste, ja min enda återstående jordiska önskan uppfylld: jag vill lefva öfver eder bröllopsdag.

Edgard, som redan var underlöjtnant på ett i närheten förlagdt landtregemente, hade endast en kort tids permission och skulle om ett par dagar återvända till det pågående exercis-mötet, hvarifrån han ej kunde väntas tillbaka förr än till bröllopet. Olga tyckte ej särdeles om att Edgard åter skulle resa bort, det hade varit så roligt om han stannat hemma med ens, nu då det var så nytt, så eget när han kallade henne sin älskade fästmö, sin trolofvade brud; men hon hade dock så mycket hvarmed hon kunde sysselsätta sina tankar, och den släta guldringen på hennes finger egde ännu nyhetens hela behag.

Glädjen öfver de ungas trolofning; vissheten om deras snara förening tycktes verka mer än alla läkemedel. Den gamle tillfrisknade än en gång, och ehuru han ännu var för svag att öfvervara vigselakten i kyrkan, kunde han dock till allas fröjd deltaga i bröllopsmåltiden, efter hvars slut brudparet med sina marskalker, tärnor och den öfriga ungdomen skulle ned på den stora gårdsplanen för att kring den höga, grannt utstyrda majstången följa den gamla plägseden att dansa kronan af bruden.

Men en annan lott blef den friska myrtenkronan beskärd, ty knappt var den glada skaran samlad förr än Olga fick det infallet att de först skulle gå upp på en liten bergshöjd i parken och låta det underbara eko, som der hördes, upprepa deras namn, och nu skyndade alla att uppnå den bestämda platsen, utom Olga som tog en annan väg.

— Hvad tänker du på Olga; du vill väl aldrig gå öfver den gamla spången? — utropade Edgard och sprang efter henne.

— Jo visst, — svarade hon, — icke gör jag den der långa omvägen; jag vill hinna före de andra.

— Nej, nej, min älskade! gå ej deröfver, — bad Edgard.

— Ah! är du rädd? du en militär! — skrattade Olga.

— Men jag ber dig, — inföll Edgard med ömhet; — kom ihåg Olga det är min första bön, som *din make*.

— Se så, var icke tråkig; släpp mig!

— Du får ej blottställa dig för en fara.

— Jag undrar just hvem som kan neka mig att göra hvad jag vill? — frågade Olga trotsigt, i det hon ryckte sin hand ifrån honom och ilade framåt.

— Det kan ej vara hennes allvar, hon vill blott skrämma mig; det är ett skämt, — tänkte Edgard och följde henne, men hon sprang utan tvekan ut på den bräckliga spången och hade redan hunnit nära dess slut då den murkna plankan brast och hon störtade ned i den visserligen ej särdeles djupa, men af hvassa stenar och

gyttja uppfyllda ån, vid hvars båda sidor, en tät häck af hagtornsbuskar sträckte ut sina grenar.

Med ett hopp var Edgard i ögonblicket till hennes hjälp, men det blef ej så lätt att få henne upp på det torra igen. Slutligen lyckades det, men huru sågo de nu ut båda? Hennes sönderrifna brudskrud var genomdränkt af det gyttjiga vattnet; från de våta upplösta lockarne var kronan bortsliten, och öfver hela hennes ansigte, hals och armar hade de hvassa hagtornstaggarna rispat djupa skråmor ur hvilka blodet ymnigt framsipprade. Dessutom hade hon stött sig strax invid det ena ögat, och äfven hennes knä och arm hade fått sina märken, dock lyckligtvis var allsammans af lindrigaste beskaffenhet. Hvad Edgard beträffade, så var det endast hans klädsel, som genom det uppgrumlade åvattnet befans i ett mindre brukbart skick. Afklädd och nedbäddad, samt otålig och gråtande som ett barn låg Olga och jämrade sig öfver sitt missöde. Framför henne satt morfadern smekande hennes händer och tröstande henne så godt han förmådde, under det hans gamla syster med kompresser och kalla omslag egnade henne den ömmaste omsorg. Ofvanför hufvudgården stod en ung tjenarinna och sökte så varsamt som möjligt att reda och kamma ut det långa hoptrasslade håret. — Ah se! — utropade denne gladt, — här sitter ändock en liten myrtenqvist kvar efter kronan; den skall bruden gömma!

— Det kan vara just detsamma, — svarade Olga likgiltigt, — men lägg den likväl på mitt toalettbord. Hvar är Edgard? — frågade hon och såg sig omkring.

— Han är der nere på gården bland gästerna.

— O! huru kan han finna nöje att vara der, då han vet att jag lider! — utbrast Olga.

— Det lär ej heller vara för nöjets skull, men han måste väl visa sig artig och uppmärksam mot sitt bröllopsfrämmande, då ingen af oss kan vara det, — förklarade lagmannens syster.

— Tag icke hans parti, tant Cornelia, — inföll Olga, — utan skicka heldre efter honom.

— Ja, min Olga lilla, var ej ledsen du, vi skola genast

låta säga till honom att han kommer hit, — lofvade morfadern tröstande. Men det dröjde — enligt Olgas tycke alldeles för länge innan Edgard hörsammade kallelsen, och när han slutligen infann sig hade hennes otålighet nått sin höjd. Med tålmod och tystnad afhörde han den mängd af förebråelser hon gjorde honom, ehuru obefogade de än voro, men då hon till sist påstod att det var han ensam som hade skulden till det obehag som träffat henne, då tyckte han att det gick nästan för långt och bad henne besinna huru han både varnat henne, ja äfven bönfallit henne att hon ej skulle gå den farliga vägen, men att hon i trots deraf likafullt rusat åstad.

— Men kommer du också ihåg, — frågade hon, — att du sade »du får ej» blottställa dig, och ser du, det var just för det der ordet »du får ej» som jag gjorde det. Du bör veta, att du på ett sådant sätt aldrig kan förbjuda mig något, ty då trotsar jag dig. Ack, — tillade hon smekande, — min älskade morfar och tante Cornelia, ni hafva ej begagnat några stränga ord mot er Olga!

— Huru skulle vi nännas det mot dig, vår lilla älskling, — sade tante Cornelia och kysste hennes panna.

— Ja, min käre son, — sade lagmannen, — du måste vara mycket mild emot detta lilla älskliga barn; hon är så hjertegod, så öm, men så sensibel! Var mycket rädd om henne, vårda henne som den späda blomman, låt ingen kylig vind beröra hennes blad! En kall fläkt — och hon kan snart vara borttryckt ur vår krets! — Och nu började de båda gamla, tillika med Olga, att gråta i kapp.

— Herre, hjälp mig, — bad Edgard i sitt hjerta, — att rätt kunna behandla detta egensinniga, men för mig dock så kära barn, som du i dag gifvit mig till maka. — Stackars Edgard, det blef allt många tillfällen vid hvilka han behöfde upprepa en dylik bön, tillfällen der hans lugn, själfbeherskning, tålmod och fördragsamhet sattes på stora prof, och han insåg snart att ingen ändring kunde vinnas, då Olga ännu alltjemt obehindrad fick följa alla sina nycker, huru orimliga de än voro.

Men icke kunde väl han sjelf, så ung, vilja föreställa

och lära denne gamle man, som han älskade och vördade som en fader, eller denna gamla goda qvinna, som egnat honom en moders omvårdnad, huru de borde förhålla sig mot henne, hvilken utgjorde deras ålderdoms enda fröjd och lycka? Nej, icke ville han störa deras lugn, icke skulle han framjaga något oroande moln på deras lefnads klara aftonhimmel.

ANDRA KAPITLET.

Oförmodad resa.

En varm och härlig vårdag i slutet af April då lagmannen som vanligt lade sin patience, och systemn stic-kade på en strumpa, kom Olga och klagade öfver Edgars långa frånvaro.

— Nog kunde han varit hemma länge sedan, då han red bort så tidigt på morgonen! eller hvad tycker tante Cornelia, — frågade hon.

— Kära barn! det är ej godt att veta, då han blef kallad till sin chef, hvad denne kan hafva att anbefalla honom.

— Bah! några order, och de måste väl snart vara expedierade! Men det roar väl Edgard att vara borta, kan jag tro, annars kom han allt fortare hem. Men! se der fram på landsvägen kommer han ju ändå! — och med detta glada utrop skyndade Olga bort för att möta sin make, samt sprang dervid en genväg öfver trädgården på det han ej skulle observera henne, förrän hon plötsligt stod framför honom.

Han red helt långsamt och syntes försänkt i allvar-samma tankar. Då hörde han en välbekant röst, som med ett glädtigt »halt werda!» hejdade honom.

— Ah! min Olga! — utropade han, hoppade ned af hästen och slöt henne kärleksfullt i sin famn, hvarefter han lyfte henne upp i sadeln och gick sjelf bredvid.

De båda gamla som genom fönstret betraktade denna scen fröjdade sig deröfver.

— Det är som jag sagt, att bättre kunna ej några makar passa för hvarandra, — påstod lagmannen.

— Ja, — medgaf system, — Edgard förstår henne så väl; han känner sin älskliga Olgas goda hjerta, och därför blir det honom så lätt att öfverse med hennes små egenheter.

— Herren vare prisad att jag fick upplefva åsynen af de kära barnens gemensamma lycka! — jublade lagmannen.

— Du ser ej riktigt glad ut, hvad ville öfversten dig? — frågade Olga sin man under vägen.

— Han underrättade mig att äfven vårt regemente skall upp till Stockholm, för att deltaga i det blifvande storlägret, — svarade Edgard.

— Nå, det blir ju roligt, — menade Olga.

— Jag finner det tvärtom ledsamt att ej få se dig på mer än en hel månad, ja, att icke ens få komma hem till midsommar, — förklarade Edgard.

— Hå, hvad det första beträffar, så kan det snart vara hjälpt; jag följer väl med dig.

— Det lär ej kunna ske.

— Vi få väl se, — småskrattade Olga.

Dagen för Edgars afresa var inne. Olga hade hela tiden tagit alldeles för afgjordt att då hon ville följa Edgard, skulle ingenting kunna hindra henne derifrån, oakadt alla de giltiga skäl Edgard uppgifvit för att förmå henne afstå från sin önskan.

Bland annat hade han föreställt henne huru liten, ja, nästan ingen tid han, som låg i ett läger, kunde egna henne, samt huru svårt det skulle blifva att finna ett passande hem för henne, emedan de icke egde ens någon närmare bekant i Stockholm, och en så ung fru som hon icke gerna kunde ensam vistas bland främmande och okända

personer, ja, äfven morfadern och tante Cornelia hade besynnerligt nog vid detta tillfälle till alla delar gillat Edgars åsigt, och därför var Olga nu i afskedsstunden allt utom älskvärd. Edgard fick uppbära hela hennes missnöje, ty »hade han varit medgörlig, så hade morfadern varit det samma», och med de bittraste ord förebrådde hon sin make för hans köld och liknöjdhet. Ja, hon påstod att han ej älskade henne, ty om hon egde hans kärlek, kunde han ej vara så grym, så orättvis emot henne.

— Gif mig en kyss, en vänlig blick, min Olga! jag måste nu lemna dig, — och han ville med kärleksfull försynlighet sluta henne i sin famn, men hon stötte honom omildt tillbaka och sprang in i nästgränsande rum. För första gången steg en vredens rodnad upp på Edgars kind, och han skyndade hastigt ut.

På gården stod den gamle morfadern lutad mot sin käpp.

— Nå, kära min gosse, har du nu tagit ett ömt farväl af din lilla älskliga hustru? det blef många kyssar och smekningar till slut, kan jag tro! — smålog gubben.

— Ja, ja; farväl! — och Edgard förde den gamles hand vördnadsfullt till sina läppar, svingade sig upp i sadeln och ilade bort.

När den sista skymten af Edgard var försvunnen för Olgas blickar, kastade hon sig ned i soffhörnet och grät.

— Hur kunde han så kallt skiljas ifrån mig! — snyftade hon; — han borde kommit efter mig och knäfallande bedt mig om en kyss. Då hade jag gifvit honom den, men det var orätt, mycket orätt af Edgard, att han ej gjorde så . . .

De nästföljande dagarne var Olga särdeles fåordig och liknöjd för allt samt höll sig mest inne på sina rum, der hon sysselsatte sig med romanläsning; men en morgon steg hon ej upp utan förklarade sig illamående.

— Lilla goda tante Cornelia, — sade hon och slog sina armar om den gamlas hals, då denna kom in för att höra huru hon befann sig, — jag kan ej längre uthärda dessa qval, denna oro, som ingen kan fatta. O! jag lider

förfärligt, jag känner att jag ådrager mig en obotlig sjukdom, att jag sörjer mig till lungsot, om jag ej får fara till Stockholm och träffa min Edgard. Ack! hvarför kan jag ej få denna glädje? Du, goda tante, kunde ju följa mig, så hade jag ju ett skydd; eller viljen I verkligen heldre se mig tyna af och dö...! — utropade hon, i det hennes röst qväfdes af snyftningar.

— Kära mitt hjertandes barn, var lugn; jag skall genast tala vid din morfar! Blif bara rask igen, nog skola vi då resa.

— Ja, du har rätt, syster Cornelia, — med gaf lagmannen, då han hörde förslaget, — det blir ej annan råd; vi stå ej till svars att låta barnet gå här och sörja sig en sjukdom på halsen, och *han* lär icke vara för glad han heller. Jag såg nog hur upprörd han var, då han for härifrån, fast han inte ville visa det förstås; han är ju karl han, kantänka!

Några dagar derefter stod resvagnen på gården, som skulle föra Olga och tante Cornelia till X., hvarifrån de med ångbåt skulle begifva sig till Stockholm.

Resan gynnades af det härligaste väder, och i den ljusa, milda sommarnatten landade ångbåten vid Riddarholmen. Det var visserligen så uppgjort, att Olga och hennes tant skulle stanna qvar i sin hytt tills morgonen, då ångbåtskaptenen lofvat att skicka en pålitlig person med dem till ett af honom känt och väl ansedt hotell; men hvarför skulle de just göra vidare besvär, då nu så många välvilliga personer instälde sig med tillbud att genast skaffa dem logi, och hvaribland det fans en så särdeles hygglig jungfru, som försäkrade att hennes matmor, som bodde strax vid Stora Nygatan och som endast hyrde ut åt fruntimmer, hade de trefligaste rum damerna kunde önska sig.

— Ja, det vore väl bäst att antaga dessa, — tyckte mamsell Cornelia, som verkligt längtade att få komma i ett tyst och stilla hem, der hon i lugn kunde få hvila ut efter den för hennes år så tröttsamma resan. Visserligen funno de sedan den smala dystra gränden, den mörka ingången och de branta trapporna långt ifrån hvad de be-

räknat, och äfven rummens möblering lemnade mycket öf-
rigt att önska; men det var dock bättre än att ligga kvar
på ångbåten, der man ändå icke kunde sofva, tänkte mam-
sell Cornelia.

— Hur tidigt vilja damerna hafva kaffe? — frågade
jungfrun.

— Å, inte före sex, — svarade mamsell Cornelia.

— Sex! — upprepade jungfrun skrattande, — nej,
det blir väl alldeles för bittida.

— Ja, vi dröja allt till framåt sju, — menade mam-
sellen.

Men klockan blef både sju, åtta och nära nio innan
det åtminstone af den gamla, efterlängtade kaffet inkom.

— Jag skulle be att få veta damernas namn och
karakter, för anmälningens skull, — yttrade jungfrun.

— Mamsell Cornelia Knutsson och fru Olga Frejdling,
— upplyste den sistnämnda,

— Nå, damerna skola väl ut och se på ståten i för-
middag, i synnerhet mamsell Knutson som är ung, —
språkade jungfrun med Olga.

— Jag är icke mamsell, — skrattade Olga, — jag
är gift.

— Åh! åh! är det möjligt? — smålog jungfrun helt
tvifvelaktigt.

— Jo, säkert; det blir ett år midsommarafon sedan
jag stod brud, — förklarade Olga; — men hvad var det
för ståt jungfrun talade om?

— Det skall bli storparad på Ladugårdsgärdet.

— Ja, det skola vi visst! — utropade Olga med glädje-
strålände blickar, — det är just målet för vår resa. Min
man, som är löjtnant vid N. regemente, är med på stor-
lägret. Söta tante, låt oss skynda, att vi hinna dit och
öfverraska honom nu på förmiddagen så fort som möjligt!
Jungfrun kan väl skaffa oss en vagn?

— Jag skall försöka, — lofvade denna, — men det
lär väl ej blifva så lätt. Icke tjenar det dock väl till nå-
got att damerna fara dit nu, för regementena komma ej
hem från simulacken förr än strax på eftermiddagen för

att då hvila ut ett par timmar. Paraden blir klockan sex; jag har fullkomligt reda på alltsammans emedan jag känner flera förnäma herrskap, som ha söner och släktingar derute.

— Det betyder ingenting, — inföll Olga, — om vi komma för tidigt. Vi vänta nog, och det vore så mycket roligare om vi redan suto i min mans tält, när han kommer igen. Skaffa oss bara en vagn, snälla jungfru!

— Jag skall göra hvad jag kan, — försäkrade denna.

— Kära mitt barn, vi få visst skjuta upp färden till en annan dag, ty jag är så orimligt trött, och dertill har jag nu fått min vanliga hufvudvärk, som tilltar med hvarje stund, — klagade mamsell Cornelia,

— Åh, så förskräckligt ledsamt, — utbrast Olga. — Jag vill, jag måste se min Edgard i denna dag! Huru skall jag kunna uthärda att vara här så länge utan att träffa honom? — och Olga var aldeles utom sig.

— Trösta sig, lilla mamsell — *frun* skulle jag säga, — smålog jungfrun; — *jag* skall följa med henne.

— Ack så snällt! så snällt! — och nu var Olga idel glädje.

— Så innerligt beskedligt; tack, kära jungfru.

Den något enfaldiga men hederliga mamsell Cornelia, som tillbringat hela sin tid på landsbygden, fann ingenting anstötligt deruti att en ärlig tjenarinna var den unga frun följaktig, och hvad Olga angick, så var hon ej det ringaste högmodig. Således antogs tillbudet utan betänkanke.

Efter en lång och för Olga i högsta grad pinsam väntan återkom äntligen den utskickade.

— Jag har då verkligen sprungit snart sagdt kring hela stan, — pustade denna, i det hon kastade sig ned på en stol; — men alla både hyrkuskar och åkare äro upptagne och detta anade jag, ty vid ett sådant här tillfälle ska alla menniskor ut.

— Vi kunna väl gå då, — inföll Olga.

— Omöjligt! det är betydligt långt endast härifrån och till tulln, och sedan ha vi hela det stora »lagårsgäle». Nej, det går jag ej in på; jag har gjort hvad jag kunnat

jag har till och med varit till en fodermarsk, som jag känner, och af honom kunde vi få hyra en vacker häst och schäs, men han har ej tid att fara med sjelf och hvar skall mamsell . . . frun då få någon som kör, för *jag* kan icke?

— Men *jag* kan! — utropade Olga; — jag har kört rätt många ystra hästar på landet; det är så roligt! Låt oss då genast gå dit der hästen fins!

— Men den blir ej ledig förr än klockan fyra.

— Åter en motgång; det är som allt hade samman-
svurit sig emot mig, — klagade Olga.

— Men det gör ju ingenting; vi hinna fullkomligt dit ändå innan paraden börjar! — försäkrade jungfru Lisett. Och dervid måste det, trots Olgas otålighet, förblifva.

— Nog hade jag fått hästen genast, men jag har ej lust att fara förr; hvad är det för roligt att komma dit innan det blir något att se på, — yttrade Lisett till en af sina väninnor.

— Men, — frågade denna, — *är* hon verkligen fru, den der unga?

— Ja, nog säger hon så, och ringar har hon på venstra handen, men icke kan jag gå i borgen för hur det kan vara. Fasligt ifrig är hon att få råka den der så kallade mannen.

TREDJE KAPITLET.

En mindre glad öfverraskning.

— Ha, ha, ha! — skrattade några garnisonsofficerare, som efter paraderingens slut hade samlat sig i ett tält för att intaga förfriskningar, och i hvilkas sällskap äfven Ed-

gard befann sig, emedan han bland desse träffat en af sina forna kadettkamrater.

— Ja, det var för löjligt! — instämde en af sällskapet, — ty hvar vi än kommo, alltid träffade vi de der damerna som frågade hvar N. regementet låg, och nog visade vi dem vägen, men aldrig åt det rätta hållet . . .

— Men hvarför vilseleda de stackars fruntimren? — frågade Edgard.

— Åh, det var just lagom åt dem; för öfrigt kände vi allt igen den äldsta, om det nu var hennes dotter eller någon annan flickunge hon fått tag i; men nog hade *den* courage, för hon körde.

— Ja, henne var det synd om; hon kunde knappt vara mer än sexton eller sjutton år och såg rätt bra ut.

— Det må vara, men hvarför blottställa sig på ett sådant sätt! kom ihåg att lifregementets dragoner måste göra lucka för att ej rida öfver dem.

— En trög krake till häst hade de också, för allt hvad hon slog och ryckte i tömmarna, så gick det ej annat än i sakta mak ändå.

Efter ett och annat muntert skämt öfver dagens händelser, tog den forne kadettkamraten Edgards arm, för att under en promenad med vännen få språka om gemensamma minnen och intressen.

Den unge gardeslöjtnanten hade redogjort för alla sina förhållanden alltsedan den dag, då de tillsammans lemnat Carlberg. Äfven Edgard hade i korthet omtalat hvad han under samma tid upplefvat.

— Du lyckans gunstling, — yttrade vännen, — som redan är i besittning af en betryggad utkomst, som eger en ung, älsklig maka, ditt hjertas fria val! Ah! du har ingen aning du, om Stockholmslifvets vigilans, dess björnar med mera och slutligen jagten efter en rik flicka, en fattig löjtnants sista hopp. Men nu farväl!

— Tack, Justus, för denna glada stund! — sade Edgard, — det var särdeles angenämt att finna dig här, du min förtroligaste vän under Carlbergstiden! låt oss nu träffas så ofta som möjligt de återstående dagarna af mötet.

— Ja, och derpå ett trofast handslag! — men i det samma de båda vännerna skakade hand med hvarandra, utropade Justus:

— Nå, besittningen, nu hafva de ändå fått rätt på N. regementet; och nu får också du nöjet att beskåda dem.

— Hvilka? — frågade Edgard och såg sig omkring.

— Damerna i gula schäsen, vet jag, som vi haft så roligt åt. Se der borta i tältgatan komma de nu igen med sin hvita hästkrake; låt oss gå dem till mötes!

Men de hade ej gått många steg, då Edgard plötsligt stannade och med häpnad stirrade på de åkande, som nu hade kommit honom temligen nära.

— Hvad fattas dig? — frågade Justus och betraktade sin stumme vän, hvilken han fruktade blifvit angripen af ett hastigt illamående. Justus såg således ej, hur den ena af damerna, som samtidigt hade känt igen Edgard, hoppade ur schäsen, och med blossande kinder och flygande lockar kom emot dem, och blef därför på det högsta öfverraskad, då den unga qvinnan störtade fram och med utropet: — Ah! äntligen fick jag träffa dig! — slog sina armar om Edgards lif och halft gråtande fortfor: — o! hvad jag sökt dig hela denna eftermiddag, emedan de flera gånger visat oss åt orätt håll; de hafva riktigt drifvit gäck med oss och skrattat oss midt upp i ansigtet. Fy, hvad de varit oartiga emot oss!

Edgard strök med handen öfver sin panna.

— Är detta en synvilla; drömmer jag eller är det verkligen du, Olga? — frågade han slutligen.

— Ja visst! det måtte du väl se, — svarade hon otåligt.

— Men huru har du kommit hit? och hvarför är du här?

— Hvilka besynnerliga frågor? Du vet ju att jag ville resa till Stockholm, och därför tänkte jag nu bereda dig en surprise genom min oväntade ankomst; men det ser ut, som jag ej vore särdeles välkommen, eller ock kanhända att herrar officerare fått *ordres* att visa ohöflighet mot frun-

timmer! — och Olga slog en knyck på sin lilla nacke, i det hon gaf Justus en föga mild blick.

— Min vän, löjtnant Justus H. — min hustru! — presenterade Edgard, som nu först tycktes fatta sin ställning, och som, sedan han helt sakta yttrat några ord åt vännen, bjöd Olga armen, för att så fort som möjligt föra henne till sitt tält. Under tiden anskaffade löjtnant Justus en pålitlig körsven, som skulle skjutsa jungfru Lisett tillbaka till staden, samt skickade tillika efter en hyrvagn för att hemta Olga.

— Sitt ned här, medan jag går att uppsöka öfversten, för att begära några timmars permission, — sade Edgard, i det han anvisade Olga den enda stol, som fanns i tältet.

— Tänker du lemna mig? jag vill ej vara här allena!

— Olga, ställ icke till något ytterligare spektakel, utan stanna till dess jag återkommer; jag ber dig derom! — och Edgard gick utan att afvakta hennes svar.

Olga blickade helt förvånad efter honom; han hade visserligen sagt, jag ber dig, men med hvilken blick, med hvilken ton! Kunde det ej snarare anses som en befallning, än som en bön? Skulle hon tåla detta? Nej! hon ville visa att hon ej behöfde lyda honom; hon skulle fara tillbaka till staden, så kunde han få söka henne! Försigtigtvis ville hon derföre se till om hon obemärkt kunde aflägsna sig, men hastigt drog hon sig tillbaka, ty hon såg ej allenast att den gula schäsen redan var långt borta, emedan den för hennes alla uppmaningar så likgiltiga hästen nu, då en karl höll tömmarne, blifvit förvandlad till en riktig kapplöpare; hon såg äfven några officerare och bland dem öfversten. Honom ville hon ej träffa så der ensam; dessutom — hvarför var ej Edgard med. De kommo närmare; nu voro de alldeles utanför tältet, då hörde hon huru öfversten med skarp, nästan vredgad stämma yttrade:

— Jag kan icke annat än beklaga Frejdling, som fått den der oförståndiga, bortskämda barnungen till hustru; det är egentligen ingenting ondt hos henne, men ett egen-

sinnigt och nyckfullt stycke är hon känd för att vara; hon borde fått en man som lärt henne att respektera hans vilja och icke denne medgörlige och godmodige yngling! och hyste jag ej en så stor högaktning för lagman Knutson och vore han ej att anse som barn på nytt, så skulle jag minsann säga honom, huru illa han i all sin välmening ställt till det för den stackars unge mannen.

Olga var förkrossad, tillintetgjord af förödmjukelse, men tillika intagen af den bittraste harm, den häftigaste vrede. Sådana ord hade hon aldrig hört; att hon kunde blifva så bedömd, hade hon aldrig kunnat ana, och om det varit någon annan än öfversten som yttrat dessa ord, skulle hon utan tvekan trädt fram för att med sitt förakt straffa den förmätne, samt dessutom fordrat det Edgard skulle hämnats den skymf hon lidit. Men nu måste hon vara stilla; hon vågade knappt andas förrän de hade aflägsnat sig, och hennes enda tröst var att kunna hoppas det ingen visste att hon hört hvad som blifvit sagdt. Men deruti bedrog hon sig. Öfversten hade med afsigt ställt så till, att han skulle blifva i tillfälle att gifva den unga frun denna i hans tycke välbehöfliga, och som han hoppades, helso-samma lexa.

Klockan var ännu ej tio, då en täckvagn rullade fram öfver Ladugårdsgärdet på väg till staden, och lutad mot vagnens ena hörn satt Olga, samt bredvid henne Edgard. Båda voro tysta.

Olgas sinne var fortfarande i uppror öfver de ord öfversten yttrat. Hon betraktade Edgard. Der satt han så allvarlig, ja, som det tycktes bekymrad och plötsligt uppstod den frågan i hennes själ: fans det väl någon sanning deri, att han vore att beklaga för det hon blifvit hans hustru? kunde det vara möjligt att han ej var lycklig som hennes make? Hon kände sig helt besynnerlig till mods. Ännu en stund stred hon med sig sjelf; slutligen räckte hon handen åt honom och frågade med ömhet: — är du ond på mig?

— Ond? Nej, nej, min Olga!

— Men ledsen då?

— Ja, det medgifves.

— Har jag då verkligen gjort något så förskräckligt illa?

— Visst icke, men mycket obetänksamt har du handlat, och det bör ej förundra dig om jag icke kan vara glad öfver din härvaro, då du genom din ankomst tillsammans med ett mindre passande sällskap varit ett föremål för gyckel och åtlöje bland alla dessa officerare. O! jag kunde väl aldrig ana då jag hörde detta lättsinniga skämt, dessa speord, att det gälde min unga hustru, som jag lemnade i det lugna hemmet under de gamla kära anförvandternas beskydd! — Edgard tystnade.

Aldrig förr hade Olga erfarit en sådan känsla som nu uppsteg inom henne. Ångrade hon verkligen att hon ådragit både sig och mannen detta obehag? Allt nog: för första gången tyckte hon sig ega något att begära tillgift för, och knappt hörbart hviskade hon:

— Förlåt mig, Edgard!

Men detta lilla ord, så nytt, så oväntadt, var tillräckligt att förmå honom glömma allt, och kärleksfullt sluta henne i sin famn.

— Min älskade, — svarade han, — låt oss nu ej mer nämna detta lilla ledsamma äfventyr; jag skall känna mig lugn och tillfredsstäld och jag hoppas du skall blifva belåten när jag nu kan skaffa dig ett hem under några dagar hos en god och hederlig familj. Min ädle förman har en syster, bosatt i Stockholm, och till henne har jag ett egenhändigt bref från honom, hvori han anbefaller dig och tante Cornelia i hennes hägn, under den tid ni vistas här.

— Din förman! Hvilken menar du? — frågade Olga.

— Öfversten, naturligtvis!

— Och till hans syster skulle jag komma! Nej, visst icke! — utbrast Olga med hetta, och alla goda, milda känslor som för en kort stund hos henne blifvit väckta voro i ögonblicket försvunna. Under ett utbrott af vrede omtalade hon nu det enligt hennes åsigt orättvisa och förölämpande omdöme, öfversten fällt öfver henne, — och

derför, — så slutade hon, — vill jag på inga vilkor komma i beröring med hans slägt. Och hvarför skulle vi ej, under vårt korta vistande här kunna stanna qvar der vi redan tagit in? — frågade hon.

— Emedan det är ett olämpligt logis för min unga hustru, — förklarade Edgard; och oaktadt Olgas alla protester, måste hon dock denna gång foga sig efter Edgards vilja.

Med den hjertligaste vänlighet välkomnade friherrinnan X. de båda främmande damer, för hvilka hennes bror anhållit om gästfrihet i hennes hem, och mamsell Cornelia kände sig oändligt glad och tacksam för den välvilja de rönte. Men ej så med Olga, som fann det outhärdligt att lefva bland all denna ordning och punktlighet, och der friherrinnans båda döttrar, som voro särdeles väl uppfostrade, gifvo henne exempel af hurtighet, flit och lydnad. Det fans inga nycker, ingen egen vilja hos dessa unga flickor, som i kärlek täflade med hvarandra att gå moderns önskingar till mötes. Denna kontrast mot Olgas egna vanor förlade henne på det högsta, och efter några få dagars förlopp, lemnade hon i sällskap med tante Cornelia Stockholm och återvände till det egna hemmet, der en verklig sorg skulle träffa henne.

FJERDE KAPITLET.

Den första sorgen.

Djupt bedröfvad och tärd af den bittraste saknad framlefde den gamle lagmannen den tid Olga var borta. Så ensam hade han aldrig varit; han hade alltid egt någon af sina kära vid sin sida. Nu var han allena, och han

kände det så smärtsamt, att de så kunde lemna honom. Ej en rad hade han heller bekommit; ty mamsell Cornelia såg ej att skrifva, och Olga hade ingen håg dertill.

— Usch, kära tant, det är så tråkigt, och hvad tjänar det till? Vi komma ju snart tillbaka igen, — hade hon svarat på gummans uppmaning derom.

En dag var lagmannens lynne mer än vanligt nedstämdt och betryckt; dertill plågades han också af ett kroppsligt lidande, som under de sednaste dygnen betydligt tilltagit. Han satt i sin skinnbeklädda länstol och försökte att röka en pipa, men hon smakade honom ej. Han såg på sin klocka, — ändtligen nalkas då äfven denna dag sitt slut, — mumlade han; — om också denna natt väl vore förfluten! Men de äro förskräckligt långa, dessa timmar, för den åldrige enslingen, — klagade den gamle, och med darrande hand borttorkade han den tår som glimrade i hans öga.

Då uppycktes dörren; likt en stormil rusade Olga in och med ett ljudeligt: »god afton, morfar! nu har du mig åter här», — slog hon sina armar om gubbens hals och tryckte en kyss på hans bleka kind.

— Olga — Olga! — var allt hvad han förmådde säga; han ville omfamna henne, men hans venstra arm föll maktslös ned; ett klagorop gick öfver hans läppar — han var träffad af ett slaganfall . . .

Glädjen kom för plötsligt; det var för mycket för de redan förut så försvagade krafterna. Läkaren sökte lugna Olga med en förhoppning, som han ej sjelf kunde hysa, ty den sjuke aftynade synbarligen för hvarje dag, och det enda hvarigenom hans medvetande gaf sig tillkänna, var hans ofta upprepade fråga efter Edgard och den blick han liksom längtansfullt rigtade mot dörren. Hans önskan blef uppfylld — Edgard kom.

— Tack, min son, — hviskade den döende, — för all den fröjd du skänkt mig! Tack — tack, för den glädjande vissheten att — *hon* — är lycklig! — voro de sista ord Edgard hörde från den faderlige vännens läppar.

Olgas sorg var stormande och häftig; hon gret och

klagade som ett barn från hvilket man borttagit dess käraste leksak.

Blott en kort tid öfverlefde den gamla systemen sin älskade broder, vid hvars sjukläger hon genom sin outröttliga omvårdnad öfveranstängde sina egna långt förut medtagna krafter.

De gamle hvilade, och Edgard egde den tillfredsställelsen att ingenting hade rubbat deras glada öfvertygelse om de ungas lycka.

FEMTE KAPITLET.

Hemtrefnaden.

Det var åter vår.

— Hvilken härlig afton! — utbrast Edgard och inandades med välbehag den ljufva doft som uppfylde luften, nyss uppfriskad genom ett välgörande majregn. — O, hvad landet dock är skönt!

— Åja sommartiden; men nog är det ödsligt om vintern, svarade Olga, som satt bredvid honom på verandan och serverade the.

— Ätminstone icke här, der vi hafva goda grannar, med hvilka vi kunna föra ett trefligt umgängeslif.

— Men det blir dock enformigt i längden, och nästa vinter komma vi väl att bo i staden?

— Vi skola tänka på saken; det är långt till dess än! — smålog Edgard; — men det var sant: jag har en nyhet att omtala, — tillade han.

— Hvad då? låt höra!

— Öfverstens syster med döttrar komma att tillbringa sommaren hos sin bror. Öfversten gläder sig mycket deråt, synnerligen som det är första gången hon besöker honom sedan han flyttade hit, och äfven för oss

blir det särdeles angenämt att få förnya bekantskapen med dessa utmärkt älskliga fruntimmer och tillika blifva i tillfälle att i någon mån visa dem vår uppmärksamhet för deras välvilja mot oss förlidet år.

— För dig kan det visst blifva angenämt att förnya den der intressanta bekantskapen, men alldeles icke för mig, och du må gerna visa dem all den uppmärksamhet du behagar, bara jag slipper vara med derom. När det ej var någon trefligare nyhet du hade att omtala, så kunde du gerna tegat; du vet att jag icke tycker om hvarken öfversten eller någon af hans slägt, — förklarade Olga.

— Och likväl, — inföll Edgard, — hafva vi rönt så mycken godhet, ett så hjertligt deltagande af dessa menniskor; serskildt hvad öfverstinnan beträffar, tycker jag att hon bemöter dig med en verkligt moderlig vänskap.

— Späckad med anmärkningar, råd och kärleksfulla förmaningar, för hvilka jag naturligtvis bör vara henne högst förbunden, — tillade Olga med ironi.

Utänför de unga makarnas sängkammarfönster stod en hög och vacker lind, som var en prydnad för den eljest kala gafvelväggen och tillika ett behagligt skydd mot morgnens solens strålar; men så tyckte ej Olga, som en dag helt plötsligt fick infallet, att rummet skulle blifva mycket trefligare om trädet vore borta. Edgard, som aldrig hade hyst en sådan tanke, tog hennes yttrande blott som en tillfällig nyck och fäste ej ringaste afseende dervid; men för hvarje gång hon blef vid mer eller mindre misshumör (och detta inträffade ej så sällan) förde hon talet på detta ämne. Så ock denna afton, då hon vid inträdet utropade:

— Hvad här nu blir mörkare och otrefligare för hvarje dag, allt efter som löfven slå ut på det gamla trädet: Det vore väl underligt om jag ej skulle få bort det!

— Omöjligt kan det vara ditt allvar! — invände Edgard.

— Jo visst; du har ju hört att jag inte trifs härinne, så länge det står och skymmer utsigten för mig.

— Nå, då är det lätt hjälpt, — medgaf Edgard; — vi kunna välja något annat rum till vår sängkammare, hvilket

du behagar. Vi disponera ju hela huset, och jag skall gerna byta och taga detta för min enskilda räkning, i stället för det jag nu har; jag tror till och med att det skall blifva bekvämare för oss båda.

Olga svarade ingenting, och Edgard tog således för afgjordt att hon gillade hans förslag. Dagen derpå skulle han öfvervara rekryt-exercisen och derefter begifva sig till öfversten på middag. Då Edgard var borta, brukade Olga merändels alltid, vid den tid hon väntade honom tillbaka, passa på och springa emot honom. Detta mottagande hade för Edgard ett högt värde. Alla de små obehag som uppstått i hemmet, de besvärligheter han rönt borta, allt var glömdt vid detta möte; men denna afton spanade hans blickar förgäfvnes efter Olga. Kunde hon vara illamående? Han hoppade af hästen och ilade uppför trappan.

— Hvar är frun? — frågade han en tjenstflicka som han mötte.

— Hon är visst inne i sängkammaren, — svarade denna.

— Ah! då kunde hon ej se mig, — tänkte han, — hon väntade troligen ej att jag skulle komma så snart; — och glad smög han sig helt sakta genom rummen, hvilkas dörrar voro öppna. Han ville öfverraska henne. Der satt hon ju med en bok i handen; hon märkte honom ej. I nästa sekund skulle han sluta henne i sin famn; men — han stannade med bestörtning; såg han väl rätt? Han gick fram till fönstret, ja, derutanför lågo nu grenarne i stoftet, den höga lindens nyss utspruckna späda blad, ännu grönskande och friska.

— Hvem, *hvem* har vågat detta utan min befallning? — utbrast han med vrede.

— Jo, just jag, — inföll Olga skämtsamt, — har vågat befälla våra drängar att hugga ned det.

— Emot min vilja?

Edgards blick och ton retade Olga, och med hetta svarade hon:

— Jag trodde mig ega rättighet att låta taga bort mitt eget träd. —

— Ditt eget träd! — han betraktade henne med vemod och smärta, men Olga hejdades ej deraf. I sin uppbrusande häftighet gick hon än längre, i det hon tillade: »du kan väl icke bestrida att genom morfar var det *mitt* alltsammans, innan du fick någon del deri? Du har ju ingenting fört med dig i vårt bo, som du kan kalla ditt!

Edgard fattade hennes hand; hans egen var kall som is, och med en af kufvad sinnesrörelse darrande stämman, sade han:

— Olga! om du ej ännu vore att anse som ett oförståndigt, bortskämdt barn, skulle jag kalla dig hjertlös, emedan det ty värr icke är första gången du genom dessa ogranllaga påminnelser djupt sårar din make; men låt det nu vara slut dermed, ty kom ihåg att med hvarje ord, du hädanefter yttrar i denna mening, gräfvver du vår kärleks graf. *Ännu* älskar jag dig så högt som en man kan älska sin hustru, men spänn ej bågen för hårdt! dess sträng kan brista!

— Ack! hvad du också kan bråka öfver en småsak och göra mig ledsen! Var det då så illa att jag ville ha bort det gamla trädet? — klagade Olga, halft gråtande.

— Det var dock för mig så kärt, — svarade Edgard. — Under dess lummiga grenar hafva vi lekt som barn; der satt jag mången gång och läste på mina lexor; der bygde jag mina luftslott, och i den sena qvällen på vår trolofningsdag stod jag lutad mot dess stam och drömde om en lugn och lycklig framtid vid din sida. — Huru skall denna dröm besannas?

Olgas nycker, egensinnighet och ojemna lynne gjorde mången gång hemmet mindre angenämt. Hon kunde den ena dagen vara god, öm och glad, ja riktigt älskvärd, blott hon fick vara den rådande; men den minsta motsägelse, endast en antydning att hennes vilja i ett eller annat fall icke kunde följas, bringade henne genast i misshumör. Att vid sådana tillfällen äfven genom de mest giltiga skäl kunna förmå henne till medgörlighet var fåfångt, synnerligast som hon alltid ansåg sig sjelf hafva rätt och som bevis derpå åberopade morfaderns och tant Cornelias upp-

förande emot henne, — ehuru de, som varit både gamla och förståndiga, aldrig funnit nödigt att förneka uppfyllandet af hennes önskningsar.

Ofta tog Edgard bössan på axeln och gick ut för att undvika husliga tvister. Någon gång red han bort, långt in i skogen, der han fick vara ensam och ostörd med sina mindre glada betraktelser, och när han då efter några timmars förlopp vände tillbaka till sitt hem och såg Olga komma sig till mötes, lika som aldrig någon tvist hade funnits dem emellan — då kände han sig åter glad och nöjd med sin lott, ty oaktadt alla de bittra stunder hon beredde honom, älskade han henne dock varmt och innerligt, samt hoppades att tiden skulle förbättra henne. Hon hade ju ett godt förstånd, då hon ville begagna det; hon hade ett ömt hjerta, hon skulle nog blifva en god och förståndig maka. Ännu var hon ju så ung, så barnslig, tänkte han öfverseende och kärleksfull.

En afton i slutet af Oktober (andra hösten efter lagmannens död) satt Edgard och läste i de bref som tillika med tidningarna ankommit med dagens post, och Olga spatserade otåligt genom det ena rummet efter det andra. I salskakelugnen flammade en treflig brasa; i förmak, kabinett och sängkammare voro större och mindre lampor tända och i Edgards rum brunno tvenne stearinljus på hans skrifbord.

— Vill du höra hvad min syster skrifer? — frågade han.

— Nej tack.

— Än Justus' bref då?

— Det intresserar mig inte det minsta.

— Då läser jag i tidningarne; der fins kanhända något som kan roa dig.

— Roa mig! — upprepade Olga spefullt och kastade sig ned i ena soffhörnet. Hon hade hela dagen varit i en särdeles missbelåten sinnesstämning; ingenting var henne i lag, och knappt hade Edgard börjat läsningen, förrän Olga förklarade att det var orimligt tråkigt, att det oupphörliga regnandet gjorde henne mjeltsjuk, att hon inte

skulle uthärda ännu en vinter med detta ödsliga lif, att när morfar och tant Cornelia lefde hade det åtminstone varit någon omvexling, men att det nu var för odrägligt enformigt och dystert.

— Jag tänkte, — invände Edgard, — att tvenne unga makar, som älska hvarandra, ej skulle finna hemlifvet ödsligt. Jag längtar ej efter någon annan förströelse än den husliga trefnaden vid din sida; att ega din kärlek, att se dig nöjd och glad, är min lycka; du är allt för mig! men hvad är jag för dig?

— Så der ja, det är inte nog tråkigt förut, utan att du skall komma med dina moraler och onödiga frågor! Om jag också älskar dig *aldrig* så högt, så är det väl icke underligt om jag ändå kan finna det kusligt och otrefligt i ensamheten på landet hela den långa vintern.

— Jag hoppas, — invände Edgard, — att vi i år likasom förliden vinter få se prostens döttrar gästa hos oss en och annan vecka; vi hafva ju ett riktigt nöje af dessa glada, musikaliska flickors sällskap.

— Åhja, på sätt och vis, men — ett och detsamma beständigt!

— Vi hafva äfven en treflig umgängeskrets bland våra grannar.

— Öfverstens resa ju till Stockholm i vinter! — inföll Olga.

— Jag tror du helst undviker umgänget med den familjen, — invände Edgard.

— Ja, det tillstår jag, och jag kommer visst inte att sakna dem.

— Nå, då gör ju deras afresa, för dig åtminstone, ingen störande inverkan på vårt umgängeslif.

Olga blef allt otåligare. — Slipper jag att höra dina alla projekter och invändningar! — utbrast hon. — Du vet ganska väl att jag önskar, ja, att jag *vill* att vi skola bo i Stockholm i vinter, och vi ha lika god råd dertill som öfverstens.

— Visserligen, men jag har så många företag till gårdens förbättrande, som jag vill sätta i verket under vinterns

lopp; reparationer, timmer- och famnhuggning, grusning med mera. Jag har ej rätt att låta egendomen förfalla, synnerligast då jag har medel, att ställa den i ett fullständigt och godt skick. Ju bättre en landegendom skötes, dess större afkastning gifver den, och dess mera trefnad och belåtenhet kan egaren derigenom bereda både sig sjelf och sina underhafvande. Således önskade jag, att först få ordna mina angelägenheter i hemmet, och sedan kunna vi till ett annat år företaga en utflykt; vi hafva ju ingen brådska. Öfverstens hafva varit gifta i tjugo år, och det blir nu den första vinter öfverstinnan får tillbringa i hufvudstaden.

— Jaså, — inföll Olga ironiskt, — kanhända jag skall blifva lika gammal som hon, innan jag också får den äran; men om hon är tvungen att lyda mannens vilja, så får hon finna sig deri, hon, en fattig fröken, som icke egde en skilling då han gifte sig med henne.

— Hon har dock, — inföll Edgard, — varit en maka, mor och qvinna, hvars hela lif och verksamhet äro ett efterföljansvärdt exempel för hvarje ung hustru, och lyckligt för oss båda, min Olga, om du kunde följa hennes råd.

— Nej, detta går för långt! — utropade Olga med hetta. — Ännu har jag min ädle, älskade morfars och min goda tant Cornelias råd och förmaningar i minnet och behöfver ej följa någon annans, och inte var det morfars vilja att jag skulle tillbringa hela min ungdomstid här, i det ensliga hemmet. Ack nej! hade han fått lefva, nog hade jag fått se mig omkring och roat mig; men hvad har jag nu för glädje af min rikedom, då jag fått en man, som, fastän han sjelf icke egde det ringaste, likväl egenmäktigt vill disponera öfver min förmögenhet, utan att unna mig en förströelse som han vet utgör min innerligaste önskan. — Tårar och snyftningar blefvo som vanligt refrängen.

Edgard svarade henne ej. Han lät sadla sin häst, och i mörker, blåst och regn red han landsvägen framåt. Han ville svalka sin brännheta panna, ville lugna sin uppörda sinnesstämning. Efter ett par timmars förlopp åter-

vände han; hästen var löddrig och rykande af svett, han sjelf kall och genomblöt af höstregnet. Så slutades denna afton, så slutades flera. Till sist gaf Edgard vika för husfredens skull, och en af de första dagarne i Januari företogs resan till Stockholm.

SJETTE KAPITLET.

Glädje, förhoppningar och bekymmer.

Under den tid de vistades i hufvudstaden var Olga den älskvärdaste lilla hustru någon man kunde önska sig, öm och tillgifven, god och kärleksfull samt alltid glad och nöjd, emedan hon beständigt fick alla sina önskningar uppfyllda och aldrig rönt någon motsägelse af Edgard, hvilken med nöje tycktes deltaga i alla de förströelser, som kunde erbjudas dem. Genom öfversten och hans syster, friherrinnan X . . . , de enda Edgard kände, och i hvilkas sällskap Olga nu befann sig särdeles belåten, blefvo de presenterade i flera familjer och hos dessa bjudna vid alla tillfällen. Deras tid var således oupphörligt upptagen af supéer, baler, spektakler, matinéer, konserter, slädpartier med mera, och det var ett dagligt jägtande ifrån det ena nöjet till det andra, följaktligen var Olga förtjust och öfverlycklig.

— Hon skall få roa sig så mycket hon vill, — tänkte Edgard. — Ja! vi skola riktigt roa oss båda; vi äro unga, och så här för någon gång ha vi ju råd att förlusta oss. Hon, lika som jag, tröttnar väl i längden, och då blir vårt eget lugna hem henne mycket dyrbarare. Dessutom hoppas jag att hon till nästa vinter skall få ett särskildt intresse för hemlifvets fröjder. Alltså låtom oss vara glada! Hvad jag försummar i år, kan jag väl ersätta i det nästkom-

mande, — och i glad förhoppning på kommande dagars trefnad, njöt äfven Edgard af det närvarandes glädje.

Först mot slutet af maj återvände han glad och tacksam till det egna kära hemmet, der gårdens alla underhafvande med hurrarop och välkomsthelsingar emottogo sitt unga herrskap.

Olga var sjelfva godheten. Hon gaf sig ej tid att gå upp och lägga af resdräkten, förr än hon med frikostig hand till hvar och en fick utdela någon liten gåfva, »ett litet minne, från den glada, förtjusande vintern hon tillbringat i Stockholm». Hon tog de äldre i handen, klappade barnen och trakterade dem med pepparkaka och karameller, sprang och smekte den af glädje högt tjutande bandhunden; ja, det var som om hon velat sluta allt och alla i sin famn, och Edgard njöt en ren, oblandad lycka vid åsynen af den fröjd, hvarmed hon återsåg hemmet.

På aftonen promenerade de arm i arm genom parken helsande alla de gamla välbekanta ställena, och likasom välkomnades tillbaka af den ljufva doft, som den ljumma aftonvinden fläktade omkring dem.

— O, hvad det är skönt att få inandas denna friska, aromatiska vårluft! — utbrast Edgard med hänförelse. — Hvilken lycka, — fortfor han, — att ega ett sådant hem som vårt, att få tillbringa sina dagar i den fria härliga naturens sköte. Hvad jag älskar landet!

— Ja, det är gudomligt vår och sommar, — medgaf Olga, — men höst och vinter — hu, hu! När jag tänker mig denna leende grönska förvandlad i grått, dessa nyutspruckna blad gulnade, affallna och af stormen ihopförda i högar, betäckande marken; och dertill qvällarne med sitt ogenomträngliga mörker, och sedan jemför allt detta med det rörliga lifvet i en stad, med alla de tända gaslyktorna, det bländande skenet från butikfönstren och de upplysta våningarna — då känner jag att jag nu mindre än någonsin skulle kunna trifvas en hel vinter på landet.

Det kändes som ett styng i Edgards hjerta. Skulle *det* blifva följden af hans medgörlighet? Dock, ännu egde

han ett hopp, det sista: Olgas åsigter kunde ju få en helt annan riktning mot hösten . . .

En varm och solklar dag i slutet af September firades en glad högtidsfest i de unga makarnes hus: Edgards och Olgas sons döpelseakt. Nu hade han således kommit, den, med så många förhoppningar, så mycken glädje och oro väntade lille gästen, och nu skulle han upptagas i den kristna församlingen och få sitt namn. Ej allenast inbjudna vänner och grannar, utan äfven gårdens underhafvande undfägnades med riklig traktering, och utanför hvarje stuga brunno långt fram på den sena qvällen tjärtunnor och lusteldar.

Under loppet af några veckor tycktes Olga endast lefva för sitt barn. Det nya fröjdeämnet upptog alla hennes tankar, och Edgard såg med innerlig tacksamhet sitt glada hopp besannadt. Ja, barnet skulle fästa modern vid hemmet och de husliga pligterna, och alla de goda, milda känslor som bodde på djupet i den unga qvinnans hjerta skulle genom moderskärleken utvecklas och blifva verkamma. Men detta var blott en ljuf dröm, från hvilken Edgard snart skulle uppväckas, ty knappt var November månad ingången, förr än Olga med all ifver och allvar började sina förslag och anordningar för den blifvande Stockholmsresan, hvilken skulle företagas långt tidigare än den föregående vintern. — De hade nu det största skäl till skyndsamhet, — menade hon; — det var ju högst nödvändigt att gifva sig i väg medan ångbåtarna voro i gång och innan det blef kallt för det lilla barnets skull. — Alla invändningar från Edgard lemnade hon utan afseende. Hon satte ej i fråga annat än att det skulle ske som hon ville, och hans motsägelser ökade blott hennes otålighet och retade hennes sinne.

— Det kan väl aldrig falla dig in, — utbrast hon, — att vi skola sitta här i ödslighet hela vintern! Skall jag behöfva försaka ungdomens alla nöjen, därför att jag är mor? Jag älskar mitt barn lika mycket, fast jag vill roa mig, och jag vet ej af hvad skäl du kan neka mig det, då — jag har råd dertill.

Detta blef alltid slutmeningen, hvarvid hon lade en särskild tonvigt. Med Edgars fridsamma lynne blef det tröttsamt att strida emot dylika argumenter, synnerligast som han ännu alltjemt så gerna ville anse henne endast som ett bortskämdt barn, hvars förstånd dock slutligen skulle mogna; men tiden förgick, och Edgars hopp förbleknade allt mer och mer.

Vid den andra sonens födelse, som inträffade då den äldsta uppnått fyra år, var Olga ännu fortfarande lika oförståndig, nyckfull och pretentiös. Det blef snart icke nog med vistandet i Stockholm under vintrarne; hon började äfven tala om, att tillbringa några veckor af sommaren vid någon badort. Flere bland hennes nya umgängesvänner företogo ju dylika resor och hade rådt henne till detsamma. Edgard sökte så länge som möjligt motsätta sig denna hennes idé. Han upplyste henne huru gårdens tillsyn och förbättring genom hans frånvaro under flera månader årligen blifvit försummad, jorden försämrad och afkastningen derigenom förminskad samt att dertill de tvenne senaste årens missväxt gifvit honom nya bekymmer. De borde därför på intet vis öka sina utgifter; tvärtom minska dem. Men Olga ville alldeles icke höra talas om sådant. — Det blef väl goda år igen, — menade hon; — hennes morfar hade inte bråkat om gårdens förbättring och tillsyn och heller icke varit snål, men ändock var han rik. Han hade aldrig missunnat henne någon bekvämlighet och trefnad och visst icke hade det varit hans vilja, att hennes man skulle vara småaktig, ja, jent af *girig* för att öka den rikedom hon fått ärfva . . .

Alla dessa af Olga oförståndigt upprepade anspelningar på »mitt och ditt» blefvo — hvad han redan från början hade förutsagt — den graf, der Olga jordade hans kärlek. Först kände han smärta och förödmjukelse; han missaktade sig sjelf för sin svaghet att för sin hustrus nycker föra ett lefnadssätt, som han för sin egen del fann vara både vantrefligt och en lättsinnig misshushållning. Med oro och bekymmer insåg han ganska väl att en genom-

gripande förändring borde ske, men att han saknade kraft att genomdrifva den, och då inträffade hvad som vid dylika fall så ofta blir följden: han blef håglös och liknöjd.

SJUNDE KAPITLET.

En aning.

Edgard stod sysselsatt att pryda julgranen. Hans båda söner, den äldste sju, den yngre tre år, sprungo yra och glada omkring honom. Sjelf syntes han allvarlig och vemsfull, men det låg tillika ett skimmer af fröjd och hemtrefnad i den blick, hvarmed han betraktade sina små gossar och de honom omgifvande föremålen; ja, han ville vara glad och hoppas det bästa. Ännu kunde ju allt blifva godt igen; denna jul skulle han åtminstone få tillbringa i det egna hemmet, denna vinter kunde då ingen Stockholmsresa komma i fråga; alltså ville han slå bort alla bekymmer samt vara lycklig i det närvarande och med förtröstan emotse framtiden. Det var likasom hade de tända julljusen och den flammande brasan på hemmets härd ånyo uppvärmt Edgards bröst och förjagat den kyla, som på senaste tiden uppstått derinom, och när julklapparna voro utdelade och barnen under jublande glädje beskådade sina gåfvor, slöt Edgard Olga i sin famn och kyssande hennes panna, hviskade han: »tack, min älskade, för denna julfröjd, en sådan har jag ej njutit på flera år.»

Hon lutade sitt hufvud emot hans bröst, och blickade upp i hans öga. Hela dagen hade hon varit vid ett särdeles mildt och fogligt lynne, och nu, vid detta tonfall i Edgards röst, vid detta: »min älskade», som hon ej hört

på länge, kände hon sig ljuft öfverraskad, men tillika ångersfull och vemodig.

— Ah! du älskar mig oaktadt alla mina nycker, alla de bittra stunder jag beredt dig! Säg att du förlåter mig! — bad hon med ömhet och slöt sig allt fastare till hans bröst. Det var som hade hon nu sett klart huru nära hon varit att kanhända för alltid förlora hans kärlek och derigenom förspilla både hans och sin egen lycka; det var hennes bättre jag, som i denna stund erkände huru mycket hon hade att afbedja. Edgard var åter den lyckligaste make, och i huslig frid firades julhelgen. På det nya årets första dag fick Edgard med faderskärlekens högsta fröjd sluta en liten nyfödd dotter i sin famn, och när han kysste hennes panna och i en innerlig bön nedkallade Guds välsignelse öfver den späda, uppsteg en aning i hans själ, att just detta barn skulle komma att utöfva en särskild inverkan på hela hans lefnad. — Hon skall blifva en ny Fridkulla, — tänkte han; — denna lilla qvinliga varelse skall växa upp i vårt hem, hon skall stanna der, då hennes bröder måste ut i verlden, och hennes barnsliga kärlek, hennes ömhet skola förljufva vår husliga sällhet.

Ja, genom detta barn skulle verkligen hans framtid få en helt annan rigtning, men långt ifrån på det sätt som han i denna stund anade och hoppades.

Vintern var försvunnen, våren med klar himmel, fogelsång och ljumma vindar hade kommit, men åt Edgard medförde den ingen glädje; tvärtom förnyade strider och förödmjukelser, nya och ökade bekymmer, ty Olga hade beslutat att ej tillbringa hela sommaren i sitt ståtliga och komfortabla hem. — Ah nej, — menade hon, — der hade hon ju varit snart sagdt instängd som en fånge hela vintern och försakat allt. Det vore väl således ej för mycket att hon finge någon ersättning för hvad hon lidit. Dertill var hon så klen, att det var alldeles nödvändigt för hennes helsa att hon reste till någon badort för att genom förströelse och en ändamålsenlig behandling söka återvinna sina förlorade krafter, och hvarken Edgards böner och föreställningar eller läkarens försäkran att badandet i hennes

eget hem och den friska landtluften derstädes var henne lika nyttig, förmådde ändra hennes beslut.

— Jag förstår nog, — sade hon till Edgard, — att du kommit öfverens med doktorn, att han skall afråda mig, likasom jag ej sjelf skulle känna, huru ytterligt nervsvag jag är! Men det är förskräckligt att du kan vara så hård och vilja neka mig det aldra nödvändigaste, då det likväl är genom mig, du fått allt . . .

Tre år förgingo, under hvilkas lopp vintrarna tillbringades i staden och somrarne på resor och vid bad. Olga roade sig, och Edgard följde henne slö och liknöjd.

Det var en regnig och kulen afton i medio af Augusti, Edgard och Olga voro nyligen hemkomna från Carlsbad, der de tillbringat några veckor af sommaren.

— Vi få väl behålla samma våning som vi hade i vintras; har du skrifvit och sagt till derom? — frågade Olga.

— Nej, — svarade Edgard.

— Har du ej? då måste du genast göra det. Tänk så förargligt om någon annan skulle komma oss i förväg! Jag sade visserligen åt värdinnan, då vi reste, att vi skulle komma igen i höst, men icke kunna vi vara säkra ändå; det kan komma någon som bjuder henne mer än vi, och då lär hon minsann inte vänta på oss. Det är fasligt, Edgard, hvad du är liknöjd! *Jag* skall komma ihåg all ting; men det säger jag dig, att jag blir alldeles otröstlig, om jag ej får komma tillbaka i min trefliga och beqväma våning. Skrif således med dagens post och gör upp saken!

— Jag kan det ej! — suckade Edgard.

— Hvarför?

— Jag eger inga pengar, ingen spanmål att kunna afyttra, och genom missväxt blir årets skörd otillräcklig för våra egna behof.

— Då få vi taga ett lån så länge, — föreslog Olga.

— Du vet att det redan är tvenne in-teckningar i egendomen, hvilka jag ej har någon utsigt att kunna inlösa, och under sådana förhållanden är det svårt att taga den tredje.

— Nå väl! — utbrast Olga, — då vet jag ett annat

råd, som jag gaf dig redan förlidet år, fast du då inte ville lyssna dertill, ty du skall alltid vara envis; men *nu* måste det dock ske. Det är det bästa, det fördelaktigaste vi kunna göra: vi sälja egendomen och köpa ett hus i staden. Der behöfva vi icke vara beroende af missväxt och dylikt; vi få våra bestämda hyror och kunna derefter rangera vår hushållning. Du reser ned till mötet, och derefter göra vi en liten utflykt eller tillbringa några veckor på ett enkelt sommarnöje, alltid med vårt bestämda hem i staden. Detta blir i alla afseenden billigare och bekvämligare, äfven i anseende till barnens uppfostran, emedan vi då icke behöfva hålla hvarken informator eller guvernant, som är både kostsam och tillika ett odrägligt påhäng. — Olga visste så väl att framställa alla möjliga förmåner och med all kraft genomdrifva sin vilja, att Edgard med sina motskäl och lama invändningar utträttade intet; han suckade och led. Hans enda tröst var att tillbringa flere timmar i skogen, der han fritt fick utgjuta sin klagan.

— Jag måste således härifrån, måste lemna mitt kära dyrbara hem! Ha! ha! *mitt*, — hånskrattade han, — hvad har jag som jag kan kalla *mitt*? Det är ju i verkligheten hennes alltsammans, men det är dock min pligt att förvalta det. Om jag skulle försöka att en gång, som man, göra min rätt dertill gällande! O, nej! nej! Jag kan det ej, jag uthärdar ej dessa oupphörliga strider, jag är en stackare, som endast vill njuta lugn. Dessa ständiga påminnelser, att allt är hennes, har brutit min kraft, om jag någonsin egt en kraftfull vilja. Jag vet det ej, jag fick ingen tid att utveckla den, och vi voro båda för unga. Arma Olga! du borde fått en annan man, en man till hvilken du blickat upp med aktning och hvars vilja du varit tvungen att respektera, och icke mig, din lekkamrat, öfver hvilken du alltid var van att herrska! Du har behållit denna din makt, och jag, jag är ett viljelöst ting i din hand! — Så klagade Edgard i ensamheten, och dyster och färdig återvände han sedan till sitt hem.

Det hade varit flera spekulanter på egendomen, med hvilken kreaturen, inventarier, möbler och äfven husgeråd

skulle ingå i köpet, emedan Olga ansåg det vara mest fördelaktigt, att som hon uttryckte sig »blifva af med det gamla skräpet på en gång och ej hafva besvär att föra med sig mer än vanligt: linne, säng- och gångkläder.» Den möblerade våningen i Stockholm var redan förhyrd för vintern, och när de sedan, (som de ämnade mot våren) finge ett nytt hus, vore det ju beqvämast att då köpa allt nytt och passande för det blifvande hemmet.

En rik brukspatron bestämde sig slutligen för köpet, och ehuru han prutade betydligt, var hans anbud dock det förmånligaste, emedan han efter afdrag af in-teckningarna skulle betala hela den återstående köpesumman kontant. Olga var under denna tid i det otåligaste lynne. Aldrig hade hon varit så ifrig med sina anordningar, och fastän hon sjelf icke företog sig någon sysselsättning, var hon dock med öfver allt, utdelade befallningar — den ena oftast motsägende den andra — och ju närmare det led mot den för uppgörelsen bestämda dagen, dess häftigare längtade hon derefter.

— Ack, om det väl vore förbi med allt detta bråk; jag blir alldeles uttröttad! — klagade hon. — Det är förskräckligt hvad det fordras mycket på en stor landtegendom, och jag kan ej förstå, hur någon som ej behöfver det vill belasta sig med omtanken för landbruksskötseln. Nej, tacka vet jag stadslifvet! O, hvad jag skall blifva glad och lycklig, då jag får komma i ro och lugn i mina trefliga rum på Drottningatan och alldeles slippa höra talas om det bekymmerfulla landet!

— Har du då inte den ringaste känsla qvar för ditt barndomshem? — frågade Edgard.

— Jo visst, som ett kärt minne, men icke kan man därför begära att jag skall tillbringa hela min lefnad på samma plats, der jag framlefvat mina barnaår, synnerligast då jag kan få njuta trefnad och förströelse på andra ställen, hvilket jag totalt saknar här i ensamheten.

ÅTTONDE KAPITLET.

Omstörtning.

Köpet var avslutadt, och den nye egaren tillika med de herrar, som varit närvarande vid affärens uppgörande, hade rest. Den påföljande veckan skulle Edgard lemna gården och med sin familj flytta upp till Stockholm. Det hade hela dagen varit kallt och blåsigt, och mot aftonen uppstod en riktig storm. Det susade i de stora lindarne på gården, hvilkas grenar skakades och böjdes liksom i ångest. I sitt enskildta rum satt Edgard djupt sorgsen lyssnande till denna väldiga sorgmusik.

— Är detta edert afsked, I kära träd, kring hvilkas stammar jag lekt under min barndoms oskyldiga dagar? Ja, farväl, farväl för alltid — det är nu en annan som eger eder! — suckade han och betraktade med smärta den sedelbundet, som låg framför honom på skrifbordet, der äfven ett resschatull stod uppslaget.

I den stora antika spiseln i salen flammade och sprakade en brasa, framför hvilken de trenne barnen stojande lekte med hvarandra.

— Nå äntligen, är det nu afgjort, och åtta dagar härefter hoppas jag att vi äro härifrån, — yttrade Olga helt belåten, i det hon gick fram till Edgard och klappade honom vänligt på axeln. — Nu skall du vara glad och nöjd, — tillade hon. — Vi få det hädanefter mycket trefligare, och du slipper alla bekymmer, all oro för missväxt och dylikt. Hör hur det stormar och tänk hur mörkt och ödsligt det är hvart man ser; det är minsann ingenting att sakna. Du har väl inte lagt ner penningarne än? — frågade hon.

— Nej, de ligga der.

Hon tog den stora sedelbundet och började räkna; det var åttatio sedlar å ett tusen riksdaler hvardera. —

För detta böra vi väl kunna få ett vackert hus och ett prydligt möblemang, och sedan kunna vi lefva på de hyror vi få in.

— Det beror på huru vi ställa vår hushållning. Icke duger det att vi föra ett sådant lefnadssätt som hittills; nej, vi måste då med ordning och sparsamhet handhafva hvad vi ega, om det skall räcka till.

— Se så ja, börjar du nu genast med dina sparsamhetsberäkningar! »Räcka till!» Jag kan icke annat än skratta; vill du vara god och säga mig, huru de familjer kunna existera, der mannen fått ingenting med sin hustru.

I det samma kom den lilla Cornelia (som vanligen kallades Nelly) inspringande.

— Får jag se, mamma! — utropade barnet, och hennes små händer började bläddra bland de i moderns knä utbredda sedlarna.

— Låt inte flickan rifva så der med pengarna; det är ej leksaker för barn. Gif mig dem, Olga, att jag får lägga ner dem i schatullet! — bad Edgard.

— Det måtte du väl hinna med, — svarade Olga; — det är väl icke farligt att vidröra dem; de må väl hålla att taga uti — eller kanhända att valutan förminskas, då vi handskas med dem, — skrattade hon, i det hon med retsam liknöjdhet sammanrafsade sedlarna och helt löst omknöt dem med en skär silkessnodd, hvars ena ögla hon på barnets begäran hängde om dess hals. — Se så, min älskling, nu kan du utan all fara få roa dig att leka med — din mammas egendom.

Edgard lutade sin panna emot handen. — Huru länge skall jag lida alla dessa förödmjukelser? — tänkte han, okunnig om att slutet var närmare än han anade.

Nelly sprang ut i salen till sina bröder. — Se, gossar, hvad jag har! — utropade hon.

— Hvad har du? — frågade desse, som med all fart sprungo omkring, lekande ystra hästar.

— Mammans egendom, — svarade den lilla.

— Ha, ha, ha, hvad du pratar! Det är ju endast

en papperslunta som hänger på bröstet på dig! — och gossarne fortsatte sin muntra lek.

— Papper, — upprepade Nelly, — det kan brinna! — och i ögonblicket ryckte hon snodden öfver hufvudet och kastade alltsammans i den glödande brasan. — Si si, dossar, tå toligt! lull, lull! — ropade hon i största förjusning vid åsynen af de flammande lågorna.

— Hvad har du så roligt åt, min lilla engel! — frågade Olga, som i det samma helt långsamt kom ut till barnen.

— De e lut nu, — svarade den lilla misslynt.

— Hvilket, hvad är det som är slut.

— Ä de var bara lite papper, som hon hade på en snodd om halsen, som brann upp, — förklarade den äldste gossen.

— Hvad säger du? — utbrast Olga och rusade fram. — Hvar, *hvar* har du pengarne som du fick att leka med? — skrek hon vidare och hennes blickar irrade sökande omkring.

— Del, mamma, del! Nelly vill att de brinna mer! — och barnet pekade på den slocknande glöden.

— Olyckliga varelse, hvad har du gjort! nej, nej, det är ej möjligt, hjälp! Kom Edgard, rädda, rädda! — och med ett ångestskri störtade Olga fram för att med eldtången söka berga åtminstone något, men det var för sent; den fladdrande falaskan af förbrändt papper var allt som återstod.

Olga var utan all besinning; hennes häftighet hade ingen gräns; alla utom hon sjelf voro vållande till den förlust som drabbat dem, och det första Edgard hade att göra var att undanskaffa den af förskräckelse högt skrikande Nelly. Dernäst kom turen till gossarne, som blefvo beskylda att hafva narrat systemen till hvad hon gjort, och när äfven dessa voro aflägsnade, blef Edgard den, som fick uppbära alla möjliga förebråelser.

Edgard satt stum. Det syntes som hade han blifvit bedöfvad af det slag som träffat honom; ej ett ord gick

öfver hans läppar, och som det tycktes fäste han sina blickar på någon obestämd punkt.

— Ja, der sitter du nu, loj och liknöjd som vanligt, utan att taga den ringaste del i hvad som händt! Det är som om du ej kunde fatta, hvarom fråga är, och ändock är det egentligen du som är orsaken dertill. Du skulle aldrig ha uppretat mig med dina anmärkningar, så hade jag icke lemnat pengarna åt barnet. Dessutom kunde du långt förut lagt undan dem; men du kan inte företaga dig någonting om jag ej är med och uppmanar dig dertill; du eger ju inte den minsta energi! Hvad skall jag taga mig till med en sådan man nu, sedan min stora egendom, hela min förmögenhet är förstörd? Men så sitt då inte der och tig längre; du måste väl veta någon utväg! — Så talade Olga oupphörligt, ömsom med tårar och snyftningar, ömsom med vrede, men Edgard var som han hade varit döf för allt och slutligen steg han upp och lemnade i all tysthet Olga allena. Nu blef det alltså husets tjennarinnor som inkallades. »Hvarför hade den ena eldat salen i skymningen i stället för på morgonen? hvarför stannade hon ej kvar för att akta elden? hvarför hade den andra lemnat barnen utan tillsyn o. s. v. Men landtfolket voro då för odrägliga; aldrig kunde det uträtta någon syssla i rätt tid».

Denna qväll fick Olga spisa ensam, ty barnen hade på löjtnantens befallning gått till sängs, »och sjelf hade han tagit vägen inåt skogen», upplyste den tillfrågade tjennarinnan.

— Ja, det är hans vanliga tillflykt, — menade Olga, för sig sjelf. — Han är som han vore förtrollad i skog och mark; men den största lycka i olyckan är dock, att vi komma härifrån, att jag har min trefliga våning i Stockholm att flytta in uti.

På morgonen berättade den inkallade tjennarinnan att löjtnanten ej hade kommit tillbaka från skogen förrän klockan var tolf, och sedan hade de hört huru han gått fram och tillbaka i sitt rum hela natten. När Lena kom in på morgonen för att städa, var sängen orörd, och han hade i

första dagningen ridit bort, och sagt åt Anders att denne skulle helsa frun, att han — löjtnanten — kanhända inte kom hem till middagen emedan han skulle rida till Åby och tala med öfversten. Olga kände sig rörd.

— Jag har sofvit temligen godt, *han* har inte ens legat, stackars Edgard, — tänkte hon med ömhet. — Han var oroligare än hvad jag trodde.

Men denna milda sinnesstämning varade blott några sekunder. Han hade farit bort utan att taga afsked af henne, utan att han ens visste hur hon befann sig efter den uppskakande sinnesrörelsen som hon hade utstått, och dertill hade han begifvit sig till öfversten, denne man till hvilken hon alltid hyst ett litet agg. Hvad hade Edgard hos honom att göra? Icke kunde han få hvarken hjälp eller råd från det hållet; det hade väl varit bättre att han varit hemma och med allvar påskyndat deras flyttning till Stockholm, der det fans både rådgifvare och utvägar, menade Olga, och allt otåligare blef hon ju längre dagen framskred. Slutligen när en budbärarne kom med helsning att löjtnanten ej skulle komma hem förr än sent på qvällen, emedan han farit längre bort i sällskap med öfversten, steg hennes förbittring till sin höjd, och det var endast den stora respekt hon mot sin vilja kände för öfversten och hans maka, som kunde afhålla henne från att sjelf begifva sig af på väg efter Edgard. Men nu måste hon tåla och vänta.

NIONDE KAPITLET.

En lycklig familj.

Efter den stormiga qvällen och natten hade det blifvit en lugn och klar morgon. Öfver den ännu gröna marken

och de med rågräset beväxta åkerfälten spred den uppgående solen sina lifgivande strålar, bebådande en mild och vacker höstdag.

När Edgard helt tidigt, den vackra morgonen red upp på öfverstens gård, kom denne sjelf ut på verandan, glad och fryntlig som vanligt, blåsande stora rökmoln ur sin sjöskumspipa.

— Hvad står på, hur är det fatt? — frågade han och betraktade forskande den unge mannen, som vördnadsfullt helsade honom god morgon. — Hur må din hustru och dina barn? — tillade han.

— Lyckligtvis äro vi alla friska, — svarade Edgard.

— Men någon särdeles händelse har säkert timat, du är ej den samme som du brukar vara, — och öfversten fixerade honom skarpt.

Det var heller icke underligt. Der stod den eljest alltid så städade löjtnanten inför sin förman, med håret i oordning, halsduken vårdslöst knuten, rocken oborstad, benkläderna nedstänkta och stöflarna öfverhöljda med tilltorkad lera. Han var dertill ytterligt blek och med alla tecken af en genomvakad natt.

— Ja, det är sant, — medgaf Edgard, — jag är ej mer densamme som jag var för några timmar sedan, hvarken till min inre menniska eller till mina yttre förhållanden. Jag har visserligen inom mig sjelf känt att jag icke egde något som jag egentligen kunde kalla mitt, men nu är jag äfven inför andra en fattig man, och lika arm som då jag vid nio års ålder blef upptagen på Knutstorp, skall jag om några dagar lemna detsamma.

— Hvad i all världen menar du? Förklara dig! Du talar ju i gåtor, — inföll öfversten nästan bestört vid Edgars besynnerliga tal och utseende.

Edgard redogjorde så kort som möjligt för hvad som passerat.

— Min käre Edgard! — utbrast öfversten, — det var en fatal händelse, dock bättre än om du varit på väg att förlora förståndet, hvilket jag verkligen började frukta, och vid ett tillfälle som detta, vore det ej underligt om

det kom något ur jemnvigten. Att ega i sin hand en summa som, rätt använd och med hushållning kan betrygga ens framtid — och ögonblicket derefter vara ruinerad, det var ett hårdt, ett häftigt slag, en fördömd olycka!

— Eller ock en Försynens skickelse, om hvars dolda mening blott en dunkel aning uppstigit i min skäl. Men *ett* känner jag dock: att hända hvad som helst, skall jag ej längre behöfva förakta mig sjelf. Modigt vill jag kämpa och segra, eller falla med ära; ja, jag vill arbeta för brödet åt mig och de mina, och därför kommer jag nu att af min ädle förman, min faderlige vän begära ett råd om hvad jag skall företaga mig.

Med ett sakta hm, hm, tycktes öfversten försjunka i ett allvarligt begrundande, deri månet »om och men» uppstod, slutligen sade han: — Du har ju håg för landtbruket?

— Ja, näst min tjenst har jag helst velat egna min verksamhet deråt; men nu eger jag ju ingen jord mera, inga medel att köpa någon.

— Jag har verkligen ett ypperligt förslag, ett godt råd att gifva dig, — förklarade öfversten, — och jag skulle ej tveka ett ögonblick att dervid äfven räcka dig en hjälpsam hand — om du ej hade den hustru du har, och hvars alla oförståndiga nycker du måste lyda.

En mörk rodnad, smärtans och förödmjukelsens, spred sig öfver Edgards drag. Han visste väl att Olga ej var omtyckt, att hennes uppförande ogillades af alla; men aldrig hade någon hört ett ord af klagan, eller missnöje gå öfver hans egna läppar.

— Att min arma hustru i barnsligt oförstånd stundom gjort sin vilja gällande, — sade han, — bör mera tillräknas mig än henne; således bönfaller jag att inga betänkligheter för hennes skull må komma i fråga, ty kan och vill farbror på något sätt råda och bistå mig, så lofvar jag på min heder, att farbror aldrig skall behöfva ångra den godhet och välvilja som visas mig.

— Ja, nog kan jag lita på din heder, det vet jag, — svarade öfversten; — men — men — ja, vi skola emellertid

öfverlägga om saken, sedan vi styrkt och muntrat oss med den kära kaffetåren. Kom nu, det är ingen tid att förlora; jag hör att de slamra med kopparne derinne.

— Jag kan ej visa mig för fruntimmerna så här, — invände Edgard, som nu först med förlägenhet erinrade sig, huru han måste se ut.

— Det är sant; gå då upp på gästrummen och gör din toalett, medan Petter borstar åt dig, så vänta vi tills du kommer.

Efter en kort stunds förlopp satt Edgard i sällskap med öfversten och hans familj vid det prydligt dukade kaffebordet.

— Af en händelse fick jag just i går höra, — yttrade öfversten, — att enkan på Södernäs tänker sälja eller bortarrendera det. Mågen och dottern äro der just nu för att öfverlägga med henne derom. Kan och vill du öfvertaga gården, så tror jag med säkerhet att du derpå kan hafva din utkomst. Det är visserligen endast en bondgård, men den har vidsträckta egor, mycken skog och dertill är jorden särdeles väl skött och upparbetad.

— Jag skulle vara lycklig om jag kunde få arrendera den, men det beror naturligtvis på vilkoren, — svarade Edgard.

— Då fara vi genast dit, — inföll öfversten, — och bese gården, samt göra oss underrättade om alltsammans.

— — — — —

— — — — —

— God afton, min käre vän, välkommen hem! God afton, pappa! välkommen, välkommen! — så helsades öfversten af maka och döttrar, hvilka med kärleksfull uppmärksamhet kommo honom till mötes.

— Nå käraste du, hur har affären aflupit? — frågade öfverstinnan.

— Ja, snälla pappa, säg hur har det blifvit uppgjort för den stackars löjtnant Edgard? — tillade döttrarne.

— Ypperligt, långt bättre än jag kunde hoppas, — upplyste öfversten.

— Så roligt! Låt oss höra!

— Ja, ja vänta litet, ni nyfikna fruntimmer; jag säger ej ett ord mera, förr än jag fått tofflor och nattrock på mig, min pipa stoppad och tänd, samt min toddy i ordning. Jag känner mig just litet frusen; det har börjat blåsa kallt igen på eftermiddagen.

— Pappa skall strax få allt hvad pappa önskar, — försäkrade döttrarna och skyndade åt hvar sitt håll för att så fort som möjligt kunna bereda den älskade fadern all den bekvämlighet och trefnad han önskade sig.

— Nu, min vän, äro vi allesammans blott såsom ett enda öra, hvilket med den största uppmärksamhet vill lyssna till hvad du har att förtälja! — yttrade öfverstinnan, sedan öfversten intagit sin vanliga plats i den stora länstolen, smakat på toddyn och dragit ett par bloss ur pipan.

— Jag är verkligen sjelf förvånad, — började han, — huru väl allting vill lämpa sig. Edgard får köpa Söder-näs, först och främst för särdeles billigt pris, dernäst mot det förmånliga vilkoret att köpesumman får inestå mot inteckning i gården, hvarå Edgard har att erlægga årlig ränta, och efter hand göra afbetalningar på kapitalet. Kreatur och inventarier skola betalas kontant med två tusen riksdaler, och äfven häruti lämpar det sig förträffligt, ty som du vet, min vän, har jag funderat hvar jag bäst skulle placera den summa jag just för närvarande har inne. Nu kan Edgard få låna den; jag får då min lagliga ränta derpå och tillika den stora glädjen att jag kan göra honom en reel tjänst.

— Ack, käre vän, det blir ju riktigt bra!

— Ja visst — såvida det blir någonting utaf med hela saken.

— Hvad menar du?

— Hvarför skulle det ej blifva af? var Edgard ej nöjd med dessa vilkor?

— Jo, nog var *han* nöjd; jag har ej sett honom så glad på flere år, — försäkrade öfversten.

— Frukta du då att säljaren bryter öfverenskom-melsen?

— Nej, långt derifrån, han var lika belåten som vi. Han har en förmånlig tjänstebefattning i staden och vill på inga villkor öfvertaga gården, som han hvarken har tid eller kunskap att sköta.

— Det tyckes ju då intet hinder vara i vägen? — menade öfverstinnan.

— Du glömmet det förnämsta, — påminte mannen. — Vi hafva, som man brukar säga, — tillade han, — gjort upp räkningen utan värden. Tror du, att den lilla pretentiösa frun, hvilken nu under många år funnit det ståtliga herresätet Knutstorp alltför dystert och otrefligt, ja, som till och med numera ej ens kunnat trifvas der en hel sommar, tror du att *hon* skall gå in på att flytta till en bondgård? Nej, nej det är omöjligt!

— Hvad vill hon göra; när ingen annan utväg finnes, blir hon väl tvungen?

— Jag undrar just hvem som kan tvinga *henne* till det hon inte vill? Åtminstone blir det ej hennes man; der-till är han allt för svag för henne. Emellertid är det nu beslutadt att affären lagligen i vittnens närvaro skall upp-göras här i morgon förmiddag, men jag befarar att det kommer återbud från Edgard att han ändrat sig — *han*, förstås!

— Men det vore ju mycket orätt af honom, — inföll öfverstinnan, — att komma och begära råd och hjälp samt besvära personer onödigtvis; du borde sagt honom det.

— Ja, jag försökte allt att påminna honom om att skaffa sig sin hustrus bifall; men då bad han att jag ej skulle misstro henne. Hon skulle nog godvilligt foga sig i det nödvändiga, försäkrade han med sådan ifver, att jag ej nändes plåga honom vidare, ty jag såg huru smärtsamt det föreföll honom.

Öfversten såg på sin klocka. — Ja, nu ungefär lär också han vara hemma. Aj, aj, stackars karl, jag vill inte vara i hans ställe i denna stund! Tacka vill jag min egen lilla gumma, som, alltid lika öm och trofast, under mer än ett fjerdedels sekel med mig delat livets glädje och bekymmer! Var jag stundom häftig och brummande, så visste

du, — fullföljde han halft skämtsamt, halft allvarligt, — att tämja björnens sinne — tills allt åter blef godt!

— Det var blott ett bevis att björnen ej var så stridig. För öfrigt har äfven jag nog vetat att göra min vilja gällande, — smålog öfverstinnan.

— Men det skedde alltid med förstånd och vid sådana tillfällen, då du hade rätt dertill, — inföll öfversten.

TIONDE KAPITLET.

Husliga strider.

När Edgard trädde inom salsdörren, kom Olga föga vänligt emot honom.

— Det är förskräckligt att du kan vara borta ända till qvällen på en dag, då det varit din pligt som en rätt-skaffens make att vara hemma, för att lugna och trösta din stackars hustru! Men du kan vara ute och söka förströelser, då du vet att jag går ensam här hemma i förtviflan; du är just en god man! — och Olga var riktigt i farten att under gråt och snyftningar utslunga den ena förebräelsen efter den andra, då Edgard helt oväntadt och med allt yttre lugn bjöd henne godnatt.

— Hvad tänker du på? — utbrast hon, — ämnar du lemna mig; du kan väl begripa att jag har mycket att tala om!

— Det får du uppskjuta till ett lägligare tillfälle. Jag är trött i afton och behöfver hvila, men dessförinnan är jag dock tvungen att skrifva ett par bref som måste afgå med morgondagens post, — förklarade Edgard sakta men bestämdt.

— Det frågar jag ej efter; jag vill tala vid dig och det nu genast.

— Men *jag* vill icke! — och Edgard gick fort in i sitt enskilda rum, hvars dörr han tillriglade.

Olga häpnade. Med en sådan bestämd ton, ett sådant »trots» hade han aldrig förr utfört sin vilja gent mot hennes. Hon hade för ett ögonblick alldeles förlorat fattningen. — Hvad kan hans uppförande betyda; hvad kommer det åt honom? tänkte hon. — Åh, jag förstår, — tillade hon inom sig, — öfversten har intalat honom, att han skall vara »herre i sitt hus». Nå, nå, vi få väl se huru länge han kommer att hålla ut med den saken! — Hon gick till dörren och frågade om han ej skulle supera med henne, eller om han skulle serveras i sitt rum.

— Tack, Olga, jag vill ingenting förtära i afton, — svarade han.

Hans kalla höflighet retade henne, och hon uppmanade honom att öppna. — Det var högst opassande att rigla dörren för sin hustru, det var orätt att stänga sig inne, — påstod hon, men alla hennes försök tjenade till intet; hon fick ej ett ord till svar. Hon hörde stundom huru han gick fram och tillbaka der inne, och åter kunde hon lyssnande uppfånga ljudet af en pennas raspande mot papperet. Det tycktes som han ej ämnade låta störa sig af något, och Olga tröttnade slutligen i sina fåfånga bemödanden.

Först vid kaffebordet påföljande morgon träffades makarna. Olga besvarade knappt Edgars helsning, och under tystnad intogo de sin frukost.

— Nå, nu hoppas jag att du låter tala vid dig, — yttrade hon, när de stego upp från bordet.

— Om det är något angeläget du har att säga mig. I annat fall önskade jag att vi dröjde med vårt samtal till dess jag återkommer.

— Tills du återkommer? — upprepade Olga, — hvad menar du?

— Att jag rider bort om en halftimme.

— Hvert då?

— Till öfversten.

— Ah! i tjenstens ärende, förmodar jag, — och Olga log ironiskt.

— Nej, endast för mina enskilda angelägenheter.

— Hvad kan vara angelägnare än att ofördröjligen företaga vår afflyttning till Stockholm? Du vet ju att vi skola lemna egendomen i nästa vecka, och det är ännu så mycket att anordna innan vi kunna begifva oss i väg — eller kanhända att du vill bereda mig den förödmjukelsen, att vi skola gå qvar här, när den nye egaren kommer? *Jag*, som längtar likt fogeln efter dagen att komma härifrån! Således hoppas jag, att du inställer din färd till öfverstens tills vidare.

— Omöjligt.

— Då kan du åka, så följer jag med och kan på samma gång göra min afskedsvisit.

— Var nu snäll och blif hemma, Olga. — bad Edgard vänligt; — jag kommer troligen tillbaka strax på eftermiddagen, — tillade han.

Olga gick hastigt ut.

Efter en kort stunds förlopp återkom hon klädd i hatt och kappa.

— Om *du* inte vill åka, så kan det ej hindra *mig* derifrån; således: med eller mot din vilja kommer jag att göra dig sällskap! — förklarade hon triumferande. I det samma kördes droskan upp på gården och Edgars ridhäst leddes fram.

Edgard öppnade fönstret och yttrade barskt: — sätt genast droskan in i vagnshuset och tag på inga vilkor ut hvarken häst eller åkdon för hvem helst det vara må, under min frånvaro. Har du förstätt mig?

— Ja, herr löjtnant.

— Godt. — Edgard stängde fönstret och vände sig om mot den af förvåning och vrede nästan förstummade Olga.

— Hvad har du vågat? — stammade hon.

— Att till min dräng utfärda en befallning, som jag vet att han ej skall öfverträda.

— Från hvilken tid skall ditt *husbondevälde* räknas?
— frågade hon med hetta.

— Från i dag om du så vill, — svarade han med lugn och lemnade henne.

— Edgard, stanna, stanna! — utropade hon och sprang efter honom, men han svingade sig hurtigt upp i sadeln och var redan långt fram i allén, innan Olga hann ut på trappan. Utan all besinning rusade hon i utbrottet af sin häftighet ned till stallet, der Anders just i det samma ledde in den från droskan förspända hästen.

— Spänn genast för igen och kör mig fort efter min man!

— Det törs jag inte; herr löjtnanten har förbjudit mig, — svarade Anders.

— Det ansvarar *jag* för; skynda dig nu bara och lyd mig!

— Nej, si det går inte an, för jag ska väl förnämligast lyda husbond, — och Anders låste helt trankilt igen staldörren och stoppade nyckeln i sin ficka.

— Oförskämdt! — utbrast Olga och stampade i marken; — men vänta, vänta! — tillade hon, — det kommer väl ännu en gång min tur att bli åtlydd, och då . . .

— Jo, jo, de' skada inte åt'na, den lilla ilskebiggan, — menade Anders, när han med den största förnöjelse för sina begärligt lyssnande kamrater i köket hade berättat hvad som passerat.

— Ja, det vore minsann inte för bitti om löjtnanten en gång kunde vara karl för sin hatt, — påstod den gamle husdrängen.

— Det kan nog hända att hon får lära sig att taga skeden i vackra hand, nu sedan hon inte längre har sin rikedom att åberopa, — sade kokerskan.

— Men det var ändå förskräckligt, — sade husan, — att barnungen skulle bränna upp en sådan summa; tänk huru många fattiga som kunde blifvit lyckliga genom så mycket pengar!

— Ja, om de blifvit utdelade bland de fattiga, — medgaf barnjungfrun, — men nu kan det just göra det-

samma, huru de försvunno; med fruns hushållning hade de snart nog varit slut ändå. Litet förr eller senare betyder föga och »bäst som sker» brukade min gamla mor-mor säga. Det ordspråket kommer kanhända att besannas här.

Edgard återkom som han hade sagt, helt tidigt på eftermiddagen.

Olga satt i förmaket, lutad mot soffhörnet, då Edgard inträdde.

— Hur kan du så behandla, så förödmjuka din egen hustru; det är ovärdigt! Men jag förstår nog, hvem som lärt dig att blifva en tyrann mot din arma maka, — snyftade hon utan hejd.

— Sansa dig, Olga, och låt oss med lugn tala vid hvarandra, — Edgard tog en stol och satte sig ned framför henne.

— Hur kan du begära sådant, då jag till den grad blifvit upprörd, att jag fruktar att jag blir sjuk.

— Nå, då vänta vi så länge; du kan gifva mig bud, när du har lugnat dig, — och Edgard steg upp för att aflägsna sig.

— Ja så, du tänker lemna mig igen. Tänk, att du har blifvit alldeles förskräcklig! Hvad kommer åt dig? Hvad menar du med detta uppförande? Förklara dig! — utbrast hon.

— Det är just hvad jag önskar; men då vill jag bedja dig, att du i stillhet afhör hvad jag har att säga dig.

— Först måste du besvara de frågor jag vill göra dig.

— Hvilka äro de?

— Ämnar du förnya din promenad till öfversten i morgon igen?

— Nej.

— Nå det var då väl. Der näst vill jag veta dagen, till hvilken du kan hafva allt i ordning för vår afresa härifrån.

— Tisdagen, hoppas jag, — svarade Edgard.

— Ah, äntligen! Således endast fyra dagar till dess; det var det bästa, det förnämsta af alltsammans. Nu kan

du gerna få säga hvad du vill; jag skall med tålmod höra dig, — försäkrade Olga, högeligen belåten.

— Olga! — sade han med vek stämma och fattade hennes hand. — Vi blefvo allt för tidigt gifta. Du var ett barn; jag en oförståndig yngling.

— Ja, det vet jag väl.

— Du har lofvat höra mig.

— Nå ja, tala då!

— Ja, jag var en oförståndig yngling, — fullföljde han, — och jag blef en feg, viljelös stackare till man, som, i stället att bekämpa dina nycker, befrämjade dem genom min medgörlighet. Jag fruktade de husliga striderna och flydde undan, och med öppen blick för det förderf hvartill vi rusade, följde jag dig dock, ty jag saknade mod att strida mot din vilja. Att dina ständigt upprepade påminnelser om »mitt och ditt» gjorde mig slö och liknöjd, länd-der mig ej till ursäkt; det var ju nog att min kärlek derigenom fick sitt banesår. Med kraft och mod borde jag likväl uppfyllt min pligt, hvilket jag dock med Guds hjälp hoppas att *hädanefter* göra; därför, Olga, låt det förflutna lända oss till varning vid de nya lefnadsförhållanden vi komma att gå till mötes! Nu äro vi båda lika fattiga; låtom oss då trofast dela försakelser och bekymmer, så kunna vi kanhända i en framtid få dela glädje och tillfredsställelse med hvarandra!

— Ja, käre Edgard, nog inser jag att vi ej kunna få det som förr, och det kan heller ingen undra på om vi inskränka oss efter den stora förlust vi lidit. Men fastän vi i vinter måste behålla vår vanliga våning, kan du väl till våren köpa oss ett eget hus och sedan skall du få behålla så mycket du vill så att vi kunna betala det efterhand, — medgaf Olga helt saktmodigt.

— Stackars Olga, vi komma troligen aldrig mer att bo i Stockholm! — svarade Edgard.

— Hvilket dumt skämt! Vi ha ju redan hyrt oss rum der?

— Jag skref i går till Justus att han skulle hyra ut dem, eller och tillbjuda värdinnan ersättning om hon vill

återtaga dem; ty i hvad fall som helst kunna vi omöjligt lefva i Stockholm på min löjtnantslön, och någon vidare inkomst der kan jag ej påräkna.

— Du får väl låna då, — menade Olga.

— För att blifva en bedragare? Nej, Olga, jag kan ej låna det jag ej eger någon utväg att kunna betala.

— Hvad menar du med allt det der pratet som ej kan vara ditt allvar? Du är väl tvungen att skuldsätta dig så länge. Behöfver du blifva en bedragare för det? det är väl flere hederlige karlar än du som låna pengar.

— Det är sant, och jag är äfven nödsakad att sätta mig i skuld, men för att fortfarande kunna vara en hederlig man, måste jag se till att jag rätt brukar och använder det som förtroendefullt lemnas mig, så att ej allenast mina fordringsegares säkerhet, utan äfven min egen utkomst derigenom blifver betryggad. Vi få derföre, min Olga, — tillade han vänligt, — börja liksom en ny lefnadsbana; må vi i sämja och frid vandra den; förbittra ej vårt lif genom onödig klagan, vrede och otålighet! Du får många bittra, smärtsamma pröfningar att genomgå, men sök din tröst uti religionen och uppfyllandet af dina pligter som maka och moder, och i din makes aktning om du sätter något värde derpå. Jag kan ej begära att du för närvarande skall kunna fatta den oundvikliga nödvändighet, som tvingar mig att handla så som jag hädanefter kommer att göra; men haf förtroende för mig och var öfvertygad att vårt gemensamma väl är målet för alla mina handlingar! Jag är visserligen sjelf helt oerfaren, men jag har en ädel väns goda och tillförlitliga råd att stödja mig vid.

— Hvart vill du då komma med allt det der? — frågade Olga afbrytande. — Kan den »ädle vännen» låna dig pengar, så visar han sin vänskap på ett mycket reelare sätt än genom en hop »goda råd», och vill du ingifva mig förtroende, så låt mig se att du som en man med kraft och energi ombestyr vår afresa på tisdagen, såsom det är bestämdt, och icke som vanligt, slö och liknöjd, går och skjuter upp från den ena dagen till den andra.

— Nej, det behöfver du ej mer befara, — svarade

han, men tillade efter en paus: — vi resa ej till Stockholm — vi flytta till Södernäs, vårt blifvande hem . . .

— Hvad säger du, — utropade Olga, — har du mistat förståndet? skola vi bosätta oss på en bondgård?

— Vi hafva ej annat val; jag har fått öfvertaga denna gård på de mest fördelaktiga vilkor, och jag hoppas derigenom kunna försörja oss, — förklarade Edgard.

— Ypperligt! Det är således den »ädle vännens» goda råd. Men om ni tror att ni kan fångsla *mig* i en bondstuga, så bedrager ni eder storligen. Jag kommer *aldrig* dit — derpå kan du vara säker!

— Det är dock din pligt som maka att följa din man, — påminte Edgard.

— Nej *aldrig* dit bort, du må göra hvad du vill, jag reser till Stockholm.

— Men jag tillåter ej min hustru att uppehålla sig på en ort, der hon ej har annat att lefva af än krediten, så länge den varar, och derigenom nedsätta mitt namn och min heder.

— Nå väl, hör då mitt sista ord, — utbrast Olga: — heldre *skilsmessa* oss emellan! Till Södernäs flyttar jag icke.

Edgard bleknade. En djup suck gick öfver hans läppar, och med smärta och vemod betraktade han henne.

Olga ansåg sig redan hafva vunnit sitt spel. — Detta väntade han ej, — tänkte hon, och triumferade i tysthet öfver sin fintlighet.

Det syntes att Edgard var rof för en stark sinnesrörelse. Slutligen yttrade han med tillkämpad fattning:

— Heligt kan jag försäkra att aldrig en tanke uppstått i min själ, att något annat än döden kunde upplösa vårt äktenskap; men om du, märk väl, om *du*, Olga, vill begära skilsmessa, så lofvar jag, att från mig skall intet hinder läggas i vägen. — Med dessa ord lemnade han rummet.

Nu blef det Olgas tur att medgifva inför sig sjelf, att detta var mer än hon hade väntat. Skulle hon verkligen låta det gå till det yttersta, för att få sin vilja fram? Åh

nej, det vore ej troligt, och kunde hon blott få honom från den »ädle rådgifvarens» granskap, så blefve han allt lika medgörlig som vanligt; nu var han ju rent af förtrollad, intet annat än hon kunde finna.

Under de återstående dagarne af deras vistande på Knutstorp var det endast vid måltiderna som Olga fick träffa sin make. Tidigt hvarje morgon red han bort och kom ej hem förr än till middagen och sedan var han ifrigt sysselsatt att få allt i ordning till deras afflyttning. På Olgas alla vredesutbrott och protester svarade han blott: — det blir vid hvad jag sagt; allt vidare tal om saken är fåfängt, — och derefter plögade han iakttaga en orubblig tystnad.

Tisdagsmorgonen kom den nye egarens ombud, till hvilken Edgard öfverlemnade alla inventarier. Dagen förut hade han till det nya hemmet afsändt deras egna tillhörigheter. Strax på eftermiddagen stannade öfverstens hästar och vagn utanför trappan för att, enligt öfverstens eget välvilliga tillbud, afhemta familjen. Olga stod resklädd, men ännu i sista stunden hoppades hon kunna förmå Edgard att ändra resplan.

— Hvart ämnar du föra mig? — frågade hon då Edgard kom för att hemta henne.

— Dit jag har sagt, — svarade han kort.

— Men jag har också sagt att jag ej följer dig, och nu begär jag blott att du för mig till X. — så tar jag sjelf skjuts derifrån upp till Stockholm — du skall sedan för alltid vara befriad från mig, — förklarade hon.

— Olga, ställ ej till flere uppräden! våra barn sitta redan i vagnen och vänta oss, kom och följ mig till dem, — bad han med vekare stämma.

— Ja, om du låter oss resa till Stockholm.

— Nej, tusen gånger nej! — Det var med en ton af vrede han afgaf detta bestämda svar.

— Då stannar jag här, — sade Olga trotsigt.

— Nå väl; om du vill göra dig till ett åtlöje bland främmande personer, så kan jag ej hjälpa det, — och Edgard vände sig om för att gå.

— O, hvilken barbar du blifvit; du tar livet af mig, jag blir sjuk, jag kan ej gå ett steg längre! — klagade Olga, och dignade nästan maktlös ned i en emma.

Edgard ropade på den utanför väntande Anders.

— Hvad befaller löjtnanten? — frågade denne.

— Min hustru har blifvit illamående, hjelp mig att bära ned henne i vagnen, — befalde Edgard.

Olga, som äntligen insåg att hennes spel åtminstone för tillfället var förloradt, gjorde ej något vidare motstånd.

Under färden talades ej ett enda ord. Äfven barnen sutto stumma och försagda, utom den lilla Nelly, som ville försöka att med sina smekningar väcka den enligt hennes tanke sofvande modern, hvilken med slutna ögon låg tillbakalutad mot vagnshörnet.

— Nelly må tå ba; vakna nu å var glad igen! töta mamma lilla! — jollrade barnet och klappade med sina knubbiga händer rätt grundligt moderns kinder.

— Låt mig vara i fred! — utbrast denna och stötte med en omild knuff det nu högt gråtande barnet ifrån sig. — Tyst, tyst genast! — befalde hon. — Jag kan ej tåla dig, — tillade hon i utbrottet af sin häftighet; — det är du som är orsaken till allt hvad jag lider. O, att jag haft mina pengar kvar, jag skulle ej då blifvit behandlad på detta sätt! — och nu börjades en scen af klagan, tårar och förebråelser, hvarpå Edgard ej svarade ett enda ord. Äntligen var resans mål uppnådt.

ELFTE KAPITLET.

Det nya hemmet.

På förstugubron stodo tvenne medelålders raska och fryntliga qvinnor, som i flere år tjenat på gården, den ena senast som hushållerska, den andra som »allt i alla». Obehöfliga nu mera för sin forna matmoder, hade de önskat att få stanna kvar under den nya, hvarmed Edgard funnit sig rätt belåten. Den barnpiga, som allt från den äldste gossens födelse tjenat på Knutstorp och som var den enda af den qvinliga tjänstpersonalen, hvilken följt med till det nya hemmet, stod nu bredvid de andra och välkomnade sitt herrskap.

Edgard helsade dem med en hjertlig vänlighet, men Olga, som kände sig förtviflad öfver sin i hennes tycke olyckliga belägenhet såg ej ens åt dem, då Edgard förde henne in i de visserligen låga, anspråkslösa, men stora, ljusa och trefliga rummen, der allt var rent, putsadt och fejadt till den nye egarens ankomst.

Solen spred sitt sken öfver det enkelt dukade middagsbordet, derå en rikligen tilltagen och smaklig måltid väntade dem. Barnen förklarade att de voro hungriga som vargar, och Edgard spisade, lika som de, med strykande aptit sin första middag i det nya hemmet. Ej så Olga, som knappt smakade en bit.

— Hvar äro mina rum? — frågade hon då de stego upp från bordet; — jag behöfver verkligen, — tillade hon, — ensamhet och hvila efter den både kropps- och själskakande tortyr jag varit tvungen att uthärda.

— Här min vän, — svarade Edgard i det han förde henne in i ett angränsande rum, — är vår gemensamma sängkammare, om du sjelf så vill. I annat fall disponerar

du den ensam. På andra sidan saln har jag mitt lilla enskildta arbetsrum, och här innanför är barnens.

— Är detta alltsammans?

— Ja, hela huset består endast af fyra rum, oberäknadt kökskammare för våra tjenarinnor. Drängarne bo i lilla stugan invid stall- och ladugårdsbyggningen.

— Således ingen salong, icke ens ett förmak — och jag som under hela min lefnad egt ett hem, nästan liknande ett slott! Hur kan du vara så grym att rangera det på detta sätt? — klagade Olga.

— Förmak och salonger äro lyxartiklar, som jag ej har råd att bestå oss; men vi kunna vara lyckliga ändå, om vi i frid och enighet, i kärlek och förtroende dela lifvets ve och väl. Jag lofvar att jag vill egna hela min lefnad åt uppfyllandet af mina pligter som make och fader. Och du, Olga, — bad han vänligt, — lofva äfven du, att du vill försöka troget verka i *ditt* stilla men dyrbara kall. Jag har sagt dig att vi måste börja en ny lefnadsordning. Arbete och försakelse äro dess namn, men tro mig Olga, den inre tillfredsställelse vi känna genom medvetandet att vi i nyttig verksamhet sökt att använda vår dag, skall i rikt mått ersätta den sysslolösa bekvämlighet och de tomma nöjen vi hittills njutit.

— Hvart vill du komma med allt det här, hvad är din mening? Skall jag kanhända stå vid köksspiseln och koka mat, vid tvättbunken och tvätta kläder samt gå i ladugården och sköta kreaturen? — frågade Olga otåligt.

— Jag hoppas att du ej skall behöfva detta, — svarade Edgard, — men det är mycket annat i ett tarfligt hushåll på landet som åligger en omtänksam husmoder. Jag hvarken kan eller vill begära att du genast skall kunna uppfylla alla dessa åligganden, men jag önskar att du med god vilja söker att vinna den insigt som dertill fordras. Äfven jag har oändligt mycket att lära för att rätt kunna sköta ett landtbruk, men jag vill följa de goda råd som tillbjudas mig och sådana skola heller icke fattas dig. Derfor, min Olga, låtom oss tröstande och stödjande hvarandra med godt mod sträfva att uppfylla de pligter som

äro oss förelagda. För vårt eget, för våra barns väl beder jag dig innerligen: blif hädanefter min lilla ömma, arbetsamma och husliga hustru!

— Ja, Edgard det vill, det skall jag blifva, — och Olga räckte honom vänligt sin hand — om du vill bosätta dig i Stockholm och der söka din utkomst, hvilket blefve fördelaktigare för oss alla. Den glädjeblixt, som först flammade i Edgars öga, slocknade lika hastigt som den tänades och han svarade:

— Omöjligt, det vet du.

— Ja då är det lika omöjligt för mig att villfara din begäran; jag kan ej sköta ett landthushåll, och här kommer jag aldrig att befatta mig dermed, — förklarade hon.

— Olga, betänk hvad du säger! Min första bön som din make afslog du trotsande, i barnsligt oförstånd. Nu är du ej längre ett barn; du är qvinna. Skall du äfven nu afslå min bön, så kom ihåg att den blir min sista till dig; jag kommer aldrig mer att bedja —

— Såå, — inföll Olga afbrytande, — tänker du hädanefter befalla, så vill jag försäkra att du icke vinner något dermed; jag ämnar ändå ej befatta mig med det allra ringaste, så länge du vill tvinga mig att stanna i detta näste.

— Är det ditt fasta beslut? — frågade Edgard.

— Ja, och ett beslut som ingen kan rubba.

— Nå väl, som du sjelf vill, — och med en djup suck och en dyster blick gick han ut.

— Hör på, Carin, — yttrade han till den äldre tje-narinnan, — som min hustru helst vill blifva befriad från alla hushållsbestyr, så är det min önskan att du på eget ansvar åtager dig skötandet af mitt hus, och hoppas jag att du lika troget och samvetsgrant skall uppfylla dina skyldigheter mot mig, som du gjort det mot ditt förra husbondefolk.

— Nog vill jag göra mitt bästa, men jag skall väl rådfråga frun ändå, — invände Carin tveksamt.

— Nej, endast mig, — ljöd Edgars korta men bestämda svar.

Tiden förgick, och Edgard arbetade med rastlös ifver. Hela dagarne var han ute med sitt folk, och deltog sjelf i många sysslor samt öfvervakade alla göromål. Det var en mild och vacker väderlek, långt in på sena hösten och serdeles gynsam för de förbättringar och företag han ämnade utföra. Olga deremot tillbringade sin tid i overksam maklighet med klagan och förebräelser riktade emot Edgard, hvarpå han aldrig svarade ett ord och tycktes för öfrigt ej mera det ringaste bekymra sig derom. Han lät ingenting störa sitt lugn och syntes allt mera tillfreds med sin dag. Mången gång, då han trött af dagens mödor men med frisk matlust spisade sin tarfliga qvällsvard, utbrast han med hänförelse: »O, Gud jag tackar dig! Det bröd smakar godt, för hvilket du gifver mig krafter att arbeta.»

En dag i början af januari månad yttrade Olga med en alldeles oväntadt blid stämma: »Jag skall helsa dig så hjertligt från Julia K. Jag fick i förra veckan bref, hvori hon skref att de förvåna sig högeligen att vi ännu äro kvar på landet, emedan jag lofvade då vi reste i våras att vi skulle komma strax på hösten, men nu ber hon ändtligen att vi ej måtte uppehålla oss längre, utan komma så fort som möjligt, så att vi kunna vara med på hennes systems bröllop, som blir omkring den nittonde, hvarefter det sedan blir många fester och tillställningar för de nygifta, vid hvilka de allesammans gerna önskade att vi vore närvarande. Nå, hvad säger du om detta?»

— Att allt ordande om någon Stockholmsfärd för oss tjenar till intet; det måste du väl veta.

— Ja, jag väntade just detta, därför skref jag genast, att som jag fruktade du ej skulle få tid att följa mig, så vill jag ändock komma, såvida de för tillfället kunde skaffa mig någon lämplig bostad, och derpå har jag i dag fått svar. Julia skrifver så vänskapsfullt, att om jag kommer ensam och vill taga in hos dem och nöja mig med det rum, de kunna aflåta, så är jag oändligt välkommen i deras hus. Ack det är en stor tröst, en solglimt i mitt dystra lif att veta, att det fins en ort der jag ändå har

samma goda vänner som vilja bereda mig någon glädje och förströelse, fast jag inte eger någon enda vän här på min födelsebygd! Derfor motser jag med så mycket större förtjusning den lycka som nu tillbjudes mig, att någon tid få njuta af dessa vänners angenäma sällskap, och jag skref i går och tackade henne samt bestämde att jag skulle komma i slutet af denna vecka. Och nu förmodar jag att du är snäll och gifver mig reskassa. Hon smålog helt vänligt och nickade.

— Och jag hoppas, — svarade Edgard allvarligt, — att du slår den galenskapen ur hågen, ty jag hvarken kan eller eger rättighet att uppoffra några penningar onödigtvis.

— Hvad du har blifvit hård och känslolös, Edgard, — klagade Olga. — Kan du med lugnt samvete neka mig denna småsak? Det blir ju en obetydlig kostnad, då jag reser ensam och får logis och vivre fritt hos Julia.

— Du vet att jag är skyldig för allt hvad vi ega, hur kan du då begära att jag skall misshushålla med det som egentligen är andras tillhörighet?

— Du vill således inte gifva mig respengar? — och nu var den vänliga tonen försvunnen.

— Nej, icke ett öre.

— Ha! du tänker på det sättet kunna tvinga mig att stanna i detta näste, der jag skulle blifva förgången af ledsnad och vantrefnad, men detta skall ej lyckas dig. Jag kan nog skaffa mig respengar sjelf. Mina egna smycken, armband, kedjor, ringar och dylikt, som jag kan undvara, måtte jag väl ega rätt att använda huru jag behagar, då jag fått alltsammans af min morfar.

— Däraktiga och egensinniga qvinna, du kunde göra ett ädlare bruk deraf. Den dag kan komma, då du skulle njuta renare glädje och vinna större välsignelse af dessa smyckens användande som bidrag till dina barns uppfostran.

— Dumheter! Du som har så stränga grundsatser, måtte väl veta att det är faderns pligt att draga försorg om barnen, och för öfrigt skall jag säga dig, att ingenting

kan rygga mitt beslut, ty med eller emot din vilja, reser ja, om jag ock skall rymma härifrån.

— Det skall du ej behöfva, — inföll Edgard, — och ehuru du gör mig mycket, mycket emot, och jag på intet vis gillar att du lemnar ditt hem, skall jag likväl icke lägga något hinder i din väg. Hvad mig beträffar, skall jag för mitt namns och för våra barns skull så länge som möjligt söka bibehålla åtminstone det yttre skenet af vår äkten-skapliga sämja, — förklarade han.

TOLFTE KAPITLET.

Obehag och felslagna förhoppningar.

En bistert kall januarimorgon, så tidigt att stjernorna ännu glimrade och månan i sitt senaste nedan spred ett matt sken öfver den snöbetäckta nejden, stodo häst och släda utanför förstugubron och väntade på Olga.

— Det var sjutton att vara kallt; tockna tokenskaper att ge sig ut å resa i så'n här kyla, då en kan få sitta inne i varma rummen å inte behöfva sticka näsan utom dörren! — puttrade drängen, som skulle köra henne till den två mil derifrån belägna staden, hvarifrån hon sedan med diligens skulle fortsätta resan till Stockholm.

Väl ompelsad tog Olga plats i den lilla öppna slädan, och Edgard svepte sjelf som det tycktes med mycken omsorg täcken och skinnfällar omkring henne.

— Adieu, adieu, helsa barnen! Jag ville ej väcka och störa dem; det hade blifvit en sådan gråt och bedröfvelse; bättre då att de få veta det, när jag redan är borta, så lugna de sig fortare, — menade Olga.

— Farväll! — var Edgards korta svar, och nu bar det af i full fart.

Länge stod Edgard och skådade ut i den mörka rymden, lyssnande till det sista ljudet af de klingande bjellrorna; derefter gick han in till de sofvande barnen och bad en tyst men innerlig bön till Gud att rätt kunna uppfylla en faders och äfven en moders pligter mot de späda.

Oaktadt den glädje Olga kände vid tanken på alla de nöjen och förströelser som väntade henne, den lyx och komfort som skulle omgifva henne, samt det rörliga, glada sällskapslif hon skulle få njuta, kunde hon dock icke förgäta ett visst missmod, en obestämd oro, hvarför visste hon ej riktigt; måhända därför att det var så besynnerligt att vara så der lefnad åt sig sjelf. — Ja, — tänkte hon, — det är just därför; jag har aldrig förr varit alldeles ensam. Jag har ju hela min lefnad alltid haft någon som omhuldat mig, — och en suck gick öfver hennes läppar, en suck af omedveten längtan efter Edgard. Ja, han skulle finna det tomt i det ödsliga hemmet och trots allt skulle han nog komma efter henne. Hon hade gjort rätt som gifvit sig af, ty endast på detta sätt skulle hon slutligen kunna genomdrifva sin vilja. Kunde hon blott få honom till Stockholm, der de hade »vännen», så ville hon väl se om det ej vore möjligt att rangera allt öfrigt enligt hennes önskan. Detta hopp uppehöll hennes mod under resans besvärligheter, som blefvo långt flera än hon hade föreställt sig. Hon hade tänkt det som den enklaste sak att sälja bort hvad man inte behöfde, men när hon steg in i den enda guldsmedsbutik som fans i den lilla småstaden, kände hon sig helt förlägen då hon lemnade fram ett af de smycken hon ämnade afyttra, och då guldsmeden efter att långsamt och noga hafva granskat både dess vigt och beskaffenhet, slutligen bjöd henne knappt fjerdedelen af hvad hon ansåg det vara värdt, blef hon både ond och häpen. Men hon var tvungen att beherska sig samt antaga det hon blef tillbjuden, och hon tröstade sig med att det i alla afseenden skulle gå bättre med det öfriga när hon kom till Stockholm, ty der hade de insigt att bedöma värdet och betala derefter. När ändtligen drängen hade placerat hennes kappsäck m. m. på diligensen, och hon

sjelf intagit sin trånga, obeqvåma plats samt med ett kort: »Helsa hem!» såg drängen glådtigt svånga sin mössa öfver hufvudet och antråda återfården, då var hon nära att brista ut i gråt af både harm och smårta; men åter måste hon så alldeles emot sin vana lägga band på sin sinneshörelse, ty i detsamma kom hennes okånda resällskap, en åldre, stor, korpulent madam, och slog sig helt ogenerad ned vid hennes sida, fullkomligt obekymrad om den till ytterlighet stegrade trångsel hon förorsakade.

— Gud signe dig, gumman min, farväl med dig, och kom snart igen! — yttrade en fryntlig gubbe, i det han, stående på vagnssteget, hjertligt skakade hand med den sistkomna. — Roa dig nu och titta dig omkring i Stockholm allt hvad du hinner medan du är der, — tillade han.

— Ja de' blir väl inte mycket af och lika gör de mej också. Bara jag får se hur Anne-Stine har det i sitt hem, och huru pass karl man hennes är, samt hur han sköter sej, så bryr jag mej föga om allt annat.

— Ack, vore jag i mors ställe, jag skulle nog springa omkring och se på sta'n me' och alla grannlåter som der fins, — försåkrade en rödblommig tös.

— Ja, det tror jag nog; du skulle inte göra annat än springa och gapa.

Nu fattade kusken tömmarna, och det blef ett lifligt afskedsstagannde, ett helsande till Anne-Stine och hennes man och ett hviftande med nåsdukar så länge man kunde se en skymt af hvarandra.

— Jag skall således hafva den der madamen till sällskap hela vägen! O, det blir hiskligt, måtte hon så länge som möjligt ligga så der utom vagnsfönstret och vifta, tänkte Olga. »Redan slut!» suckade hon strax derefter, då reskamraten drog sig in och pustande satte sig tillrätta.

— Kratsch! Isch, hvad va' det der? — utbrast madamen. — Tånk om jag trampa' sönder något för mej! Hva, ä' de' för ting, de här? Ett sidenparaply! Ja de ä' inte mitt, det råar jag inte för; kåppen har gått tvårt af, men det kan väl lagas. Hvems kan de' vara? Är det hennes?

— Ja, — svarade Olga, helt kort.

— Ja, hvar och en får hålla reda på sitt; i ett sådant kyffe får man allt packa ihop sig, och de' sejer jag ifrån att *jag* tänker inte betala't. Den som låter sitt falla ned på golvet och inte tar opp'et, får skylla sig sjelf för den der saken.

— Jag tänker ej heller göra något anspråk derpå, — upplyste Olga med en högdragen min och drog sig om möjligt längre in i vagnshörnet.

— Nå ja, ursäkta mej då; ä' ho' en förständig meniska, som jag inte kunde veta, så begriper hon nog att de inte va' mitt fel, och si de' ä alltid så, att någonting ska gå i olag på en resa. De' känner jag så väl till, ty de ä knappt möjligt att gubben min ä' ute på nå'n färd, utan att förlora någe'. Än kan hästen tappa en sko, än ä' piska' borta, och här me dagen, då han var till granne, glömde han hästtacket, och tror nå'n att han fick igen' et', fast han for efter'et strax i dagningen på morgonen derpå? A, nej, de' va' allt borta. Ja, sånt der ä' vanligt, å blir de' inge värre än de' här, så går det väl an, och inte ska vi bli osams för de'. Kanske vi ha sällskap hela vägen? Si jag ska ända till Stockholm och helsa på vår äldsta dotter, Anna-Stina, som gifte sig för ett år sen och som nu ska te' å få sig en liten, och då ville ho' ha mej hos sig, förstås, och jag ville också bra gerna se hur ho' har det, och då det nu var den tjenligaste tiden att kunna vara hemifrån, så gaf jag mig i väg. Nog ska de bli roligt att få träffa flickan min; de va' fyra år i Michaeli som ho' flyttade från oss, och sen ha vi inte sett henne och aldri' man hennes. De skref och begärde fars samtycke, kantänka, och de' kunde inte en neka dem. Han ska vara vaktmästare på posten å en nykter och galant karl. Ja, nog rosar *ho'* honom, och ä' de nu som ho' målar ut'et och allt går lyckligt och väl, så ska jag tacka Gud och med gladt hjerta fara hem igen, ty en lemnar inte man å barn för ro skull, ska jag säja. Jag har tre stycken hemma, den yngsta bara tolf år — hon som höll far i rocken. — Ja, ja, de leds lika mycke efter mej, de,

som jag efter dem, men en mor ä' van att få dela sej mellan de sina! — Hon suckade och vände sig direkt till Olga frågande: — kanske mamsell, eller frua, va' ho' ska vara, ä' någe' hemmastadd i Stockholm, så kunde ho' vara snäll när vi komma fram och visa mej hur jag ginast kan komma till Rörstrandsgatan, för der bor barnen?

— Ah, åj, åj, det var ett förskräckligt väsen, — klagade Olga.

— Väsen! — upprepade hennes reskamrat högst förvånad, — inte hör jag någe' annat än bjellrorna som pinglar lite smått.

— Uff, uff! pustade Olga.

— Hur ä' de fatt; mår ho' illa?

— Ja, — svarade Olga.

— Hå, hå, kunde väl tro de; ho' har ju inte sagt ett ord på hela tiden: Jag ska' ropa åt kusken att han stannar; kanske ho' vill gå ur?

— Nej, nej, — utbrast Olga, som ej längre kunde beherska sin otålighet, — det behöfs icke; endast jag får vara i fred, så är jag mycket tacksam. Jag är icke van att nödgas afhöra ett sådant här förfärligt pratande invid mina öron.

— Nå, nå, nå, nå, jag ska visst inte besvära; jag är minsann inte den som brukar tala för mycket. Nog kan jag tiga; jag tänkte bara att när en ändå ska sitta så här ensamma, kunde de vara nöjsammare att språka en stund tills en blir sömnig, och de' lär väl ej tåla så långt till dess, för jag har då knappt sofvit en blund på hela natten, och fast jag inte ä' annat än en tarflig hemmansmor, så har jag så godt värde som mången ann. — Så fortfor gumman att prata ännu en god halftimme, ehuru allt tystare liksom för sig sjelf.

— De ä' väl en guvernantska, — mumlade hon slutligen, — för tockna bruka merändels vara så der nosiga af sej; och så hade hon ingen som följde sej, bara en dräng som skjutsade henne. — Dessa ord, ehuru sakta de än uttalades, uppfattades fullkomligt af Olga och voro för henne de bittraste. Den okända qvinnans anmärkning

innebar en sanning, som ej kunde jäfvas. Denna hustru hade varit åtföljd af både man och barn, som på det hjertligaste sagt henne farväl, och som gerna dröjt så länge de hade henne i sigte.

— Och jag, tänkte Olga, — är äfven moder och maka, men jag hade ingen följeslagare; endast en dräng, som med tydlig belåtenhet skyndade tillbaka så fort han fullgjort sitt uppdrag. O, hvilken skilnad! — och som vanligt vändes Olgas harm mot Edgard, som kunde vara så kall, så liknöjd att lemna henne ensam, utsatt för en besvärlig resas alla för henne obekanta svårigheter. Han borde väl åtminstone följt henne så pass långt, att hon varit någorlunda betryggad för de obehag hon nu fick röna. Hennes reskamrats språksamhet hade slutligen blifvit förbytt i väldiga snarkningar, och ehuru de voro ytterligt plågsamma för Olga att afhöra, måste hon dock fördraga dem.

— Huru skall jag uthärda med allt detta? — suckade hon, och denna fråga fick hon mången anledning att i tysthet upprepa.

Ändtligen var resans mål uppnådt, och med förtjusning helsade Olga åsynen af det efterlängtade Stockholm.

— Välkommen, välkommen, du lilla snälla Olga! — utropade Julia K. och skyndade den i full resdrägt inträdande till mötes, vänskapsfullt slutande henne i sin famn.

— O, du goda, trofasta Julia, hvad jag känner mig lycklig att nu vara här. Hvilken tröst att få vara tillsammans med goda vänner, med dem som förstå mig och med hvilka jag åtminstone kan tala! Du kan ej ana hvad jag genomgått, sedan vi sist sågo hvarandra och hvad jag nu under min hitresa har utstått! Tänk dig bara så obehagligt att resa ensam och sjelf vara tvungen att bestyra om allt, att dertill sitta inpackad i en trång diligence vid sidan af en alldeles okänd, rå, obildad qvinna, som den ena timman pratade, så att jag blef yr i hufvudet, och den andra sof och snarkade, så att vagnstaket kunnat lyftas. Ja, det var grymt, och jag fruktade att ej kunna uthärda, men tanken på dig, Julia, och den glädje jag skulle

få njuta i ditt hus och i umgänget med våra gemensamma vänner uppehöll mitt mod.

— Stackars min lilla Olga! Men har du ej din jungfru med dig? frågade Julia.

— Nej, nej!

— Du måtte väl aldrig missförstått min mening, bästa Olga? Jag skref visserligen 'om du kom ensam', men det var angående Edgard, ty hade han kommit med detsamma, så hade ni naturligtvis icke varit belåtna med den lilla lägenhet jag kunde erbjuda. För din domestik deremot hade jag ju alltid haft plats. Emellertid, då du icke har någon med dig, så hinner min Malin godt att vara dig behjelpig, under ditt vistande här.

— Tack, tack! min goda Julia! Vet du, jag har icke mer ens en tjenarinna för min egen räkning. Af de tre, vi nu hafva, är den äldsta både hushållerska, kokerska och köksa, den andra sköter ladugården och de yttre göromålen, samt den tredje, som egentligen är för barnen, skall äfven bestrida en husas sysslor. Allt detta är dock ej nog; vi ha dessutom en bostad lik den eländigaste torparstuga i jemförelse med det hem vi lemnat, och allt detta för Edgards envishet, som ej mer vill lyssna till mina böner och föreställningar, utan blindt följer öfverstens råd i allt, — klagade Olga.

— Du gör mig förvånad, Olga, — yttrade Julia, — men, — tillade hon vänligt, — du är trött efter resan; kom och tag ditt rum i besittning, och hvil dig! I afton är Magnus hemma och vi äro alldeles ensamma; då skall det blifva trefligt att i ostördt lugn få språka med hvarandra.

I ett litet elegant och rikt upplyst förmak satt kapten Magnus K., en man omkring fyratio år, tillika med sin knappt tjuguåttåriga fru och deras gäst.

— Hur snart väntar du Edgard hit? — var en af kaptenens första frågor.

— Ja, det är ovisst om han ens kommer; emellertid hoppas jag att han slutligen skall finna det lefnadssätt han nu för väl ödsligt och enformigt, och då jag dröjer kvar,

blir han nog tvungen att komma efter mig. Då jag mottog ditt bref, Julia, och din vänliga inbjudning att få bo hos eder, ansåg jag det riktigt som en försynens skickelse till befrämjande af mina önsknings, emedan den enda utvägen att få honom hit var att jag reste förut.

— Besynnerligt; hvarför har han nu fått en sådan motvilja för Stockholm? han tycktes trifvas här rätt bra förut.

— Ack, han är sig inte mera lik, sedan den beklagansvärda olyckan drabbade oss.

— Hvilken olycka?

— Ja så, ni vet ej af den?

— Nej!

— Men ni vet väl att vi sålt Knutstorp?

— Ja, det ha vi hört, och du talade ju redan i vinttras om, att ni heldre skulle vilja köpa ett hus i staden, om ni fick sälja er landegendom.

— Ja, det var mening; men samma dag som vi hade mottagit hela köpesumman i kontanta penningar — brände Nelly upp alltsammans. Icke en enda sedel kunde räddas; inom några sekunder var hela vår förmögenhet förvandlad i aska.

— Det var förskräckligt! — utropade kaptens K. och hans fru på en gång; — men hur kunde flickan komma åt sedlarne? — frågade den förstnämnde.

Olga omtalade förloppet dervid.

— Men hur kunde du vara så oförnuftig och lemna dem åt ett barn; det var väl ingen leksak för henne? — utbrast kaptenen oförbehållsamt. — Stackars Edgard, — tillade han med deltagande, — då är det icke underligt om han blifvit sig olik. Man skall vara stark för att kunna bära ett sådant slag, och det har ej Edgard tyckts vara. Men säg mig nu, hur tog han denna förlust? Hur har hans sinnesstämning blifvit?

Olga, som kände sig litet förnärad af den förebråelse hon fick, och det intresse som egnades endast åt Edgard, svarade med tydligt misshumör: — Åh, med honom är det ingen fara; det ser nästan ut som han skulle vara belåten med hvad som skett, — och derpå omtalade

hon utförligt och med största noggrannhet, allt som passerat, äfven sina egna råd och förslag om upptagande af lån för bosättning i Stockholm, o. s. v., samt slutligen sin föresats att, oakadt Edgard nekade henne respengar och i trots af hans ogillande likaväl företaga sin resa, till hvilket ändamål hon medtagit sina guldnipper, hvaraf hon redan afyttrat något. Och som hon alltid ansåg sig hafva rätt, tyckte hon sig ingenting behöfva dölja, utan framstälde allt i enlighet med sanna förhållandet.

— Sannerligen jag tilltrorde Edgard denna kraft; — utropade kaptén K. med värme. — Han har handlat som en hederlig man; jag beundrar hans mod, och fortgår han på den väg han beträddt, så förtjenar han allas högaktning.

— Men, — invände Olga med ironi, — kunde han inte förtjena denna aktning äfven om vi hade ett hus i Stockholm och bodde här?

— Om ni hade, ja, — svarade kapténen med hetta, — men om ni ej kan få det, utan att låna hvarenda skilling dertill, så skulle afkastningen deraf icke räcka till mer än räntorna, och huru vore det då möjligt, att han med sin löjnantslön skulle kunna försörja sin familj utan oupphörliga skuldsättningar? Nej, han har fullkomligt rätt; han kunde på sådant sätt inte längre vara hederlig karl. Lycklig han som eger en sådan rådgifvare, som öfversten, och ändå bättre att han följer dennes råd. Ja, min kära Olga, den der olyckan blir kanhända er räddning, ty Edgard kan nu möjligen blifva en man, det han kanske annars icke blifvit, om edra tillgångar småningom hade smält bort, och ni efter några års sysslolöshet och miss-hushållning liksom nu varit ruinerade. Det hade då varit för sent att börja en ny bana, och Edgards energi hade kanske varit alldeles förlamad. Ja, jag erkänner att Edgard varit ansedd för en visserligen god och hederlig man, men tillika för en svag karaktär. Ursäkta, men nog sågo vi litet hvar, hvems vilja som var den gällande. Dock, ni voro rika, mycket rika, — att döma af det lefnadssätt ni förde, och då var det hans ensak efter hennes vilja han fogade sig. Men helt annat blir förhållandet då ni

ingenting ega; nu vore han klandervärd om han längre lät leda sig af *de* råd, som skulle föra er båda i förderfvet. Mätte han derföre stå fast i sitt beslut att arbeta, försaka och vara en man. Nu förtjenar han att ega en maka vid sin sida, som öm och kärleksfull tröstar honom i bekymrens stunder, som delar hans möda och genom huslighet och omtanka söker bidra till deras gemensamma utkomst, och icke en som . . .

— Magnus, gode Magnus förfira dig ej, — bad Julia sakta.

— Ja, det kan inte hjälpas, jag säger hvad jag tänker; jag anser det vara min pligt, och som bevis på mitt upprigtiga deltagande för eder båda, råder jag dig, Olga, att, så fort du lemnar oss, återvända till din man, bedja honom om tillgift för det förflutna och allvarligt bemöda dig att härefter blifva honom en god och huslig maka.

— Detta kan man då kalla riktigt gästvänligt! — inföll Olga med synbar förtrytelse; — din hustru skrifer och ber mig vara välkommen i ert hus, och jag hinner knappt hit, förr än du visar bort mig!

Visst icke, — svarade kaptenen; — du må gerna stanna här så länge du sjelf vill, men förskingra ingenting af dina tillhörigheter medan du är här. Om du behöfver något, så säg mig till, och när du vill resa så gifver jag dig respengar.

— Jag tackar dig för tillbudet, om jag får antaga det som ett lån.

— Lån? — upprepade kaptenen med harm. — Hvem tror du lånar en omyndig gift hustru utan beräkning att mannen skall betala? Men som det ej kan falla mig in att mottaga någon godtgörelse af Edgard, förklarar jag än en gång, att hvad du behöfver under ditt vistande i vårt hus och medel till din hemresa kan du af mig påräkna, och då Julia skref och tillbjöd dig att komma hit och derigenom sig ovetande gaf en ny tillökning i Edgards bekymmer genom att på sätt och vis understödjade din obetänksamhet, så är det icke mer än min skyldighet att i detta

fall skona honom åtminstone för pekuniärt lidande, hvaraf han har nog ändå, stackars karl.

Allt detta var mer än Olga kunde smälta, men som kapten K. hade en viss respekt med sig, vågade hon ej disputera emot, synnerligen som hon såg, att han var i en uppbragt sinnesstämning. Hon måste således tiga och tåla, och som hon derföre verkligen kände sig illamående, bad hon om ursäkt och aflägsnade sig. Så snart hon kom in i sina rum, skyndade hon genast att gå till sängs, men sömnen flydde hennes läger; hon var för ond, för uppörd att kunna somna. Så hade aldrig någon tilltalat henne, och huru skulle hon kunna stanna, der hon när som helst kunde riskera att få höra samma förebråelser och moraler upprepas och der hon var stäld lika som under ett förmynderskap? Hon skulle kanhända redovisa för hvad hon behöfde, och hon skulle ej få använda sina egna tillgångar. Nej, detta gick för långt. Magnus har alltid varit en så kallad herre i sitt hus, tänkte Olga, och Julia har naturligtvis rättat sig efter honom, ty hon hade ingenting och han var rik karl; men inte kommer jag att subordonnera under hans despotism. Nej, jag skall i morgon dag gå till Hilda Bergenson, hon kan bäst förstå mig, ty emellan oss har det i många fall varit en viss likhet. Hon förde liksom jag pengar i boet, och han hade inga; hon var glad och treflig och tyckte om att roa sig och vi kommo alltid väl öfverens. Nu skall det blifva roligt att få tala och rådgöra med henne.

Vid frukosten var kapten K., som han vanligtvis brukade vara, en artig och uppmärksam värd, och Julia visade sig särdeles vänlig och deltagande, likasom hon velat godtgöra deras mindre angenäma sammanvaro den föregående aftonen. Man talade i olika ämnen, och Julia hade mycket att berätta om alla anordningar som skulle vidtagas på hennes systers Andriettes blifvande bröllop, om utstyrsel och bosättning m. m. Kapten K. talade om det präktiga slädföret samt inbjöd Olga att deltaga i det lilla slädparti han dagen derpå ämnade arrangera och vid hvilket han önskade att få köra för henne.

Olga tackade och förklarade att det för henne skulle blifva ett stort nöje. Derpå gaf hon tillkänna sin afsigt att göra en visit hos deras gemensamma väninna Hilda Bergenson.

— Då får du minsann gå långt; de hafva flyttat, — suckade Julia, — ända till — en vink af mannen hejdade henne.

— Ja, ända till söder, — inföll han; — de kunde ej få någon för dem passande lägenhet på närmare håll, men du kan ju åka dit. Det skall säkert glädja dem att få se dig.

— Ja, äfven mig, att få träffa dem, och jag *går* helst. Jag är van vid långa promenader, och det skall just blifva uppfriskande att företaga en sådan.

— Men du hittar ej? — invände Julia.

— Åh, visst är jag från landet, — skrattade Olga, — men får jag blott veta husnummer och gatans namn, så kan jag väl fråga mig fram.

— Jag skulle sjelf gå med, om jag ej vore hindrad i dag, men min jungfru kan få följa dig, — proponerade Julia.

— Nej, det behöfs ej; jag försäkrar att jag nog skall reda mig, blott jag får deras adress.

— Tavastgatan N:o 00, — upplyste kaptén K. — helsa dem så mycket, — tillade han, — och säg att vi snart ämna oss till dem.

TRETTONDE KAPITLET.

Förvåning och jembförelse.

— Hvad menar du? — frågade Julia sedan Olga af lägsnat sig.

— Jag fick en idé, att hon ingenting borde få veta

om deras närvarande ställning förr än hon kommer dit, emedan öfverraskningen af hvad hon der får se möjligen kan blifva den bästa tillrättavisning hon någonsin kan få.

Olga spatserade helt långsamt, enligt den anvisning hon fått. Slutligen började hon dock finna sin promenad väl lång, och hon kunde ej förstå hvarför de hade valt denna aflägsna, ja, i hennes tycke rent af otrefliga trakt, med dess backar, och dess små låga hus. Hennes blick spanade förgäfvets efter något större sådant der hon kunde anse att det fans en *våning*, passande för dem hon sökte. I detsamma fick hon strax framför sig se N:o 00. — Nej, det är aldrig möjligt! — tänkte hon, — jag är bestämdt på orätt gata; kanske det fins två med samma namn, eller ock kan det finnas ett större hus inne på gården; jag skall emellertid gå in. — Hon såg en stor gård, men endast ett litet lågt hus derinne, och ämnade genast vända om, då en äldre qvinna öppnade en dörr i portgången och frågade hvem hon sökte.

— Sidenkramhandlare Bergenson, — svarade hon likgiltigt, utan hopp om nöjaktigt svar.

— Ja, så heter herrskapet som bor der öfver gården, fast jag inte vet hvad han är, men var så god och följ mig, så skall jag visa fruntimret precis på deras dörr, — försäkrade qvinnan med mycken beredvillighet. Olga följde visserligen, ehuru hon icke kunde fatta möjligheten att hon här kunde träffa de samma hon frågat efter, men hennes förvåning steg till sin höjd, då verkligen Hilda Bergenson sjelf öppnade dörren och med utropet, — ah, se Olga, välkommen, välkommen! — förde henne in i ett ytterst enkelt möbleradt rum.

— Så snällt, så vänligt, — fullföljde hon, — att komma till oss! Åker du?

— Nej.

— Du har väl någon i sällskap med dig?

— Nej.

— Och du hittade ändå hit, du har visst aldrig varit på den här trakten förr?

— Nej.

I sin glädje öfver Olgas besök, märkte hon ej de korta svar hon fick, utan fullföljde med sina frågor.

— Hur mår Edgard och edra barn?

— Godt.

— När kommo ni hit, och hvar bor ni?

— Jag har rest ensam och är på Julia K:s inbjudning tills vidare en gäst hos dem.

— Jaså, du är hos de goda människorna; ja de äro verkliga, sanna vänner. Oss hafva de visat så mycken välvilja, ett så hjertligt deltagande, att vi på det högsta värdera dem. Men, käraste Olga, — tillade hon, — skulle du vilja skänka mig den glädjen att stanna och spisa en mycket tarflig middag med oss, så kunde vi sedan i all ro få sitta och språka? Jag har så mycket att omtala, men jag måste bekänna att jag nu har litet brådtom, ty Axel kommer hem precis klockan tre, och då är jag tvungen att ha allt i ordning. Han har inte tid att vänta och jag är både kokerska och husa nu, må du tro, — sade hon småleende.

Olga, som nästan varit stum af häpnad och förvåning öfver hvad hon såg och hörde, längtade verkligen att få denna för henne obegripliga gåta löst, och försäkrade således, att hon gerna ville stanna qvar.

— Det var riktigt snällt; så skola vänner vara! — menade Hilda, som trodde att Olga hade fått fullständig upplysning om deras förändrade vilkor. Derpå bad hon sin gäst stiga in i förmaket, ett litet men väl möbleradt rum. Känner du igen vår lilla kabinettsmöbel, — frågade hon, — det enda vi ega qvar från vår forna eleganta våning? Jag är så glad att vi fick behålla den. Den är så passande för detta lilla rum, och vi behöfva ej något större. Men jag skall gå efter gossarne, så kunna de hålla dig sällskap!

— Hvar har du dina gossar då? frågade Olga.

— I sängkammaren; kanhända du vill titta in dit med detsamma; så har du sett hela våningen med ens? — svarade Hilda skämtsamt.

Ja, det ville Olga visst, och nu fördes hon in i ett

lika enkelt möbleradt rum, som det första, men allt var så väl anordnad, så fint och putsadt, att de trenne anspråkslösa men ljusa och glada rummen buro en omisskänlig prägel af huslig trefnad och lugn.

— Algot och Helmer, låt nu se att ni äro snälla och artiga mot den goda tant Olga, samt muntra och språkssamma, så att tiden inte blir för lång, medan jag är frånvarande, — uppmanade deras moder och försvann genom en liten tapetdörr.

De båda gossarne, om sex à åtta års ålder, började med barns vanliga pratsamhet att omtala dels huru mycket de nu kunde läsa och skriva, och dels om sina lekar och sysselsättningar m. m. De voro riktigt outröttliga, de små, både att berätta och äfven att fråga »hvad tant tyckte» o. s. v., men de erhöilo endast korta och likgiltiga svar, emedan allt detta föga intresserade Olga, som mera satt försänkt i egna tankar än hon gaf akt på barnens joller, af hvilka hon ändå inte kunde få några tillförlitliga upplysningar. Hon förstod naturligtvis att Bergensons kommit på obestånd. Men huru hade allt detta tillgått, och voro de verkligen så ruinerade, att de nödgades inskränka sig till den ytterlighet som Hilda låtit påskina? Eller var det blott för tillfället, till dess affärerna åter voro range-
rade? Ja, det sista var troligast; så måste det förhålla sig, ty i annat fall kunde Hilda omöjligen visa sig så frimodig, så glad att hon nära nog skämtade öfver sin fattigdom. Detta var ju till och med lättsinnigt, menade Olga. I detsamma hörde hon Hildas röst, som hjertligt helsade mannen välkommen hem och derpå yttrade: — du kan aldrig gissa, Axel, hvilken kär gäst vi ha; skynda dig in så får du se! — och nu inträdde Axel Bergenson, på hvilken det tydligt syntes, att han ej hade burit motgången och bekymren med samma mod och resignation som hustrun.

— Tack, Olga, — sade han, — för att du inte glömer oss i vår fattigdom; det gör min stackars Hilda en stor glädje att se sig ihågkommen af fordna vänner, och hon förtjenar verkligen, — fortfor han med stigande värme, — att ihågkommas, värderas och beundras. Ack, Olga,

du kan inte tro hvilken förträfflig qvinna hon är! Jag förstod ej sjelf hvilken skatt jag egde, förr än pröfnings stunder kommit. Då jag, tillintetgjord af det slag som träffade mig, med ett fegt sjelfmord ämnade sluta mina dagar, stod hon, en tröstens engel, vid min sida, och påminte mig med ömhet och saktmod om de pligter jag hade att uppfylla, samt visade med sitt eget exempel, huru jag borde bära mitt öde. Jag skall aldrig glömma den stund då jag första gången förde henne in i denna boning och med bäfvan frågade om hon trodde att hon skulle vantrivas allt för mycket här, huru hon då med ett kärleksfullt leende försäkrade att blott hon finge behålla mig och barnen, skulle hon trivas, om det ock vore i den aflägsnaste lilla fiskarstuga.

— Mitt herrskap, det är serveradt! — tillkännagaf värdinnan, som aflagt den vida koftan och det stora köksförklädet och nu visade sig i en enkel men smakfull dräkt.

— Betänk, Olga, — yttrade Axel då förrätten serverades, — att Hilda måste sjelf stå i köket och laga vår mat; vi ha ingen jungfru numera.

— Ja, vi behöfva ingen heller, — inföll Hilda; — dessutom har jag en hjälpreda, som kommer hvarje morgon och uträttar de svåraste göromålen, och om jag sedan går här inomhus och bestrider det öfriga samt tillagar vår enkla kost, så är det ju ingenting att tala om. Jag bör väl också ha någon sysselsättning, då du får arbeta hela dagen, min gubbe!

— Ja, det skulle jag gjort förr, så hade min ställning varit annorlunda än den är, — svarade Axel med ett uttryck af sjelfförebråelse, och vändande sig till Olga fullföljde han: — men så der tar hon allting för att trösta och uppmuntra mig. Aldrig hör jag en klagan gå öfver hennes läppar, allt försakar hon, allt!

— För all del, kära Axel, — inföll Hilda afbrytande, — sitt nu inte och traktera Olga med dina loftal öfver mig, ty jag försäkrar att jag inte gjort det ringaste mer än min pligt, och hvad kärleken ålägger oss är ingen svårighet att uppfylla.*

Olga, som insåg att hon ändå borde säga något, men af förundran knappt kunde finna ord, frågade slutligen huru de kommit i närvarande omständigheter.

— Ack, det går lätt, — svarade Axel, — då man är så dum att blifva högfärdig. Du vet att jag fick förmögenhet med min hustru; jag kom derigenom allt för hastigt till välstånd och oberoende. Jag var rik och ville lefva derefter, utan att beräkna gränsen därför, och följden blef, att jag snart nog lefde öfver mina tillgångar. När jag slutligen insåg detta, hoppades jag som mången ann' att några gynsamare konjunkturer i min affär skulle upphjelpa saken. Så fortgick det ännu ett par år, och då inträffade en katastrof som störtade mig. En person, för hvilken jag gått i borgen för trettio tusen riksdaler, rymde, och jag var ruinerad.

En stund senare sutto de båda fruntimmerna ensamma i det lilla förmaket och språkade med hvarandra.

— Axel kan väl göra ett lån och börja sin affär för egen räkning igen? — yttrade Olga.

— Det vore nästan omöjligt att få ett sådant, då man icke har någon säkerhet att erbjuda, — svarade Hilda.

— Hå, det tycker jag inte skulle vara någon svårighet för den som är bosatt i en stad, och har vänner och bekanta som kunna hjälpa sig, — menade Olga.

— Ack, kära du, det är visst ett af de svåraste företag att gå till sina vänner och begära penninghjälp; det är något som Axel hvarken kan eller vill göra.

— *Vill?* upprepade Olga, — men kan inte du förmå honom dertill?

— Nej, det vill jag för ingen del, om jag än kunde, ty jag anser det vara långt bättre, att vi genom inskränkning, försakelse och arbete söka vår knappa bergning, än med skuldsättning och vigilans, lefva i en beständig oro. Nu vet jag, hvad skulder vill säga och hvad följderna deraf kunna blifva.

— Men jag kan ej begripa hur du, Hilda, som likt mig allt ifrån barndomen varit van vid komfort och öfver-

flöd i allt, kan finna dig så belåten med din nuvarande ställning? — invände Olga.

— Derföre, — förklarade Hilda, — att jag vet, hur nära jag var att förlora det dyrbaraste jag eger på jorden, min make, och blott vid tanken på, huru det nu kunnat vara, om denna förfärliga sorg drabbat mig, finner jag allt öfrigt så obetydligt, att det inte ens är nämnvärdt. Jag försäkrar dig, Olga, att jag aldrig i lyckans och öfverflödets dagar kände en sådan inre glädje och tillfredsställelse som jag nu känner. Då lefde jag ett sysslolöst lif, endast tänkande på nöjen, och då jag slutligen märkte att ej allt var som det syntes, och då Axel erkände, att hans affär ej gick som den borde, samt att vår hushållning ej kunde bära sig o. s. v., då ville jag ej tro derpå, utan menade att han förstörde faran, och så fortfor jag med samma tanklöshet och oförstånd som förut.

— Alldeles som jag, — suckade Olga, — men — du är mycket bättre du, Hilda; och bär din pröfning anorlunda.

— Hvarför säger du det, Olga? Jag är säker att du skulle taga det alldeles på samma sätt, om ett dylikt bekymmer träffade dig. Vi kunna ej veta hvad kraft vi ega förr än vi sättas på prof.

— Du vet ej, Hilda, att min ställning icke är bättre än din, — och nu omtalade Olga alla de tilldragelser hon senast upplefvat.

Under många utrop af förvåning och bestörtning hade Hilda afhört det oväntade meddelandet.

— Men huru kunde du under sådana förhållanden lemna man och barn och resa hit? — utbrast hon slutligen.

— Du hörde ju att det egentligen var för att jag skulle kunna genomdrifva min plan angående vår bosättning här; ty kunde jag blott få Edgard hit, hoppades jag att få min önskan uppfylld.

— Hvilket skulle blifva er olycka, — inföll Hilda med ifver. — Edgard gör mycket rätt, som stannar kvar på landet; der kan hans lön tillika med arrendegårdens afkastning och en ordentlig hushållning blifva tillräcklig

för er utkomst, och som vän råder jag dig, Olga, att du ofördröjligen återvänder till ditt hem. Skynda i din makes famn och blif, hvad din bestämmelse är, »en hjälp till hvilken han sig hålla kan.»

— Huru, du talar precis som Magnus K.? Han gaf mig också det rådet att genast resa hem, — sade Olga med tankfull min.

— Hans råd kan du utan tvekan följa. Han är en hederlig man och en upprigtig vän, — bedyrade Hilda.

Det var i en helt olika sinnesstämning som Olga återvände från besöket hos Hilda, än den hvori hon befann sig när hon gick dit. Hon kände sig upprörd, ångerfull och bedröfvad. Hennes bättre »jag» hade vaknat vid den jemförelse hon inte kunde undvika att göra emellan sitt eget och Hildas handlingssätt, och hon kände huru blygselsens rodnad brände hennes kind vid blotta förutsättningen om hvad Edgard skulle tänkt, i fall han hade varit med henne och sett och hört Hilda denna dag, såsom hon hade gjort. — O, att jag kunde likna henne! — tänkte hon, och mången god föresats uppsteg dervid i hennes själ. Med dessa milda känslor inträdde hon i förmaket, der kapten K. med sin fru väntade henne.

— Nå, ändtligen ha vi dig åter; hvar har du hållit hus så länge? — frågade Julia.

— Jag har varit hos Bergensons hela dagen och kommer nu direkt derifrån, medförande många hjertliga hälsningar till eder. Hilda bad mig så vänligt att jag skulle stanna kvar, att jag ej kunde neka att antaga hennes tillbud, isynnerhet som jag blef till ytterlighet förvånad och fann allt så gåtligt, att jag verkligen önskade få upplysning om förhållandet. Men hvarför sade ni mig ingenting om deras förändrade ställning?

— Emedan hvarje beskrifning derom ändå hade blifvit alltför matt mot åsynen deraf, — svarade kapten K. — Hvad säger du om Hilda?

— Hon är mycket snäll och förståndig, — medgaf Olga.

— Snäll och förståndig! — upprepade kapten K. — nå det var i sanning det minsta du kunde säga. Hon är

beundransvärd, en alldeles utmärkt qvinna, som ifrån att vara en salongsdocka, som bara roade och klädde sig, med ens blifvit en huslig, arbetsam och försakande hustru, en hängifven, kärleksfull och pligttrogen maka, — och af ren välmening höll kapten K. ett varmt loftal öfver Hildas alla goda egenskaper och visade slutligen i ganska tydliga ord olikheten emellan Hildas och Olgas uppfattning af en makas och moders pligter. Denna upptuktelse och tillrättavisning skulle göra henne godt, trodde han, samt väcka hennes pligtkänsla; men han gjorde vid detta tillfälle såsom det ofta sker: han »sköt öfver målet», och resultatet blef motsatsen af hvad han beräknat. Hade Olga vid detta tillfälle blifvit lemnad åt sig sjelf att ensam med sitt eget samvete öfverlägga och begrunda, då skulle hon erkänt åtminstone, att hon handlat oförståndigt och gerna velat taga Hilda till sin föresyn, och de goda rörelserna inom henne hade då möjligen burit någon frukt; nu voro de försvunna och harm och trots hade intagit deras ställe. Olgas lynne tålde inga förebräelser. Hon hade heller aldrig tyckt om att höra andra berömmas, och nu hade hon, jämförd med en annan, blifvit nedsatt och klandrad, och denna andra upphöjd och berömd. Detta plågade och retade henne, ehuru hon teg, men under den för henne åter sömnlösa natt som följde, uppletade hon alla möjliga skäl till sitt urskuldande. Om hon fick bo i Stockholm, då funnes ingen svårighet, då skulle nog hon också kunna utföra samma storverk som Hilda; men helt annorlunda var det att nödgas sitta der borta i ödsligheten på landet der hon hvarken hade vänner eller kunde påräkna den ringaste förströelse — och i stället för att, enligt sin föresats på återvägen från Hilda, skrifva ett vänligt bref till Edgard och bestämma dagen för sin hemfärd, tänkte hon nu att som hon ändå en gång var här, så kunde hon gerna dröja ännu litet. Jag är ju hitbjuden på Andriettes bröllop, hvarför skulle jag inte då vara kvar och profitera af de nöjen som tilljudas mig? Tids nog hinner jag hem. Magnus må säga hvad han vill; jag skall visa honom att det är mig likgiltigt hvad han tycker.

FJORTONDE KAPITLET.

I lifvets skola.

Trenne veckor voro förflutna, under hvilkas lopp Olga ej saknat förströelser. Bröllopet hade hon bevestat och äfven flere derpå följande bjudningar. På en af dessa kom en af hennes forna väninnor emot henne och yttrade på ett mindre gannlaga sätt: — nå, min kära Olga, är det sant att ni äro alldeles ruinerade derigenom att ett af edra barn bränt upp alla edra pengar?

— Ja, tyvärr!

— Men hur kunde ni vara så oförnuftiga att låta barnet gå och leka med en sådan summa? Åh, det är alldeles oförlåtligt; man har aldrig hört en dylik galenskap! — Hvad tänker Edgard företaga sig. Icke kunnen I lefva på hans lilla lön som löjtnant?

Vid ett annat tillfälle var det en äldre tant som vinkade henne till sig och frågade: — hur mår Edgard, och när ämnar du resa hem? — Ja så, du har inte bestämt dig än. Det var ledsamt; jag vill som en gammal vän uppriktigt säga dig, att det synes litet besynnerligt, att du uppehåller dig i Stockholm, då det är känt, att ni ingenting ega. Det är väl sant, att du har fritt vivre hos dina vänner, men det är mycket annat som fordras för att kunna vara med, och då mannen af ekonomiska orsaker stannar hemma, är det föga passande att hustrun lemna honom, för att vara borta och roa sig.

Flere dylika frågor och anmärkningar nödgades Olga afhöra, och då hon dertill fann sig besviken på det deltagande och den hjälpsamhet hon beräknat skulle tillbjudas henne, samt tyckte sig blifva bemött med allt för tydlig likgiltighet, började hon slutligen finna sig benägen att

lemna den glesnande vänkretsen, ehuru hon kände sig högst förödmjukad att behöfva komma så der sjelfmant hem, innan Edgard skrifvit ett enda ord derom. Hon hade hvar enda postdag väntat bref, hvori han skulle uttrycka sin längtan efter henne och bedja henne återkomma, men ännu hade hon ej erhållit en enda rad från hans hand. Det var förunderligt, och hon harmades ej så litet öfver Edgards halsstarrighet samt kunde ej begripa hvad hon skulle taga sig till, för att få honom lika medgörlig som han förr varit. En dag då de, Julia och hon, voro ensamma, anförtrorde hon henne sitt missnöje öfver Edgards uraktlåtenhet att ej skrifva henne till.

— När skref du till honom? — frågade Julia.

— Jag! *Han* bör väl vara den som börjar, — menade Olga.

— Nej, deri har du orätt. Det tillhör vanligtvis den som reser bort, och härvidlag är det isynnerhet du, som är skyldig att taga första steget.

Olga fann sig stött och teg en stund; derefter uttryckte hon sin förvåning, att hon inte sett Bergensons på någon enda af de bjudningar Julia och hon bevistat, ehuru de varit hos flere af deras forna gemensamma vänner. — Men, — tillade hon med ironi, — så är det ju alltid; då man icke mera har någonting, så blir man åsidosatt och bortglömd.

— Det är tyvärr sant, — medgaf Julia, — men det beror ofta på hur man bär sitt obestånd. Hvad Bergensons beträffar, hafva de burit sitt så aktningsvärdt, att ingen af deras sanna vänner hvarken glömmet eller åsidosätter dem. De hafva varit bjudna både till oss och de öfrige vännerna, men med tacksamhet för den välvilja, som blifvit dem bevisad, hafva de förklarat, att de ännu saknade både mod och håg att uppträda i ett större samqväm, och vi respektera deras åsigt.

Olga hade ej sett Hilda sedan hon gjorde sitt första besök der. Nu längtade hon verkligen att få tala och rådgöra med henne, hvars förstånd och öfverlägsenhet Olga inom sig fullkomligt erkände.

— Men hvarför kom inte *du* åtminstone på Magnus' och Julias inbjudning? — frågade Olga, under det att hon och Hilda suto och språkade förtroligt med hvarandra; — *der* tog jag då för afgjort att jag skulle få träffa dig.

— Nej, Olga lilla, jag går ej på något nöje, då Axel ej är med. Han är så djupt betryckt öfver vår ställning, och gör sig så bittra förebråelser öfver »sitt oförstånd och sin tanklöshet», att jag inte näns att lemna honom allena. Han behöfver så väl all den tröst jag kan skänka honom, och det enda som uppehåller hans mod är att han ser mig glad och tillfreds med vår lott. Huru skulle jag för öfrigt kunna njuta af någon glädje ute i sällskapslifvet, då jag visste honom sitta hemma, sorgsen och bedröfvad?

— Du har allt rätt, Hilda, — Olga satt tyst en stund, försänkt i allvarliga tankar; slutligen sade hon: — du är god och fördragsam, Hilda, och du råder mig att jag, utan att fästa afseende vid Edgars envisa tystnad, bör skrifva ett vänligt bref till honom.

— Ja, det bör du visst.

— Det blir svårt för mig, som alltid varit van att få min vilja fram. Alltifrån barndomen har jag fått alla mina önsknningar uppfyllda. Edgard var först min alltid foglige och undfallande lekkamrat; sedan blef han min man, men vanans makt gjorde sig gällande hos oss båda, och han förblef fortfarande lika medgörlig. Nu inser jag nog af många skäl att jag bör återvända till mitt hem, mina barn och min make, men jag hade velat, ja, jag har *fordrat* att han först borde bedja mig derom. Emellertid vill jag nu följa ditt råd, — lofvade Olga, och samma qväll skref hon till Edgard ett i hennes tycke mycket vänligt bref, hvori hon omtalade en och annan nyhet, samt huru hon tillbringat sin tid, slutande med: att som hon nu ämnade sig hem, förmodade hon sig vara välkommen. Påföljande postdag fick hon svar. Ej utan en viss oro, bröt hon det tunna brefvet och läste:

»Kom när du vill; för mina barns moder, är mitt hem alltid öppet.

Edgard.»

Det var nästan med ett anskri hon hopkramade brefvet. — O, det är för mycket, — utropade hon, — det är för mycket! Han skymfar mig. Har jag då intet värde mer som hans maka? Är det endast i egenskap af moder åt hans barn, som hans hem är öppet för mig? »Mitt hem» skrifer han. Han kallar det icke längre *vårt*.

I sin häftiga förtrytelse erinrade sig Olga ej huru ofta *hon* begagnat ordet »mitt» i stället för vårt; nej, hon ansåg sig, endast sig, orättvist förnärad, och allt vredare blef hennes sinne. — Och på detta bref skulle jag komma? — utbrast hon, — känner du mig så litet, Edgard? Nej, nej! ett annat måste du skriva, innan du får mig åter.

Dagar, veckor, ja månader försvunno, utan att någon skriftvexling egde rum emellan Edgard och Olga.

Det var i första klassen af lifvets skola som hon gjorde sitt inträde; det var en bitter lärospån.

En dag yttrade hon till Julia: — tack, tack, för all din vänskap, för den hjertliga välvilja du visat mig. Du har alltid varit god och snäll mot mig. Jag skall alltid värdera dig därför, men jag kan ej förneka att Magnus med sina hårda, stränga ord alltför ofta sårat mig ganska djupt.

— Kära Olga, tag det ej så; tro mig, allt hvad han sagt, har varit i den bästa afsigt, — försäkrade Julia.

— Må vara, — medgaf Olga, — men som jag känner att jag ej längre tålmodigt kan fördraga hans moraler, ämnar jag, med all tacksamhet för den godhet ni bevisat mig, lemna ert hus i dag.

— Ah! hvad säger du! — utropade Julia; — du har då beslutat dig att resa hem?

— Nej, nej; jag har genom tidningarne fått anvisning på en äldre embetsmans enka, hos hvilken jag fått inackordera mig på en månad. Här har du min adress, för att så fort något bref kommer kunna sända mig det.

— Det skall jag visst, — lofvade Julia; — men du dröjer väl tills Magnus kommer hem?

— Nej, det vill jag helst undvika. Helsa honom, och säg att om några dagar kommer jag upp för att tacka honom för den gästfrihet jag rönt i hans hus.

— Magnus blir mycket ledsen, det vet jag; men naturligtvis kunna vi inte hindra dig att göra som du vill.

Olga visste ganska väl, att inga nöjen mer skulle tillbjudas henne, ty hon hade redan länge märkt att det endast var i egenskap af gäst i den ansedde kapten K:s familj, som hon fick vara med och njuta af det glada sällskapslivet; och som hon derigenom kände sig både åsidosatt och förödmjukad — synnerligast vid alla de frågor, anmärkningar och sarkasmer hon på den senaste tiden fått höra — ansåg hon det långt bättre att aflägsna sig, än att tålmodigt fördraga allt detta. Dertill började hon verkligen längta till sitt hem; ehuru torftigt och otrefligt det än föreföll henne, var det dock hennes eget rättmätiga hem. »O», tänkte hon, »om Edgard ville skriva blott några få vänliga ord, bedjande mig att komma! Jag skulle genast skynda att lemna detta Stockholm, som jag önskar att jag aldrig hade sett, och dessa s. k. vänner, hvilka endast bemöta mig med köld, liknöjdhet och hån.»

Men det kom intet bref, och Olga hade ännu ej blifvit nog pröfvad för att hon skulle kunna kufva sin egen vilja och öfvervinna sin otillbörliga stolthet. Någon gång gjorde hon ett besök hos Julia, men mycket ofta var hon hos Hilda, åt hvilken hon med fullt förtroende meddelade alla sina bekymmer. Denna hade liksom Julia af uppriktig vänskap sökt öfvertala Olga att resa hem, men i denna punkt var hon ännu obevklig, fastän hon gerna i allt annat ville följa Hildas råd, samt tålmodigt lyssna till hennes fogliga och milda förmaningar. En dag frågade hon Hilda, huru hon skulle kunna skaffa sig någon inkomst; hon hade tänkt att gifva lektioner i musik, men huru få några elever?

— En, tror jag mig lyckligtvis kunna skaffa dig genast, — svarade Hilda. — En borgmästarinna från L.-köping, som kommer att vara här några veckor, önskar för sin unga dotters räkning en timmas öfning i musik hvarje dag. Hon lär sjelf vara musikalisk och vill nog öfvervaka lektionerna; men hon är frikostig. Blir hon nöjd med din undervisning, så kan du påräkna god betalning.

Men redan första dagen, då lektionen skulle börjas, erhöll Olga en skarp tillrättavisning, emedan hon kom en hel quart senare än den bestämda tiden.

— Jag skall gerna fortsätta en halftimme längre, — förklarade Olga.

— Det blir ej detsamma, — invände borgmästarinnan; — jag tar ingen ersättning för hvad som är försummat; jag fordrar endast punktlighet.

Under den första och andra lektionen, vid hvilka borgmästarinnan var närvarande, fick Olga uppbära den ena anmärkningen och förebråelsen efter den andra. »Hon hade ju ingen metod, hon måste aldrig gifvit någon lektion förr, hon borde sjelf gå och taga sådana, hon slog ju falska ackorder, ja, hon kunde mindre än eleven — och med blygsel måste Olga erkänna detsamma. Så slutades hennes första försök. På samma sätt gick det med de öfriga, ty hon kunde ej någonting grundligt, och därför misslyckades alla hennes företag, men hon fick dock *en* vinst: hon lärde sig inse, hvad hon hade försummat.

Det var en solvarm eftermiddag i början af Juli. Olga och Hilda sutto framför det öppna sängkammarfönstret, beläget åt en liten trädgård, der Hildas små lydiga och stillsamma gossar hade fått husvärdens lof att tillbringa sina lekstunder.

— O, jag uthärdar ej längre, — utbrast Olga plötsligt, och kastade sig gråtande till Hildas bröst. — Ja, jag erkänner att jag förtäres af längtan — efter mina barn.

— Det är alldeles naturligt, att du skall sakna make, barn och hem; men dertill är du ju sjelf skulden. Lyckligtvis kan du när som helst återvända till dina älskade.

— Jag måste då förödmjuka mig för honom. O, hvad han är hård och känslolös, som ej med ett enda ord vill bedja mig komma!

— Glöm ej, att han har större skäl att klaga öfver dig än du öfver honom, och det är ingen förödmjukelse att med erkännandet af hvad man felat vara den första som söker godtgöra detsamma.

— Nåväl då, för mina små gossars skull vill jag göra denna uppoffring!

— Hvarför nämner du bara dina gossar? Du har ju äfven en liten flicka; nog är väl hon dig lika kär?

— Ja naturligtvis, — medgaf Olga; — men jag rår ej för att jag omöjligt kan öfvervinna den plågsamma tanken, att, ehuru oskyldig, är hon dock en orsak till allt hvad jag fått lida, alla de försakelser jag får vidkännas, ty det var likväl genom henne vi i ett ögonblick beröfvades vårt välstånd och bragtes i fattigdomens förödmjukande ställning.

— Du gör mycket orätt, som på ditt oskyldiga barn vill öfverflytta den förebråelse som måste drabba dig ensam. Ditt hjerta är ännu långt ifrån böjligt för Herrans tuktan, ty då skulle du med ödmjukhet erkänna din skuld och inse, att det var Gud som valde ditt eget barn till redskap i sin hand att straffa din trotsiga egenmäktighet. Missförstå mig ej; jag vill ditt väl och som vän är det min pligt att upprigtigt säga dig sanningen.

— Dig hör jag gerna, — försäkrade Olga helt slagen, — emedan du sjelf genomgått lidanden, bekymmer och pröfningar, och burit allt med det mod som endast kan uppkomma af ett kärleksfullt hjerta; men när de lycklige, som ingenting hafva försökt, vilja klandra och tillrättavisa mig, då blir mitt sinne hårdt och otillgängligt för all denna opåkallade välmening.

Samma afton skref Olga:

»Hemta mig vid ångbåten som anländer till X. den 12 Juli på aftonen.

Olga.»

— Så der ja, mer behöfs det ej. Var hans bref kort, skall mitt inte heller blifva längre, — menade hon.

FEMTONDE KAPITLET.

Återseende.

På akterdäcket stod Olga och blickade oafslåtliga åt landstigningsplatsen, för att bland dem, som der inväntade ångbåtens ankomst kunna upptäcka Edgard, men allt oroligare klappade hennes hjerta, ju närmare hon kom målet, ty ännu hade hon ej funnit den hennes blickar så ifrigt sökte. Ändtligen var man framme, och landgången utlades. Det blef en liflig rörelse, ett gående och ett springande fram och åter, men ännu stod Olga orörlig kvar på sin plats och tänkte med ångest: — Kan Edgard möjligen vara sjuk, eller har han ej fått mitt bref?

Då hörde hon en obekant stämma, som frågande nämnde hennes namn och strax derpå kom en ung bondgosse till henne och yttrade:

— De' ä' la frun då som jag ska skjutsa, för si jag ä skickad från löjtnanten på Södernäs.

— Är löjtnanten sjuk? — frågade Olga med ifver.

— Nej vars då, han ä' så frisk och rask så.

— Är han ej här?

— Nej, va' de' möjligt att han skulle ge sej tid me' tocke', för si de' börja' ju mulna så hiskeliga på eftermidda'n, att de' ble' en fali brådska att få in torrhöet, och se löjtnanten vill alltid vara me' sjelf; han sparar sej inte mer än någon ann', och därför ä' de' nöjsamt te' arbeta hos honom.

— Se så, tag min kappsäck och öfriga effekter och bär i land samt låt oss komma härifrån, — uppmanade Olga, med otålighet afbrytande gossens språksamhet.

Under hemfärden gjorde hon sina mindre glada reflexioner. Han var således angelägnare att få in sitt hö,

än att träffa sin hustru; hur kunde han vara så liknöjd! Var denna köld låtsad eller hade han verkligen blifvit så kall för henne? Hade hon förtjent detta? Nej, det kunde hon ännu icke fatta.

— Nå se, minsann, har di icke fått alla vålmana på hela storängen inbergade! — utropade den unge körsvennen, som hade funnit det ganska tråkigt att tiga, och nu tyckte att han åtminstone kunde få säga hvad han trodde på det högsta skulle glädja den tystlåtna och stränga frun. — Der, — fullföljde han, — köra de med sista lasset; de' va' nog att de hunnit me' så mycket, men bra va' de', för nu ha vi regnet här — jag kände just ett par stänk —; nu ska löjtnanten vara någe' glad, och nog består han extra traktering, de ä' säkert!

På gården kom Edgard emot henne.

— God afton; välkommen hem! — sade han och hjälpte henne ned från det lilla anspråkslösa åkdonet samt förde henne in i salen, der den enkla qvällsvarden stod framdukad.

Olga var nära att brista i gråt af både harm och smärta vid den lugna och i hennes tycke kyliga ton, hvarmed Edgard hade helsat henne.

— Hvar äro barnen? — frågade hon; — åtminstone måtte väl inte gossarne ligga redan? Af *dem* hoppas jag kunna påräkna en hjertlig helsning.

— Behagar du göra mig sällskap att spisa qvällsvard, så få vi tala om dem sedan, — och Edgard bjöd henne artigt att taga plats.

— Nej, jag vill först helsas af mina barn. — Olga begagnade äfven nu det vanliga trotsande »jag vill».

— Det lär ej låta göra sig, emedan de icke äro hemma.

— Icke hemma? — upprepade hon; — det var besynnerligt. Då jag efter ett halft års frånvaro återkommer, äro barnen borta; det hade väl varit mera passande att de stannat hemma och välkomnat sin moder; men det är naturligtvis inte deras fel.

— Vill du ej sitta ned, så får du ursäkta att jag gör

det, — inföll Edgard afbrytande och började som det tycktes i allt lugn sin måltid.

Som Olga kände sig både hungrig och törstig, följde hon tiggande hans exempel, i synnerhet som hon insåg att han ej skulle låta störa sig. Sedan de stigit upp från bordet, frågade Olga: — hvar äro barnen?

— I Ellby prestgård, — svarade Edgard.

— Ah, hos min svägerska, den respektabla prostinnan Gunnarson. Men hvarför har du skickat dem dit, det kan jag ej begripa?

— Emedan jag hvarken hade tid eller egde förmåga att kunna egna dem den tillsyn och omvårdnad som var nödvändig, och då jag ej kände någon på närmare håll, till hvilken jag hade lika stort förtroende som till min egen syster och sväger, så skref jag och bad att i deras vård få öfverlemnade mina barn, hvilket de godhetsfullt tilläto.

— När skedde det?

— I början af Maj.

— Sää; och nu har du väl alltför stor brådska för att kunna hemta dem, då du inte ens kunde uppoffra några timmar för att komma och möta din hustru. Du skickar väl åtminstone efter dem, förmodar jag.

Det var med en viss bitterhet Olga yttrade detta.

— Hör mig med lugn, Olga! — bad Edgard allvarligt. — Jag har redan länge, — tillade han, — insett nödvändigheten af det steg jag nu tagit; men under den tid då jag icke hade mer som jag kunde kalla mitt, än min lilla otillräckliga lön, emedan allt öfrigt var ditt, saknade jag mod och förmåga att utföra hvad min pligt som fader fordrade. Sedan förhållandena nu blefvo förändrade, så att jag sjelf får arbeta för vårt uppehälle, beslöt jag att min i tysthet närda, men dittills hopplösa önskan skulle gå i fullbord. Dock dröjde jag; det hade hopat sig så mycket på en gång. Jag ville skona dig i det längsta, men när du trotsigt lemnade hem och barn, då fritog du mig från all konsideration för dina moderliga känslor. Jag har därför anförtrott våra barn åt dem, af hvilka jag vet att de i allt komma att åtnjuta en god, moralisk upp-

fostran. — Med denna förklaring måste Olga låta sig nöja. Alla hennes protester, förebråelser och klagovisor tjenade till intet, ty med ett kort: — God natt, Olga! — lemnade han henne allena.

Men det blef ingen god natt för Olga. Sömmen flydde hennes läger, och tusen stridiga känslor stormade inom henne, hvarvid än smärtans, än harmens tårar runno öfver hennes kind. Hade hon förtjent denna köld? Ännu ville hon ej medgifva det. Vål hade hon varit barnslig och oförståndig, det ville hon erkänna; men att blifva så hårdt straffad därför, detta var dock för mycket.

Först mot morgonen slumrade hon in, men väcktes snart af klockan som kallade folket till arbete, och strax derpå hörde hon Edgars röst. Hon steg upp och skyndade fram till fönstret, bakom hvars gardin hon kunde se utan att blifva sedd. Der ute på gården, omgifven af sitt arbetsfolk, stod Edgard och syntes helt lugn, glad och tillfredsstäld med sin lott. Med vänlighet utdelade han sina befallningar, hvilka med aktningfull välvillighet hörsammades. Olga fann sig högst förvånad. Det var för besynnerligt huru väl han tog sig ut i denna enkla, tarfliga sommardrägt. Aldrig, inte ens under den första ungdomens tid, hade hon funnit honom se så bra ut som i denna stund. Visserligen var det samma höga gestalt, samma anletsdrag, men hvilken olikhet mot förr! Hela hans utseende vittnade om helsa, beslutsamhet och kraft. — Hvad han blifvit manlig, — tänkte Olga, — och hvad han ser sträng ut! men det kläder honom; ja, just i detta består denna fördelaktiga förändring. Emellertid är min makt troligen för alltid slut, — suckade hon. Detta fick hon redan de första dagarna besanna, ty för hvarje gång hon ämnade försöka begagna sig deraf, misslyckades hon totalt. Endera erhöll hon ej ett ord till svar, eller ock fick hon en blick, så kall och sträng, att hon häpnade dervid, och en gång tvingade hon honom derhän, att han med stränghet förklarade, det han fordrade »fred i sitt hus». För öfrigt var han alltid uppmärksam, men kall och fåordig. Nästan hela dagen var han ute på egorna bland sitt folk,

och när hon klagade öfver sin ensamhet, och huru långsamt och tråkigt hon hade, svarade han helt kort, att hon borde företaga sig någon nyttig sysselsättning, så blef tiden ej lång.

När söndagen kom, frågade Edgard om hon ville göra honom sällskap till kyrkan, men Olga var som vanligt i misshumör. All ting förtretade henne och ej minst Edgards höfliga men alltför korta fråga, och hon förklarade sig illamående. Ej ett ord fick hon till svar, och när tiden var inne, steg Edgard upp i sitt lilla anspråkslösa enbetsåkdon och for. Men knappt hade han farit, förr än Olga bittert ångrade att hon ej följt med, och i den mest otåliga och missbelättna sinnesstämning fick hon tillbringa hela dagen allena. Denna dag, som hon hade beräknat att Edgard hade tid att egna henne, förblef han borta ända till aftonen. Han hade blifvit bjuden till prostgården till middagen och stannat qvar der, förklarade han.

— Fast du visste att jag mådde illa! — inföll Olga med förtrytelse.

— Jag är ingen läkare, — svarade han helt lakoniskt, — skicka efter en sådan, om du behagar, — och så gick han in i sitt rum.

— O huru skall jag uthärda med allt detta! — klagade Olga, der hon gick fram och åter i sin ensamma kammare; — hvart vill jag komma med denne man, öfver hvilken jag fordom egde ett oinskränkt välde. Huru har han kunnat blifva så förändrad, ja förändrad i *allt*, äfven till sin yttre menniska!

De följande söndagarne väntade Olga förgäfvets att Edgard skulle förnya sin fråga om hon ville följa honom. Han for bort och kom tillbaka alldeles, som om hon ej funnits till. Slutligen beqvämade hon sig att gifva tillkänna sin önskan att fara till kyrkan.

Det var en utmärkt härlig Septemberdag. Prosten predikade sjelf, och de fleste af socknens ståndspersoner voro i kyrkan. Det var första gången sedan Olga återkom från sin Stockholmsresa som hon var med; men den uppmärksamhet hon hade påräknat uteblef alldeles.

Visserligen kommo grannar och bekanta och helsade artigt, men detta var också allt; ingen gjorde ens en fråga om hennes helsa, icke ett »enda välkommen åter!» yttrades af någon, nej, knappt ett ord ställdes direkt till henne, då deremot alla tilltalade Edgard med vänskap och välvilja. Den ene fattade hans hand, en annan klappade honom på axeln; hvar och en ville säga honom något, och det syntes tydligt att han var omtyckt och värderad af alla, hvarför Olga med harm och förödmjukelse märkte, att det var endast för *hans* skull, som det ännu visades henne någon höflighet. Det var en bitter erfarenhet och, så mycket bittrare, som hon tyvärr icke kunde fatta rättvisan deri; nej, hade hon felat, hvilket hon visserligen medgaf, så var det endast af barnsligt oförstånd, och detta var i hennes tycke ursäktligt, och borde ej tillräknas henne så strängt.

Dagar och veckor förgingo, hvilka Olga tyvärr framlefde i fullkomlig sysslolöshet. Otålig, missnöjd och retsam, var hon en plåga både för sig sjelf och sin omgivning.

Edgards nu utvecklade karaktersfasthet, hans ihärdiga arbete, hans redliga sträfvanden för uppnåendet af en obeoende framtid uppehöll hans mod.

Det led mot julen.

— Hvilken dag komma barnen hem? — frågade Olga en middag vid bordet.

— Det kan jag icke bestämma; åtminstone blir det ej i vinter, — svarade Edgard.

— Hvad säger du? — utbrast Olga, och sprang upp, — skola inte barnen få komma hem till jul? Skall jag inte ens då få se mina barn omkring mig?

Edgard försäkrade, att han gerna unnat både dem, henne och sig sjelf denna glädje, men han måste försaka den, ty för det första, vågade han ej blottställa dem för förkylningar och alla öfrige obehag på en så lång resa under den mörka och kalla årstiden, och för det andra hade han ej råd dertil.

Nu ansåg Olga sig ega allt skäl att utgjuta sin klagan och ställa till en scen, men utan allt resultat. Edgard

syntes alldeles oberörd deraf; ja, han var och förblef, som hon brukade säga om honom, »hård och kall som klippan». Annandag jul voro Edgard och Olga bjudna till prostgården, och som Edgard förklarar att han ämnade fara, beslöt Olga efter mycken villrådighet att följa med.

SEXTONDE KAPITLET.

Ånger, svartsjuka och goda föresatser.

I prostgården rådde stor liflighet och trefnad. Glada och fryntliga, välkomnade prost och prostinnan alla sina gäster, och de båda döttrarna, som fordom ofta vistats på Knutstorp, omfamnade Olga med hjertlig vänlighet och bådo henne vara välkommen.

— Kära lilla Olga, — yttrade den äldsta, — nu skola vi å nyo upplifva och fortsätta vår ungdomsvänskap. Du skall ofta komma till oss, och vi skola besöka dig och hafva riktigt roligt tillsammans i vinter.

— Ja, — inföll den yngre, — ty vi hafva ett verkligt trefligt sällskap att bjuda dig på. Vi ha fått hit en kusin, som skall lära sig landthushållning, en särdeles glad och munter flicka. Hon kan lifva upp oss allesammans; det är alldeles omöjligt, att afhålla sig från att skratta åt hennes qvicka och lustiga påhitt och infall. Dertill är hon god, uppriktig och fri från all förställning. Du skall säkert tycka om henne, när ni blifva bekanta, och hon har mycket önskat att få träffa dig. Ytterligare har vår umgängeskrets blifvit förökad med en ung familj från Göteborg, som köpt Ellensborg och bosatt sig der. Mannen kan vara något äldre än din man, och frun är vid dina år, båda mycket

älskliga människor. Edgard har väl redan talt om dem, kan jag tro? Kom skola vi presentera er för hvarandra!

— Vår kusin, mamsell Ingarson, vår nya granne fru Dalson, fru Frejdling! — Olga fann sig ganska belåten med sina nya bekantskaper, synnerligast fru Dalson, och snart var en liflig konversation i gång. Olga beskref Stockholmslifvet, dess nöjen och förströelser, och till hennes tillfredsställelse lyssnade hennes åhörarinnor, som aldrig sett hufvudstaden, med största uppmärksamhet derpå. Slutligen berättade mamsell Ingarson, mycket skämtsamt, huru hon, då hon straxt på våren kom till sina släktingar och första gången såg löjtnant Frejdling, ansett honom för enkling. Hon kunde ej sjelf fatta, huru hon fått den idéen; men hon hade tagit det för så afgjort, att hon blef helt ledsen, då hon fick höra, att han rest bort med sina barn för att låta dem uppfostras af sin syster, ty hon hade gerna velat blifva i moders ställe för de små . . . Lyckligtvis hade hon dock i tid, innan hennes illusioner hunnit rotfästa sig, blifvit upplyst om sitt misstag. Alla i den ökade kretsen af åhörarne skrattade åt den muntra bekännelsen, alla utom Olga, och då Edgard i detsamma kom och anhöll att få dansa första valsen med mamsell Ingarson, kände Olga en smärta, som hon aldrig erfarit förr; ja, hon tyckte att hon nästan hatade denna flicka, som nu sväfvade bort vid Edgards arm.

Nu kom fru Dalson och rågade måttet af Olgas bittra kalk genom att prisa mamsell Ingarsons alla goda egenskaper och fråga, om ej fru Frejdling tyckte att hon var en utmärkt vacker och behaglig flicka.

— Å jo, — medgaf Olga, helt tankspridd.

Sedan började fru Dalson ett nytt ämne. Hon omtalade att hon var född i Göteborg, att hon der hade trenne systrar och två bröder, samt alla sina barndoms- och ungdomsvänner, — men, — tillade hon, — då Dalson fann det mera fördelaktigt att köpa en landtegendom och bosätta oss der, hade jag naturligtvis ingenting deremot. När en hustru är nog lycklig att kunna hysa fullt förtroende till mannens omtanke för deras gemensamma väl, så måste

hon foga sig efter hans vilja och beslut. Allt ifrån barn-
domen van vid ett större sällskapslif, erkänner jag att det
föreföll mig ödsligt och enformigt först jag kom hit till
landet, men jag aktade mig noga att låta Dalson märka
det. Jag såg att han trufdes så väl, och inte nändes jag
då göra honom ledsn, och nu sedan jag hunnit vänja mig
vid vårt nya lefnadssätt, är jag fullkomligt nöjd och be-
låten dermed. Jag tycker till och med att tiden går mycket
fortare än förr, men det kommer väl deraf, att jag har be-
ständig sysselsättning. Under de förflutna åren befattade
jag mig aldrig med mitt hushåll; nu går jag med öfver
allt från morgon till qväll. En landtbrukares hustru bör
kunna se om sitt hus och förstå att sköta det, om så for-
dras, det vet nog fru Frejdling sjelf. Så språkade fru
Dalson oafbrutet, i afsigt att väcka sin nya bekanskaps in-
tresse och sympati. Hon anade ej att hvarje ord hon
sade innehöll den bittraste förebråelse emot hennes för-
stummade åhörarinna, som i denna stund led sjelfanklä-
gelsens, ångrens och svartsjukans alla qual. Just nu slu-
tades valsen, och Edgard förde sin dame tillbaka till hen-
nes plats. De skämtade så förtroligt, tyckte Olga, och ej
på många år hade hon hört ett så hjertligt klingande skratt
gå öfver Edgards läppar som nu.

Olga blef flera gånger uppjuden, men hon föregaf att
hon hade fått hufvudvärk, samt önskade helst vara i still-
het, och alla som kände till hennes nyckfullhet, fäste icke
något afseende vid hennes uppgift. Hon fick således ostörd
göra sina observationer.

De voro långa, dessa timmar, och aldrig, aldrig skulle
Olga glömma dem.

Några dagar derefter skref hon till Hilda Bergenson.

— Du, min sanna, upprigtiga vän, som, ehuru hit-
intills förgäfves, dock icke tröttnat att arbeta på min för-
bättring, tack, tack för alla dina välmenande föreställnin-
gar, dina tillrättavisningar och råd! Nu först inser jag de-
ras rätta värde. Jag har nyss genomläst de bref, du sändt
mig. Huru sant hvarje ord du sagt deri, och huru annor-
lundare uppfattar jag dem nu mot förr! Jag har ansett

mig olycklig; jag har klagat öfver smärta, lidande och försakelser, men hvad har allt detta varit, emot hvad jag nu får erfara! Ja, nu är jag verkligt olycklig, och dertill lider jag de bittraste sjelfförebåelser, emedan det är jag — jag ensam — som vållat mitt öde. Hvad ingenting annat förmått, det har svartsjukan gjort. Svartsjukan har öppnat mina ögon för hvad jag förlorat — min Edgards kärlek — och på samma gång visat mig huru utsägligt jag älskar honom.

Jag har naturligtvis alltid älskat min make, men huru ljum, huru obetydlig har denna känsla varit, emot den kärlek jag *nu* känner för honom. På ett julkalas hos prostens såg jag en ung flicka, vacker, liflig, glad och älskvärd — jag måste medgifva detta. Hon hade trott att Edgard var enkling, men lyckligtvis i tid blifvit upplyst om sin villfarelse, sade hon under muntert skämt. Dessa ord inträngde dock djupt i mitt qvalda hjerta, och sedan hafva de oupphörligt återljudit der inom. När jag såg dem i dansens yra hvirfvel, eller inbegripna i ett lifligt samtal, såg hans glädje, hörde hans hjertliga och muntra skratt — då kommo de åter och åter för mig. »Om han vore enkling» — ja, då blef hon hans brud, och skulle omskapa detta dystra, vantrefliga hem till glädjens och lyckans boning. Med sin flit och hurtighet skulle hon dela hans möda, med sitt glada skämt skulle hon lifva och muntra honom — men *jag* är bojan, som binder honom; jag är hindret för hans lycka. O, huru djupt måste han ej förakta mig vid jembörelsen med henne, ja med *alla* andra! Stundom tänker jag: om jag skulle börja en verksam bana; om jag skulle lära mig att sköta mitt hus och blifva en nyttig maka! men hvartill skulle det numera tjena; han skulle inte ens märka det, hans hjerta tillhör henne, jag är säker derpå. I min förtviflan vet jag knappt hvad jag sade honom, då vi kommo hem från prostens. Jag var ej ond och häftig, såsom förr; nej, min smärta var för djup. Jag tänkte att mina tårar, mina böner skulle röra honom, men med en axelryckning sade han blott: — svart-

sjuk? alltså en dygd mer till de öfrige! — Derpå vände han mig ryggen och gick.

Efter några månaders förlopp skref Olga ånyo till sin trofasta väninna:

— Hvad dina bref trösta och styrka mig under striden med mig sjelf; hvad de uppmuntra mig att sträfva framåt på förbättringens väg! Men jag är redan trettio år; hälften af min lefnad har jag varit hans maka. Huru skall jag nu hinna försona hvad jag under dessa femton år mot honom brutit? Men du har rätt, Hilda, all klagan tjenar till intet. Endast i ett nyttigt och verksamt lefnadssätt skall jag söka kraft och mod att bära mitt välförtjenta straff. Förliden söndag hade jag gjort mig särdeles omsorg vid vår middagsanrättning, och när vi stego upp från bordet frågade jag med verklig bäfvan huru maten hade smakat honom. — Bra som vanligt, — svarade han helt kort.

Jag hade ej mod att säga något mer, men då inföll vår gamla trotjenarinna, som händelsevis var inne:

— Löjtnanten må veta, att frua har tillagat alltsammans på egen hand, för si ho' ä *nu* så hemma i allting, å så galant husmoder som någon — och derpå gick hon ut.

Då bad jag honom så vänligt att jag skulle få åtaga mig hushållet, emedan jag på den senare tiden inhemtat kunskap deri genom Carin, som gerna ville vara mig behjelpig, men helst önskade blifva befriad från ansvaret, ty hon var gammal och trött. Med fruktan väntade jag hans svar.

— Ja gerna, om du sjelf så vill, — svarade han.

— O! du tillåter mig då att sköta mitt kall som husmoder! — utropade jag med värme.

— Ja visst; det har jag väl aldrig förnekat dig, — inföll han.

— Nej, nej, det har varit *jag*, som i trotsigt oförstånd vägrat det. Men du tillräknar mig ej detta; haf därför tack — tack! — Jag kunde ej säga mer; tårarne qväfde min röst. Jag ville fatta hans hand, men med en afvisande åtbörd drog han den tillbaka; hans blick var sträng,

och han yttrade med en ton så kall, att jag tyckte att tåren i mitt öga stelnade deraf:

— Ingenting att tacka för; om du vill — uppfylla din pligt, så har du rättighet dertill.

Några dagar derefter, fortsatte Olga sitt bref.

— Goda, förträffliga Hilda, huru skall jag kunna beskrifva för dig, hvad jag i denna stund känner, ty på samma gång jag täres af den bittraste smärta, den qualfullaste ånger, njuter jag dock en onämnbar fröjd. Läs här som passerat! Längre stred jag med mig sjelf, men ändtligen fattade jag mitt beslut. Som jag saknade mod att tala derom med Edgard, skref jag till honom. Jag erkände mina fel; jag talade om min ånger; jag bad honom förlåta att jag förbittrat hans ungdomstid, och att jag en gång i trots och vrede som ett tanklöst hot talat om skilsmessa. Nu deremot kom jag efter mogen öfverläggning med ödmjukt sinne och som ett försoningsoffer och tillbjöd honom friheten, på det han ännu skulle kunna blifva lycklig med — henne som han älskade. Jag medgaf att — hon hade alla de företräden som jag saknade; hon kunde förljufva hans dagar och sprida glädje i hans hem, och jag slutade med den försäkran, att hans lycka skulle hädanefter blifva min tröst.

Efter en i tårar genomvakad natt gick jag med ångest och bäfvan att möta honom vid frukostbordet. Mitt utseende måtte vittnat om mina qual. Han såg på mig — det bodde ett slags medlidande i hans blick, men med sin vanliga köld sade han:

— Hvad är det för dumheter, att jag skall blifva lycklig »med henne som jag älskar?» Jag älskar ingen, med hvilken jag skulle vilja ingå en ny förbindelse. — Derpå tillade han med samma kalla, lugna ton: — om söndag äro vi bjudna till prostgården på förlofningskalas; den nye komministern har friat till mamsell Ingarson och fått ja.

— Ädle, högsinnade Edgard! — utropade jag med hänförelse, — huru god du är; med hvilken grannlagenhet du visar mig min villfarelse! Förlåt, förlåt mig; men jag

ansåg det så naturligt, så rättvist att du skulle afsky mig vid jempførelsen med henne, och då —.

— Se så, låt det nu vara slut, — inföll han afbrytande, — jag undanber mig alla scener. — Med dessa ord gick han hastigt ut. Men hvad hade jag fått veta! O, hvilken fröjd, hvilken tröst! Edgard älskar icke någon, vill ej knyta något nytt band; jag behöfver ej längre tåras af det qvalet, att jag är hindret för hans framtida lycka med en annan maka. Nej, nej, jag får stanna hos honom, för att sköta mitt kall. Ödmjuk och tålig vill jag i tysthet lida, ångra och begråta förlusten af min makes kärlek. Han varnade mig att ej gräfva vår kärleks graf, men jag aktade ej derpå och slutade ej förr än jag jordat den för alltid. Se der den bittra ångrens smärta som aldrig skall lemna mig!

SJUTTONDE KAPITLET.

Svägerskorna.

Sex år hade förflutit, under hvilkas lopp Olga troget hållit sin föresats. Aldrig hade en klagan gått öfver hennes läppar, aldrig hade hon gifvit tillkänna ett missnöje. Stilla och vänlig rättade hon sig i allt efter Edgards vilja. God och fördragsam mot sina tjenare, tillrättavisande dem med foglighet, aldrig häftig eller obillig, blef hon snart afhållen och värderad, och hade hon förr varit omtalad för sina nycker och sitt häftiga lynne, blef hon det nu för sin ordning, sin arbetsamhet och sitt milda, stillsamma väsen. Blott en gång under dessa år hade hon fått se sina barn på ett kort besök i hemmet. Hon hade långtat obeskrifligt efter dem, men hade aldrig nämnt ett ord derom, af fruktan att väcka Edgards missnöje. Hon und-

vek nu med största noggranhet allt som på minsta sätt kunde rubba Edgards lugn; ja, hon vågade ej ens visa sin glädje och tacksamhet, då hon någon gång märkte att han gillade hennes åtgärd i ett eller annat fall.

Nu stundade åter den tid, då hennes länge i tysthet närda önskan att få se sina barn skulle uppfyllas.

Denna gång väntade hon tillika sin svägerska, prostinnan Gunnarson, som kort förut blifvit enka. Olga var outtröttlig vid tillrustningarna för deras emottagande; sin egen sängkammare hade hon iordningställt för svägerskans räkning, och för sin egen del hade hon tagit ett litet kallrum på vinden.

Ändtligen var den efterlängtade dagen inne. Allt på det lilla anspråkslösa Södernäs bar prägeln af en högtids- och glädjefest; öfver allt var det klädt med löf och friska blommor, och värdinnan sjelf i sin nya hemväfda klädning, hennes egna händers verk, syntes helt nöjd och tillfredsstäld. Ej på alla de senast förflutna åren hade hon tyckt sig ega mod att visa denna hjertliga förtrohet, hvarmed hon i denna stund frågade mannen huru han fann hennes anordningar.

— Bra — ganska bra, — svarade han med sitt vanliga lugn.

— Ack, han har icke ens märkt hvad jag gjort! Nej, han har ej fäst en tanke derpå, — och med möda qväfde Olga den suck som ville gå öfver hennes läppar. Nu körde den väntade resvagnen fram på gården, och med hjertlig värme omfamnade Olga sin svägerska och helsade henne välkommen. Prostinnan Gunnarson var ett utmärkt intelligent fruntimmer, var dertill god och anspråkslös och och hade äfven varit en verklig skönhet. På senare tiden angripen af en obotlig sjukdom och tård af sorg öfver förlusten af en älskad make, syntes hon mycket äldre än hon var. Mot denna kära anförvandt kunde Olga åtminstone få visa sitt hjertas varma tillgifvenhet; det var ju hennes älskade Edgards syster, ja, hennes barns hulda vårdarinna, och all den ömhet som bodde i Olgas af naturen goda och känslofulla hjerta egnade hon med den

innerligaste tacksamhet sin svägerska. Nu funnos ingen afund, ingen bitterhet mer i Olgas själ, ty med ödmjukt erkännande af egna brister skattade hon högt andras förtjenster.

Efter ett par dagars förlopp, sedan fru Gunnarson gjort sig noga underrättad om husets ställning och Olga med upprigtig beredvillighet upplyst henne om alla förhållanden, yttrade hon en afton i Edgards närvaro:

— Ni har det verkligt trefligt i ert lilla enkla hem; här är så prydligt och ordningsfullt öfver allt, ja, det synes tydligt att en hurtig, flitig och omtänksam husmoder styr det hela, och med glädje erkänner jag att Olga står högt öfver allt hvad jag af henne väntat.

— O Sophie, Sophie! — Mera kunde hon ej säga, ty ljufva tacksamhetstårar qväfde hennes röst. Hon slog sina armar om svägerskans lif och gömde sitt ansigte mot hennes barm, ty Edgard skulle ej se henne gråta; han tyckte ej om sådant, det visste hon.

Men alldeles likgiltig för hennes rörelse, inföll Edgard med sin vanliga kalla ton:

— Ja, i anledning af vårt nuvarande hem har jag en fråga att framställa. Som du vet, Sophie, (han vände sig till systemen) har jag blifvit utnämnd till kapten. Det boställe jag derigenom erhåller gränsar alldeles intill mina egor. Jag ämnar därför behålla — tillika med dessa — boställets jordbruk för egen räkning, men *corps de logis* önskar min företrädares familj få bebo tills vidare. Jag har blifvit tillbjuden en ganska god hyra, men har inte ännu gifvit något svar. Jag ville först höra om Olga heldre ville flytta dit i höst, än stanna qvar här ännu så länge. Der är naturligtvis flere rum, bättre utrymme och komfortablare i allt — säg hur du vill? — Nu var det direkt till Olga hans kyliga fråga ställes.

— Jag trifves nu obeskrifligt väl här och är fullkomligt belåten med detta vårt hem, men om du vill göra ombyte, så följer jag dig gerna hvart som helst, — sva-
rade Olga.

— Då blifva vi kvar, — förklarade Edgard helt kort och gick ut.

— Nej, detta går för långt! — utbrast fru Gunnarson; — jag måste tala litet allvarsamt med min käre Edgard; han är ju rent af ohöflig genom sin förfärliga köld.

— O nej, nej, säg inte så! — bad Olga kärleksfullt; — han är så god, så ädel, och ville ju inte antaga den fördel han kunde erhålla genom uthyrandet af sitt boställe, förr än han först fick veta om jag ville bo der.

— Ja, det var väl ej mer än tillbörligt, då han kunde tillbjuda sin hustru något bättre än hon hade, att han gjorde det.

— Ack jo, det var godhet, endast godhet, och jag är innerligt tacksam för äfven det ringaste grand deraf som faller på min del. Det blir alltid långt, långt mer än jag har förtjent.

— Min lilla Olga, — sade svägerskan, — du har så upprigtigt erkänt dina fel, så bittert ångrat dem och så allvarligt bättrat dig, att jag tycker det du nu har försonat hvad du brutit.

— O nej, nej, jag har gjort honom mer ondt än jag någonsin kan godtgöra! Ej nog med all den smärta, alla de förödmjukelser jag tillfogat honom; jag har äfven beröfvat honom den ljufvaste, den största sällhet: att kunna älska sin maka. Betänk huru utsägligt lyckliga vi nu kunnat vara, om jag ej för alltid hade dödat kärleken i hans hjerta!

ADERTONDE KAPITLET.

En ljuf tröst.

Några dagar efter detta samtal satt Olga en förmiddag ensam med sina barn i en så kallad löfsal, som barnen hade satt upp under ett träd. De båda gossarne, den ene sjutton, den andre fjorton år, språkade om sina framtidsplaner. Den äldste skulle blifva prest. Farbror Gunnarson, hvilken året förut hade beredt honom till den första nattvardsgången, hade varit hans ideal och genom hans föredöme hade gossen fått håg för det presterliga kallet. Den yngre ville blifva militär som pappa. Den tioåriga Nellys tankar sträckte sig ännu ej längre än i det närvarande.

— Hur kommer det till, — frågade hon, — att pappa är så ovänlig emot mamma?

— Det är han visst icke; huru vågar du säga sådant? — utbrast Olga med ifver.

— Söta mamma, blif inte ond! — bad Nelly, — men inte är det vänligt, att se så sträng ut och knappt tala vid mamma. Inte var farbror Gunnarson så emot faster; han var alltid glad och kallade henne sin lilla älskade rara gumma i hvar ord. Han omfamnade och kysste henne hvar gång han gick och kom, då pappa bara helsar och säger adjö utan att taga mamma i hand en gång.

— Ja mina barn, jag har ej bättre förtjent; det är en stor skilnad emellan er faster och mig. Hon har alltid varit en arbetsam, god och förständig hustru, som gjorde sin man lycklig; jag deremot har förbittrat min makes hela lefnad och beröfvat honom all den sällhet han är värd att njuta. Äfven han var en gång glad och lycklig, och jag egde hans ädla, varma hjertas rika kärlek; men jag förstod ej att värdera denna skatt; jag var ett bortskämdt, oför-

ständig barn och blef en nyckfull, egensinnig och sjelfvisk qvinna. I trotsigt öfvermod var jag alltid färdig att såra och förödmjuka min make; ond och häftig, tålde jag aldrig den ringaste motsägelse; *min* vilja skulle alltid ske. — Och hon lutade sitt hufvud i handen och grät trööstlöst, men sakta. Vid dessa ord framträdde Edgard helt plötsligt. Med förvåning hade barnen afhört moderns sjelfanklagelser, och med häpnad och en viss oro betraktade de nu faderns så oväntade uppträdande.

— Kära barn, något längre fram, när edert förstånd hunnit utveckla sig litet mer, så att I någorlunda kunnen skilja emellan sken och verklighet, skolen I få en fullkomligt tillfredsställande förklaring öfver edra föräldrars förhållanden till hvarandra. Till dess låten det vara eder nog att veta det eder moder är en ädel och god qvinna, som förtjenar all eder kärlek och högaktning, en för mig trofast och tillgifven maka, som jag högt värderar, — försäkrade han.

Med utropet »o Edgard, Edgard, hvad du är god!» hade Olga med hänryckning velat kasta sig i hans famn; men vid det första ord som gick öfver hennes läppar, mulnade hans blick, och lika hastigt som han kommit aflägsnade han sig åter. Men Olga var dock utesägligt lycklig; han hade sagt att hon förtjenade barnens kärlek; han hade erkänt att hon var en trofast maka, som han värderade — hvad kunde hon begära mer? Det var ju långt öfver hvad hon hade rätt att hoppas!

Ären gingo, och Olga fortgick ofbrutet på förbättringens väg. Denna väg var ej längre tung och mödosam; hon gick den med det goda medvetandets tillfredsställelse och tröst. Allt hvad Edgard önskade uppfyllde hon; der han ville att hon skulle vara med, dit följde hon gerna, men sjelf ansåg hon det som sin bästa förströelse att vid lediga stunder korrespondera med sin svägerska och sin väninna Hilda Bergenson, till hvilken sistnämnda hon skref bland annat:

»Käraste Hilda, en glad nyhet skall jag omtala: Edgards syster, prostinnan Gunnarson, skall bosätta sig på

Knutstorp. Det blir en stor glädje att få henne så nära oss att vi när som helst kunna träffa henne; hon kommer några dagar före midsommar, och Edgard har en längre tid varit i beständig verksamhet för att få allt i ordning till hennes ankomst. Hvad jag längtar efter den dag då jag får återse henne — och Knutstorp, mitt barndoms- och ungdomshem, och dock bäfvar jag vid tanken på den stund då jag för första gången på alla dessa år åter skall träda inom dess murar. Det blir både ljuft och bittert, och jag vet att jag kommer att blifva mycket, mycket upp-rörd; att jag ej skall kunna beherska mig, och derigenom skall jag ju genast väcka Edgards missnöje. Derfor hade jag så gerna velat gå dit en gång helt ensam för att allena med mig sjelf få utkämpa ångrens och smärtans strider. Jag sade detta en dag åt Edgard, men han svarade med sin vanliga köld: 'hvad skall det tjena till? Jag kan visst inte neka dig det, men du gör mig emot om du ej väntar till dess jag bestämmer vår ditfärd', och då är det naturligt att det må gå hur som helst; inte bryter jag med uppsåt mot hans vilja.

Nu tillstundar åter en midsommarafton; det blir då tjugufem år sedan jag stod brud, men jag har intet skäl att hoppas det Edgard nu mer än under dessa senare tio år skall fästa något afseende vid denna dag och jag saknar mod att fråga honom derom. Ack, under andra förhållanden, för makar som båda älska hvarandra, är det en glad minnesdag. Ej så för oss. För Edgard är glömskan deraf det bästa; för mig eger den ångrens minne, ty redan vår första bröllopsdag förbittrade jag för honom genom egensinne och trots. Ja, min största smärta, mitt bittraste lidande är medvetandet att min så utsägligt älskade makes hela lefnadslycka är förspild genom mig.»

NITTONDE KAPITLET.

Silfverbruden.

Midsommaraftonen var inne. Morgonsolens strålar glittrade mot Olgas sängkammarfönster, och derinnanför låg hon sjelf på knä, försänkt i brinnande bön. Så hade hon legat länge; så hade hon bedit mycket; nu kände hon sig både stärkt och tröstad och stod stilla upp. Hon hade klädt sig med ovanlig omsorg. — Det är ju dock min silfverbröllopsdag, — tänkte hon, — och på *något* sätt skall den väl skiljas från de öfrige. — Hon tog fram en liten ask, der hon hade några små minnen förvarade, och der, inlindad i ett skärt papper, låg en liten vissnad myrtenqvist, som hon betraktade med vemod. — Du lilla, lilla qvist — det enda som återstår af min myrtenkrona, — suckade hon. — Lika tanklöst som jag förstörde denna, lika tanklöst har jag förstört min egen lycka och, hvad mer är, äfven — hans. — Hon förde de affallna bladen och den torra qvisten till sina läppar. Då knackade det sakta på dörren. Hvem kunde komma så bittida? Var det någon af tjenarinnorna, och hvad kunde denna vilja? Hade det händt något ledsamt? — och hurtigt lade hon myrtenqvisten på bordet och skyndade att öppna. Men var det väl möjligt, såg hon verkligen rätt. Der stod Edgard framför henne, och äfven han var högtidsklädd. Var det väl för dagens betydelse? Hon vågade ej glädja sig deråt. Nej, han ämnade sig troligen till Knutstorp; hans syster hade kanhända kommit dit, fastän han inte nämnt något derom, och han hade bestämt denna morgon för deras ditfärd. Ännu hade han ej sagt ett ord. Nu såg hon frågande upp.

O hvilken blick som mötte hennes! Den var ej längre mulen, ej sträng och kall, nej, den varmaste kärlek, den

högsta fröjd och sällhet strålade derur. Han slog sina armar om hennes lif; han slöt henne i sin famn, han nämnde henne vid de ömmaste namn: — Min älskade, min trofasta maka, min hulda silfverbrud! —

— Är detta en dröm? O Gud, låt mig då aldrig vakna mer till jordens ånger och qual! — hviskade hon.

— Nej, blott till kärlek och frid, min Olga. Huru våra kommande dagar gestalta sig veta vi ej, men det känna vi nu, att vi i kärlek, tålmod och förtroende skola dela lifvets ve och väl med hvarandra.

— Edgard, Edgard, är det väl möjligt att du ännu skulle kunna älska mig? Nej, nej, det är blott din godhet, ditt ädelmod, ditt medlidande som vill skänka mig denna ovärderliga lycka! — suckade hon.

— Olga, se på mig! Har medlidandet denna blick, har ädelmodet denna värme?

— O, hur underbart! Jag kan ej fatta det! — hon strök med handen öfver sin panna.

— Hör mig då, min älskade, — bad han med ömhet, — och allt skall blifva dig klart:

— Du har alltid varit mig kär; alltifrån min barnoms dagar har denna känsla vuxit upp med mig sjelf. När du blef min maka, förstod jag ej ännu huru stark den var; sedan kom en tid då jag fruktade att min kärlek skulle tyna af och dö, men den lefde dock fortfarande kvar på djupet af mitt hjerta. Om jag än velat tillintetgöra den, kunde jag det ej; jag dolde dock sorgfälligt dess tillvaro; jag förskansade den bakom köld och stränghet: det var nödvändigheten som tvingade mig dertill. Hade du blott en enda gång kunnat blicka in i min själ och sett huru den kalla ytan dolde den varmaste kärlek, huru högt jag älskade dig, då hade mitt lefnadsmål — bådas vår förädling — varit förfelad, vår framtidslycka för alltid förspild. Jag har sett dina strider, dina qual och din smärta, och jag har inom mig sjelf lidit och kämpat med dig. I mina bittraste stunder, då jag mången gång var nära att förråda mig, då visade jag mig som mest känslolös och ligkiltig. — Du kan förebrå mig att jag pröfvat dig alltför

länge. Ja, det är sant, din präfvotid har varit lång; förlåt mig, min Olga, men — jag fruktade ett återfall; jag kände min svaghet — och din makt, och när jag nu slutligen med Guds bistånd kunde lita på oss båda, då önskade jag att dröja just till denna dag. Ja, min älskade, nu är allt missförstånd försvunnet; nu känna vi hvarandra, och högtidligare kunna vi ej fira vårt silfverbröllop än med våra hjertans återförening för hela vår återstående lefnad.

— O min ädle, högsinnade, älskade Edgard, min trofaste, öfverseende make! — utbrast Olga med hänförelse, — huru skall jag rätt kunna visa dig min oändliga kärlek och tacksamhet! Du har för mig varit som en huld och omtänksam fader, hvilken arbetat på sitt bortskämda och förvillade barns förbättring. De gamle, vördnadsvärde hädangångne, de ville nog mitt bästa, men de kände ej sättet; de fattade ej mitt lynne, klemande och eftergifvenhet passade ej därför; stränghet och allvar fordrades för min uppfostran. Det var *din* kärlek som fann den rätta metoden: den sanna kärleken som fördrager allt, lider allt, hoppas och förlåter allt.

Timmar hade förgått, och det var redan långt fram på förmiddagen då Edgard förde Olga ut i den med blommor festligt smyckade salen, der kaffebordet stod dukadt och der den gamla trotjenarinnan fick skåda hvad hon i detta hus aldrig hade trott sig få upplefva, nemligen åsynen af tvenne lyckliga makar, som med kärleksfull ömhet bemötte hvarandra. De sutto ej nu som vanligt på hvardera sidan om bordet, nej, Olga satt vid Edgards sida, under det han fäste en liten krans af fina silfverblommor på hennes ännu mörka lockar. — Herren vare lofvad! — suckade den gamla trotjenarinnan andäktigt och torkade en tår ur sitt öga.

— Är du nöjd nu, Carin? Du glädes öfver vår lycka, det vet jag, — sade Edgard.

— Ja, Gud signe herrskapet båda; nu är det som de *skä'* vara mellan äkta folk.

En ny vacker täckvagn kördes fram på gården.

— Vill du obetingadt följa mig hvar änn jag för dig, min Olga? — frågade Edgard.

— Ja, ja, vore det ock till världens ända! — svarade hon med hängifvenhet.

— Önskar du ej att få veta målet för vår färd? — yttrade Edgard sedan de åkt framåt en stund.

— Nej, jag — vet att du älskar mig; det är mig nog.

— Men är det ingenting annat du önskar? säg det fritt, min hulda silfverbrud.

— Ack, Edgard, jag är så ousägligt lycklig genom vissheten att jag eger din kärlek, att jag ej bör hysa någon önskan mer. Tro dock ej att jag glömt våra barn, och den fröjd de skulle njuta om de nu kunde se sina föräldrars lycka.

— De skola snart få bevittna den, — sade Edgard.

— Men som jag ville att vi först skulle hembära Gud vårt lof och vår tacksägelse samt bedja om hans fortfarande nåd och beskydd, har jag anmodat prosten att vara oss till möte i helgedomen, som nu är målet för vår färd.

— O tack, tusen tack därför! — utbrast Olga med hänförelse.

Djupt upprörd, med nedböjdt hufvud, gick Olga stödd mot Edgards arm kyrkogången framåt, upp mot altaret, der den åldrige prosten, som för tjugufem år tillbaka på samma plats förrättade deras vigsel, helsade dem och i några hjertliga ord och en varm, innerlig bön nedkallade Guds välsignelse öfver silfverbrudparet.

Nu först såg Olga upp. Hvilken öfverraskning! Der stodo barnen och den älskade svägerskan vid hennes sida. Lyckönskningar och omfamningar följde.

— O Gud, — utbrast Olga, — jag har aldrig anat att på jorden kunde finnas en sådan fröjd för ett menniskohjerta, som den jag i denna stund känner!

Vid det ståtliga middagsbordet i stora matsalen på Knutstorp, der högtidstal och skålar omvexlade, föreslog Edgard slutligen en skål för det förlorade men nu återvunna barndoms- och ungdomshemmet.

— Genom Guds välsignelse öfver mina företag, — sade han, — genom min husliga och sparsamma hustrus medverkan samt genom gåfvan till mig af det arf min syster erhöill efter sin make har jag återköpt vårt älskade Knutstorp.

Nya lyckönskningar och skålar.

— Ser du, Edgard, — sade Olga när alla gästerna lemnat dem och de ensamma med barnen och den kära systemen sutto tillsammans på verandan, — här har jag kvar den lilla torra myrtenqvisten från min första brudkrona; den skall jag gömma bredvid silfverkransen. Det är för mig dyra minnen: det första af ånger och qual, det andra af försoning och fröjd.

— Min myrtenbrud var mig kär, — förklarade Edgard, — men min silfverbrud är mig oändligt mycket kärare, ty hon är pröfvad och förädlad. Göm dina minnen väl: de vittna om kärlek och tro, denna myrten och detta silfver.

Illustrerade Londons Mysterier. Af G. W. M. Reynolds. Öfversättning från engelskan med 88 illustrationer. Denna bok utkom under år 1878 i 89 nummer à 10 öre, således kr. 8: 90 öre tillsammans, men säljes nu komplett inhäftad i ett band för 4: 50, eller omkring halfva priset. Hvad bokens innehåll beträffar, torde detta kunna hänföras till det mest spännande.

KIELLMAN-GÖRANSON. *Vesterlånggatans Engel.* Andra upplagan. Pris 2: 25.

KIELLMAN-GÖRANSON. *Den blifvande Konungen.* Romantiserad berättelse. Andra upplagan. Pris 1: 50.

Kyrkogårdens Genius. Fantastisk berättelse. Öfversättning från Franskan af J. M. Lindblad. Andra upplagan. Pris 1: 75.

LE SAGE. *Asmodeus (Le Diable Boiteux).* *En ung Students äfventyr.* Öfversättning. Pris 2 kr.

MARRYAT, Kapten. *Den flygande Holländaren.* Pris: 3: 50.

MARRYAT, Kapten. *Sjöröfvaren.* Vackert inbunden, med 20 fina stålstick. Pris 4 kr.

LERMINA, Jules. *Ett hundra tusen i belöning.* Pris 2: 50.

LEVER, CHARLES. *Maurice Tiernay.* En soldats öden. Öfversättning från Engelskan. Pris 4 kr.

LEVER. *Charles O'Malley.* Den irländske Dragonen. Öfversättning från Engelskan. Pris 4 kr.

Lyckans Gunstlingar. Svenskt original af L—e. Två delar. Pris 4 kr.

MARRYAT, FLORENCE. *Elfrida eller kärlekens förvecklingar.* Roman i två delar. Öfversättning från Engelskan af Cecilia Cederström. Pris 4 kr.

Subskriptions-Anmälan.

Under loppet af innevarande år kommer på undertecknads förlag under titeln

Svenska Original-Romaner,

en samling **Romaner, Noveller och Berättelser**, af inhemske författare, att utgifvas.

Hittills ha utkommit 11 häften, hvaraf n:o 1—6 innehålla: **Ruth**, roman af *J-y Brn*, och en liten novell: **Den 30 November 1868**. N:o 7—10: början och fortsättning af **Bruden på Stafsund**, hvilken roman afslutas i 11:e häftet. Derefter följa: **Rik och Lycklig**, novell af *F. W.*, **Myrten och Silfver**, af samma signatur, samt **Hedvig Charlotta Nordeens flycht**, af *Wilhelmina*.

Utgifningen är ämnad att fortgå med ett häfute i veckan, och priset i förhållande till innehållet

mycket billigt:

50 öre för häftet, eller 10 öre för hvart ark om 16 sidor,

ett synnerligen moderat pris, om man tager i betraktande att denna samling utgöres af Svenska Original-Romaner.

Subskription härå emottages i alla rikets boklädoor.

Stockholm, 1882.

F. C. Askerberg.